

CATÀLEG “TOT UN MÓN”

El catàleg del programa “Tot un món” que la Secretaria per a la Immigració té a disposició dels ens locals està format per 12 DVD que agrupen diversos capítols cadascun. No és possible, doncs, demanar només un capítol concret, sinó que cal escollir el DVD on estigui inclòs, juntament amb altres capítols de la mateixa temporada.

Els DVD i els capítols disponibles són els següents:

Capítols de l'1 al 28	DVD 1	
Capítols del 19 al 26	DVD 2	
Capítols del 27 al 35	DVD 3	
Capítols del 36 al 43	DVD 4	
Capítols del 44 al 51	DVD 5	
Capítols del 52 al 59	DVD 6	
Capítols del 60 al 67	DVD 7	
Capítols del 68 al 73	DVD 8	
Capítols del 74 al 93	DVD 9	
Capítols del 94 al 113	DVD 10	
Capítols del 114 al 133	DVD 11	
Capítols del 134 al 150	DVD 12	
Capítols del 151 al 164	DVD 13	
Capítols del 165 al 182	DVD 14	
Capítols del 183 al 198	DVD 15	
Capítols del 199 al 215	DVD 16	
Capítols del 216 al 232	DVD 17	
Capítols del 233 al 248	DVD 18	
Capítols del 249 al 264	DVD 19	
Capítols del 265 al 280	DVD 20	
Capítols del 281 al 298	DVD 21	
Capítols del 299 al 312	DVD 22	

A continuació s'inclou el llistat dels capítols disponibles amb el títol, la ubicació geogràfica i una explicació del contingut.

CAPÍTOL 1: D'ON SÓN I PER QUÈ HAN VINGUT	BARCELONÈS-BAIX LLOBREGAT
---	----------------------------------

El padró del 2003 diu que a Catalunya hi viuen 690 mil estrangers, que suposa el 10% de la població i augmenta la xifra de l'any anterior en 200 mil immigrants més. Però darrere d'aquestes xifres hi ha les raons de cadascú per deixar el seu país d'origen i emigrar.

Els fills d'alguns d'aquests immigrants ens n'expliquen les causes. Majoritàriament vénen a Europa fugint de la falta de llocs de treball i la precarietat laboral que hi ha en el seu país d'origen i buscant feines més ben remunerades per ajudar econòmicament els seus familiars, que en molts casos s'han quedat al seu país d'origen. Busquen una vida millor, per a ells i els seus fills, per donar-los la possibilitat d'accedir a uns estudis i trobar, en un futur, l'estabilitat que no tindrien al seu país.

CAPÍTOL 2: EL PRIMER CONTACTE	BARCELONÈS
--------------------------------------	-------------------

La Cecília va arribar a Barcelona fa gairebé 3 anys. Va viatjar sola, però aquí tenia el suport de familiars i amics que la van ajudar a orientar-se i adaptar-se a la ciutat.

La Maria Antonia, de l'associació catalanoequatoriana Llactacaru, va conèixer la Cecília en un viatge a l'Equador i és una de les persones que més l'han ajudada a introduir-se a Espanya. I és que les migracions són un fenomen molt relacionat amb les xarxes familiars i socials. En aquests casos destaca el treball que fan les associacions, que sovint fan tasques que haurien de fer les administracions, sobretot pel que fa a serveis socials. Les associacions són com un refugi per als immigrants, s'hi senten acollits i recolzats i els ajuden a acoplar-se al nou grup social que els envolta. Si les administracions, a través dels serveis socials, potenciessin el paper mediador que tenen les associacions, se solucionarien molts problemes.

CAPÍTOL 3: DESTÍ: CATALUNYA	MARESME-BARCELONÈS
------------------------------------	---------------------------

En Sherif Jarju va venir del Senegal fa 35 anys, el Jaskaran Kanwall va néixer a l'Índia i de petit es va traslladar, amb els seus pares, a Londres i ara fa 14 anys que viu a Catalunya. La Consuelo Plua fa tres anys que va venir amb dos dels seus tres fills de l'Equador. Tots tres tenen una cosa en comú, que van venir a Catalunya per començar de nou. Cada un amb el seu propi motiu.

Moltes vegades vénen a Catalunya per quedar-s'hi, trobar una feina i formar la seva família. Aquest és el cas del Sherif Jarju. D'altres vénen perquè les condicions laborals que tenen, en aquest cas a Catalunya, són més beneficioses que en altres països, però no tindrien cap problema a buscar-se la vida en altres destins. Vénen per motius professionals, com en Jaskaran Kanwall, o casos com el de la Consuelo, que va escollir Catalunya perquè tenia familiars i amics a Barcelona, d'aquesta manera la seva integració a la ciutat va ser més fàcil. La Consuelo va venir amb la finalitat de treballar i aconseguir els diners suficients per poder tornar al seu país i muntar el seu propi negoci.

CAPÍTOL 4: COM ENTREN: LA PATERA

GIRONÈS

La majoria d'immigrants que entren a Espanya ho fan per Barajas o travessant la frontera amb França. Malgrat el que pugui semblar, l'estadística inclou els africans. Travessar l'estret amb patera és l'últim recurs per entrar a Europa des d'Àfrica.

Al Marroc parlar dels viatges amb patera i de les experiències que han viscut els que ho han provat és un tema molt comú al carrer. La gent sap què s'ha de fer i quin és el cost de passar l'estret.

Segons en Mustafà Shaimi, que ho va intentar en dues ocasions, diu que és imprescindible garantir el preu i la data de sortida, negociant prèviament amb les persones que porten la patera, perquè el dia de la sortida ja no s'hi pot fer res, només esperar el teu destí i la teva sort.

Al Marroc travessar l'estret és una pressió social, perquè la gent espera que quan tornis ho facis amb papers. Estàs obligat a triomfar.

CAPÍTOL 5: TREBALLANT SENSE PAPERS

BARCELONÈS

A Catalunya, prop de 200.000 persones treballen sense papers. Aquestes persones es troben sovint amb injustícies en l'àmbit laboral, per la seva condició de treballadors sense papers.

Ghasan Saliba, director del Centre d'Informació de Treballadors Estrangers- CCOO, afirma que prop del 70% de les persones que treballen en el servei domèstic ho fan sense papers, estan en una situació de precarietat laboral i fins i tot hi ha casos d'esclavatge. Segons en Ghasan no podem seguir amb la mateixa dinàmica de l'economia submergida amb treballadors sense drets i sense cotitzar a la Seguretat Social, ja que no només són ells els perjudicats, tota la societat en queda afectada, perquè es crea una pressió a la baixa de les condicions de treballs de tots els treballadors i treballadores.

Les últimes dades recollides per Comissions Obreres diuen que un 45% de les persones immigrades que treballen a Catalunya ho fan en l'economia submergida i que després del servei domèstic, l'agricultura i la construcció són els sectors on hi ha més treballadors sense papers, el que significa que ni cotitzen a la Seguretat Social ni tenen els mateixos drets que els altres treballadors.

CAPÍTOL 6: MOLTS EN POC TEMPS

LA SELVA

En els últims 5 anys, Catalunya ha viscut un augment important de la immigració. A les ciutats l'assimilació de tants nousvinguts ha estat relativament fàcil, però a les poblacions petites, la construcció d'una nova societat requereix molta implicació social i administrativa.

Arbúcies té gairebé 6 mil habitants i un 17% de població estrangera, xifra que fins fa 3 anys era impensable. Segons Quim Santos, Regidor de Benestar Social de l'Ajuntament d'Arbúcies, l'arribada de gent immigrada ha generat un augment en la demanda de serveis socials. Per això, a l'ajuntament s'espera que arribin recursos des de l'administració central o l'administració del govern de Catalunya per fer front a aquest augment de les demanades, als problemes que es van generant als centres docents, de cap i de serveis socials. Quim Santos assegura que

sense l'aportació de recursos d'altres administracions difícilment es podrà mantenir una societat estructurada, sense exclusió social.

CAPÍTOL 7: CAMBRERS I CUINERS

BARCELONÈS

El sector serveis i, en especial, les empreses vinculades a la restauració i el turisme, concentren la meitat dels treballadors estrangers de Catalunya que cotitzen a la Seguretat Social.

Josep M. Torras, director de Formació del Gremi de Restauració de Barcelona, diu que en feines derivades del sector serveis es requereix treballar fora d'horaris i en festius, i les noves generacions de ciutadans no volen treballar amb aquestes condicions. Assegura que no té a veure amb condicions salarials, sinó amb els horaris. Quan el país s'enriqueix hi ha migració cap a altres sectors i, en conseqüència, hi ha atur tècnic en alguns altres. Això ha passat en altres països i en aquests sectors hi ha aterrat la immigració, ja que són sectors que faciliten l'acollida dels treballadors estrangers.

Iluminada Trinidad va venir de l'Equador ara fa 6 anys, i els 5 últims ha treballat de cambrera i ens explica que la majoria d'estrangers estan treballant en aquest sector perquè és l'únic que dona una oportunitat tot i la falta d'experiència.

En Santiago Estapé va venir de l'Argentina perquè al seu país hi havia poc treball i, a més, poc remunerat. Va venir aquí com a ajudant de cuina i ara, dos anys després d'haver arribat, ja està pensant a muntar el seu propi restaurant. És conscient que la majoria dels seus futurs treballadors seran estrangers i que s'haurà d'enfrontar amb els dos principals dèficits d'aquest sector: la falta de formació i el coneixement del català que tenen la majoria de treballadors immigrants.

CAPÍTOL 8: LA PRIMERA ACOLLIDA

TARRAGONÈS

Al local de la Comissió Diocesana de Migracions de Càritas de Tarragona, entitat que depèn de l'Església, hi ha treballadors socials que intenten guiar els immigrants pel laberint burocràtic que suposa fer tràmits per aconseguir els papers, la reagrupació familiar o un contracte laboral. Cada setmana atenen prop de cent peticions d'assessorament per dur a terme aquests tràmits. Segons la Maria Jansà, Coordinadora del Servei de Migracions de Càritas, l'entitat representa un punt de referència, d'orientació i d'acollida per a la gent estrangera, ja que és un lloc on parlen sense por.

Molts dels que vénen a aquesta oficina són estrangers que acaben d'arribar i que necessiten, primer de tot, regularitzar la seva situació, però també hi ha casos com el de la Gloria, de Medellín, que ja té papers i que ara vol que el seu fill gran, que encara viu a Colòmbia, es reuneixi amb la família. És una reagrupació familiar que està resultant molt difícil i l'assistent ha anat molt més enllà del que li demana la feina. Segons la Maria Jansà, els treballadors socials s'acaben implicant, encara que sigui mínimament, en els casos que atenen, és un desgast que s'acaba notant, però que a vegades és molt gratificant.

No sempre es troben solucions i les gestions acaben fracassant. Però el boca-orella fa que cada setmana arribi més gent a aquesta oficina buscant assessorament, i, sobretot, una primera acollida en un país desconegut.

CAPÍTOL 9: ESCOLES DIVERSES

BAIX LLOBREGAT

El Martin fa cinc mesos que és a Catalunya. Des de començament de curs comparteix aula d'acollida amb 7 alumnes més de l'escola El Parc del Prat de Llobregat. Aquí aprenen a parlar, a llegir i a escriure en català, i a saber-se desenvolupar en la societat on viuran a partir d'ara.

La Magda Ortega, mestra d'aula d'acollida CEIP El Parc, diu que en les aules d'acollida, a part de l'aprenentatge de la llengua catalana, s'intenta treballar molt l'autoestima dels alumnes. Segons Josep Vallcorba, subdirector general d'Ordenació i Innovació Pedagògica, l'aula d'acollida vol donar resposta a totes les necessitats de l'alumne. A mesura que l'alumne se sent més situat, està més adaptat i coneix el llenguatge, s'ha d'anar fent el pas d'una manera progressiva cap a l'aula ordinària.

La incorporació de més de 70.000 alumnes estrangers en els últims quatre cursos ha provocat alguns problemes als centres escolars, per la falta de recursos tant materials com didàctics. Tot això comporta canvis en la seva manera de funcionar, segons Francisco Yebra, director CEIP El Parc, a més de sensibilitzar les famílies catalanes que aquesta arribada no implica una pèrdua de temps dels seus fills en una escola amb una forta immigració, sinó que és una oportunitat per preparar l'alumnat per viure conjuntament en un món més complex, més divers i més obert de cara al futur.

CAPÍTOL 10: EXERCINT LA CONVIVÈNCIA

BARCELONÈS

La meitat dels habitants del barri del Raval de Barcelona són de nacionalitat estrangera. Un percentatge molt superior al de la resta de la ciutat. Entre els catalans que formen l'altra meitat, bona part tenen més de 64 anys. L'adaptació d'uns i altres no ha estat fàcil.

Andreu Domingo, subdirector Centre Estudis Demogràfics UAB, diu que el Pakistan ha fet d'alguns barris de ciutat vella i de certs carrers un enclavament ètnic, on s'agrupen els seus negocis, negocis que solen retroalimentar-se de la pròpia immigració, però que també estan oberts a la gent de fora. Segons la Rosa Guillén, vicepresidenta de l'Associació de Comerciants del carrer Sant Pau, diu que al principi això va crear un conflicte entre els veïns i els comerciants de la zona, ja que no sabien què venien a fer al barri, els comerciants no sabien si els traïen els clients, etc. Per aquest motiu, ara fa un any, l'ajuntament va posar en marxa un programa per implicar els comerciants en la millora del carrer i, alhora, solucionar alguns conflictes que havien sorgit. La feina de mediadors sembla haver donat fruits.

L'Andreu Domingo diu que arriba un moment que els botiguers pakistanesos, catalans, marroquins i argentins en una mateix barri comparteixen més interessos que no pas diferències, ja que s'adonen que és un espai intercultural.

El 1999 l'Enorense Lucky va aconseguir un permís de treball i residència a Espanya que havia de renovar al cap d'un any. Li va passar el termini per fer-ho i, en un viatge a Àustria, la policia va detectar-ho i li va prohibir l'entrada a qualsevol país de l'anomenat espai Schengen, els estats de la Unió Europea en què es permet el lliure moviment de persones. L'Enorense va tornar a Catalunya i, tot i no tenir papers, va seguir treballant, cotitzant a la seguretat social i pagant el pis que s'havia comprat fins que, fa set mesos, l'empresa ho va saber i el va fer fora, amb el compromís de readmetre'l quan torni a tenir permís de treball.

Els 400.000 estrangers amb papers que viuen a Catalunya han de sol·licitar la renovació el primer any i dues vegades més cada dos anys fins a aconseguir la residència permanent. Segons Kader Asimani, secretari d'immigració UGT Catalunya, la majoria de denegacions tenen a veure amb el fet de no haver cotitzat prou temps o per problemes amb la justícia, però també perquè, a cada regulació, la llei s'ha anat fent més exigent. En molts casos de les denegacions dels permisos de treball han obligat l'immigrant a treballar en l'economia submergida, per aquest motiu creu que no és bo que cada any l'immigrant s'hagi de posar en el procés de renovar, considera que seria millor donar-li una targeta de 5 anys, ja que si ha vingut aquí ho ha fet per treballar.

La normativa vigent a Espanya en matèria de salut estableix que tothom que estigui empadronat, tingui o no papers, té dret a l'assistència sanitària. No obstant això, molts immigrants desconfien de donar les seves dades a una entitat oficial.

Jordi Milozzi, director d'equip, assegura que es troben amb freqüència amb casos en què moltes persones fan servir la mateixa targeta, alguns demanen exploracions complementàries amb un nom que no és el seu. Això passa per la incertesa d'estar en un país nou, per la por de trobar-se en una situació d'il·legalitat, el fet de no saber ben bé què pot passar si donen la seva identitat correcta i la por a accedir a un sistema legal.

Aquest és un dels problemes amb què es troben els centres de salut a l'hora d'atendre estrangers sense papers. Juan Antonio Vilarroya, administratiu, diu que quan ve una persona immigrant dona el doble o el triple de feina, tant pel desconeixement de la llengua com per la desorientació burocràtica.

Es va fer un estudi i els resultats deien que la població autòctona feia el mateix ús de la sanitat que la població immigrant, l'única diferència és que aquesta última té més dificultats de reconèixer que té un metge de capçalera i una infermera propia, com ens explica Weiling Chen. A la China quan es troben malament van directament a l'hospital, ja que allà no tenen ambulatoris.

CAPÍTOL 13: FENT D'EMPRESARIS**PLANA ALTA**

La colònia de romanesos en les comarques castellonenques és important, al voltant de 40.000. La majoria són joves, d'entre 25 i 30 anys, que projecten aquí el seu futur. Han decidit organitzar-se en una associació empresarial que té com a àmbit tot el territori espanyol.

Claudio Danciu, vicepresident de l'Associació d'Empresaris Romanesos, diu que els que fa més temps que són aquí, s'han trobat que tenen problemes jurídics, no perquè la gent autòctona no els hagi ajudat, sinó perquè mai sabien on havien d'anar. Per aquest motiu, es van ajuntar amb un grup d'amics i van pensar que fer una associació de romanesos seria el millor.

La cultura econòmica dels nousvinguts és similar a les característiques industrials de Castelló i per això els resulta acollidora esta terra, tot i que alcen una mica de recel entre la població autòctona. Hi ha unes 300 empreses en mans de romanesos. Les que predominen són de construcció, però també d'hostaleria, botigues i negocis.

Només a Castelló de la Plana, la capital, hi ha més de 15.000 romanesos empadronats. El govern de Bucarest acaba d'obrir una oficina consular a la ciutat per facilitar els tràmits als immigrants.

CAPÍTOL 14: CARRERS AMB MOLTA VIDA**MARESME**

Als carrers dels barris de Rocafonda i el Palau de Mataró, una de cada quatre persones que hi passa és estrangera. Com en la majoria de poblacions de Catalunya, el creixement i la concentració de població immigrant en determinats barris ha estat un fet sobtat que ha sorprès molts veïns. En general són barris populars sorgit de l'arribada de persones provinents d'altres zones de l'estat i que durant anys han arrossegat dèficits en serveis que ara s'han fet més evidents. Aquest fet, unit al desconeixement entre la població autòctona i la immigrada, ha creat alguns problemes de convivència.

Josep Palacios, comissionat Pla Nova Ciutadania Ajuntament de Mataró diu que el problema és que la gent autòctona té la percepció que el barri està molt degradat per culpa dels immigrants, quan, si no hi hagués immigrants, el nivell de degradació o no dels barris seria exactament el mateix.

Asmaa Aouattah és del Marroc i va arribar ara fa dos anys. Actualment viu al barri del Palau i assegura que són perillosos els perjudicis que genera el desconeixement, i fan que la gent aquí abandoni el barri i es quedin els dos barris com a guetos d'immigrants. L'Asmaa participa activament amb les associacions veïnals i l'àrea de l'ajuntament dedicada a la nova ciutadania, que estan fent molta feina pedagògica per combatre els estereotips que corren al voltant de la immigració i el desconeixement mutu entre la població autòctona i els nousvinguts.

CAPÍTOL 15: ARRELAR**MARESME**

La Fatau va arribar a Catalunya ara fa 30 anys. Quan es va instal·lar al Maresme, a la comarca, s'hi havien instal·lat els primers homes procedents d'Àfrica, però ella assegura que va ser la primera dona africana que ho va fer, i establir-se li va resultar complicat, ja que no podia parlar amb cap paisana seva sobre les seves sensacions, sobre el que trobava a faltar del seu país,

com la llengua autòctona, etc. Al poble de Teià, la Fatau va aprendre a ser dona, mare i amiga. Els cinc fills de la Fatau van ajudar-la a entendre i adaptar-se a la nova societat, però la Fatau ens explica que és difícil educar uns fills amb uns valors que no els acaba d'entendre i el fet de voler inculcar-los els seus propis valors. Per altra banda, la seva filla assegura que no només ha sigut difícil per als pares, sinó que també per a ells ha sigut complicat.

En un viatge que la Fatau va fer al seu país d'origen 22 anys després d'haver arribat, deixant la seva família a Teià durant 4 mesos, es va adonar del buit que sentia provocat per la distància amb els seus fills i el seu marit, i es va adonar del patiment que li havia provocat a la seva mare durant tot aquest llarg període a Catalunya. No només ho passen malament els que se'n van, els que es queden als països d'origen també pateixen per la sort que hauran tingut els seus.

CAPÍTOL 16: ULLDECONA: 24% D'IMMIGRANTS

MONTSIÀ

L'Ajuntament d'Ulldecona és dels pocs que tenen una regidoria d'Immigració. Des d'aquesta àrea s'enfronten amb els problemes quotidians derivats de l'arribada de 1.500 nous veïns vinguts de 42 països diferents en només quatre anys. El centre de salut està saturat, perquè, tot i haver crescut la població, el nombre de metges és el mateix d'abans i costa trobar habitatges en condicions per als nouvinguts. Per atendre aquestes i altres necessitats bàsiques s'ha hagut de reforçar l'atenció a aquest col·lectiu amb una segona assistent social, però els recursos que té l'ajuntament no arriben per a tothom.

Segons la Núria Ventura, regidora d'Immigració d'Ulldecona, diu que actualment la població que té una renda més baixa són immigrants i, per tant, les ajudes majoritàriament van a persones immigrades, ja que són els que solen tenir unes rendes més baixes. Segons la Núria és molt difícil fer entendre a una persona que necessita ajuda que no se li ha donat perquè hi ha una altra persona que ho necessita més.

El Pisa és un dels 587 romanesos empadronats a Ulldecona. Va arribar amb la seva dona fa tres anys i han tingut una filla. Se sent ben acceptat pels veïns i creu que aquí tindrà un bon futur, tot i no tenir papers i sentir-se desinformat.

CAPÍTOL 17 : LLICENCIATURES APARCADES

MARESME

La Mònica Olalla treballa d'ordidora en una fàbrica tèxtil a Arenys de Munt. Quan va arribar a Catalunya, ara fa set anys, va haver de renunciar a una feina que l'apassionava, la de mestra i pedagoga. A la Mònica mai se li havia passat pel cap treballar en una fàbrica, ja que l'escola era el seu món, però en arribar a Catalunya es va adonar que havia de dedicar temps a aprendre dos nous idiomes, el català i el castellà, i que no només podia estar estudiant, perquè també s'havia de guanyar la vida d'alguna manera. La Mònica tenia la seva pròpia guarderia al Brasil, però ara actualment veu molt difícil muntar-ne també una de pròpia aquí, a Catalunya, ja que hi ha moltes lleis, normatives que difereixen del Brasil i ara aquí ho hauria d'aprendre de nou. Al contrari de la Mònica, el seu marit ha vist millorar la seva situació amb el canvi de país, allà treballava de soldador i guanyava molt poc. La Mònica assegura que a diferència del seu

país, a Catalunya una persona que té el títol de formació professional pot arribar a guanyar molt més que una que té un títol universitari.

CAPÍTOL 18: REMESES, DINERS CAP A CASA

BARCELONÈS

La Berta Garisa va venir del Perú per ajudar a la seva mare que es va quedar al seu país, l'ajuda a pagar el menjar, la llum, l'aigua, el telèfon i, si està malalta, els medicaments, és tot el que li poden pagar enviant-li entre 300 i 400 euros mensuals. El cas de la Berta és comú entre una bona part dels immigrants llatinoamericans que han vingut a viure i treballar a Catalunya en els últims anys. Es calcula que el 60% d'immigrants ajuden les seves famílies amb l'enviament de remeses. Cada mes envien petites quantitats de diners als països d'origen, amb els quals, els familiars que s'han quedat allà, poden millorar les condicions de vida i, en alguns casos, fins i tot, comprar-se una casa o muntar un negoci propi. Aquest és el cas de la Mayra Mosquera que va venir de l'Equador on envia entre 300 i 500 euros mensuals a la seva família per soldar els deutes, però pretén estar-se una temporada més a Catalunya per estalviar una mica més de diners que els permeti en un futur estar més estables al seu país i poder, fins i tot, en un futur, muntar el seu propi negoci.

Lluís de Sebastián, catedràtic d'Economia Internacional d'ESADE, diu que els diners que s'envien des de l'estranger són quantitats molt considerables, tenint en compte les dimensions de les economies on van. Les remeses són una font de moneda estrangera important en aquests països, però desgraciadament només van al consum i no es destinen al país per generar riquesa o per augmentar-ne el desenvolupament. De Sebastián creu que en un futur les remeses s'aniran destinant cada cop més a la compra de vivendes, a l'adquisició de tallers i cooperatives, i a millorar la producció de les terres, és a dir, per alguna cosa que generi riquesa i desenvolupament.

CAPÍTOL 19: LA CELEBRACIÓ

MARESME

Uns mil dos-cents milions de persones van celebrar el ramadà durant el mes de novembre a tot el món. A Catalunya, el nombre de musulmans és, aproximadament, de dues-centes mil persones. Durant el mes del ramadà, es fa un àpat a les sis del matí i un altre a les sis de la tarda. Aquest mes de dejuni és un dels cinc pilars de la religió musulmana, juntament amb la professió de la fe, la pregària habitual, l'almoina i el pelegrinatge a la Meca.

Com ens explica Said Maati, procedent del Marroc i pare de família, per ell, un musulmà que no fa el ramadà no és musulmà; per això, el ramadà no pot fallar. Si no es fa el Ramadà, no és una persona. Les persones malaltes, la gent gran, les dones que acaben de parir o els nens no han de complir el mes de dejuni.

El fill gran d'en Said ha decidit voluntàriament fer el ramadà. Encara que li queden uns anys encara per decidir-se, per altra banda, l'altra filla d'en Said, la Malak, no veu clares algunes coses de la seva religió, com, per exemple, el fet de no menjar durant el ramadà. De moment, la Malak no s'ha de pronunciar. Encara li queden uns anys per haver de complir els preceptes

de l'islam. O per decidir no fer-ho. Com molts fills d'immigrants, la seva realitat gira al voltant de la cultura que els pares han deixat enrere i la del país on ells han nascut.

CAPÍTOL 20: MÚSICS DEL MÓN

BARCELONÈS

Un grup de colombians integrat per en Wilson, en Jaime, en Misael i la Patricia van venir de Colòmbia a Espanya amb un projecte inicial que se'ls va proposar per unes festes. Quan van arribar a Espanya, la seva primera parada va ser Cadis, on van presentar el seu projecte en diferents festivals, després el van exhibir a Madrid i, finalment, van venir a Barcelona buscant feina.

Ens expliquen que van venir coincidint amb el principi de l'onada d'immigració i han vist arribar tot tipus d'artistes, grups musicals, gent del món del teatre, etcètera. Han estat jugant amb la música i el teatre al carrer i asseguren que viure del que fan no és fàcil. Ens expliquen com s'han vist afectats per la crisi econòmica; per això, no és estrany trobar molts músics treballant en la construcció, en els serveis, etcètera, per poder mantenir-se.

Un altre cas de músics a Catalunya és Dezcko Radev, que pertany a l'Orquestra Diamant de Bulgària. Tant en Dezcko com els membres de l'orquestra són professionals de la música des de fa 30 anys. Com passa en molts casos, els seus familiars s'han quedat al seu país d'origen, estan sols a Catalunya i vénen aquí per buscar la feina de músic que no tenen a Bulgària i que els permeti alimentar els seus familiars fent el que realment els agrada. Tenen l'esperança, que en un futur pròxim, amb l'entrada de Bulgària a la Unió Europea, podran portar les seves famílies aquí.

CAPÍTOL 21: LA INTEGRACIÓ

BARCELONÈS

Què entenem per integració? Per Hassan Bouhouch, traductor i intèrpret, no hi ha integració sense comunicació ja que, sense aquesta, no ens entendríem. Si no s'entén l'idioma, hi ha una part de la societat que queda marginada ja que no pot expressar-se, no pot transmetre els seus valors, etcètera.

Marisol Garrido, Mohammed Teldi i Maruja Quesada pertanyen al Centre d'Informació i Assessorament per Estrangers i ens expliquen des del seu punt de vista què és per ells la integració.

Segons Marisol Garrido, la integració és un procés en què s'han de fer molts passos. Un dels més importants és el reconeixement i la igualtat de drets. Pensa que la integració s'ha de donar en igualtat de condicions. També és important perquè hi hagi integració el reconeixement dels drets polítics, com el dret a la participació democràtica, perquè la igualtat sigui real. Per en Mohammed, la integració implica la inclusió, però diu que s'ha de buscar un punt de trobada entre tots dos termes. Segons la Maruja, integrar no vol dir renunciar a tot el que és seu per adaptar-se a la nostra societat, sinó que s'ha de convida amb els altres.

Com diu la Marisol, el terme "integració" té molts matisos i significats ja que, per a cadascú, la paraula pren significats diferents. És per això que hi ha gent que, quan parla d'integració, inclou la paraula "inclusió", i altres el terme "inversió", en els diferents àmbits socials.

La regió marroquina del Rif és més que una cadena muntanyosa: durant la dècada dels anys 20 del segle passat, va arribar a ser una autoproclamada república independent. Aquesta és una de les raons que van dur el règim monàrquic a ignorar el seu desenvolupament, i molts habitants s'han vist obligats a emigrar durant dècades cap a altres zones del país, i, en els últims anys, també cap a l'estranger.

És el cas de la família Tasra. El germà petit, de nom Rachid, de 27 anys, en fa un que viu legalment a Barcelona. Les raons de la marxa van ser econòmiques.

Catalunya és un dels principals destins d'emigrants del nord del Marroc, fins al punt que el 60% dels habitants del Rif que han arribat al principat ho van fer directament, sense aturar-se. Sabien on anaven.

Els dos germans grans d'Elias Bensliman viuen a Barcelona en situació legal. Ara, ell es fa càrrec del negoci familiar, una petita botiga de roba. Són moltes les famílies del poble que depenen econòmicament d'un modest negoci i, per això, ens diuen, no és estrany que molts hagin marxat o ho vulguin fer.

El cas de la família Tachfine és diferent. El fill petit, Saad, fa dos anys i mig que viu sense papers a Barcelona, i no per necessitat, sinó perquè, com un jove modern de 25 anys, se sent més a prop d'Europa que del Magreb d'avui.

El Consorci de Normalització Lingüística organitza classes de català per a adults que es fan arreu de Catalunya. Una part dels alumnes que hi assisteixen són estrangers. El curs passat, dels gairebé 54.000 alumnes que van seguir un curs de català per a adults, 14.500, un 27%, eren estrangers. Aquest curs, es calcula que aquest percentatge augmentarà considerablement.

Laydis Marín va venir de Veneçuela ara fa un any i mig. Quan va arribar a Catalunya, no entenia res. Ara assisteix a les classes per a adults i el seu català ha millorat; ara l'entén i el parla quotidianament. Igual que la Laydis, en Yusif també ha rebut classes de català des que va arribar a Vic, ara fa un any i mig. En el seu cas, ha complementat l'aprenentatge amb l'experiència de compartir una parella lingüística un o dos cops per setmana.

Dolors Solà, directora del Consorci de Normalització Lingüística de Vic, diu que el programa de les parelles lingüístiques està pensat perquè les persones que han començat aprenent el català a l'aula el practiquin a fora en situacions comunicatives diverses. Però, a més, té el valor afegit que aquestes persones es comuniquin amb la gent d'aquí, els coneguin i se situïn al país on han anat a viure.

Un altres cas d'estrangers que aprenen el català és el d'Owafa Dabbou. La Owafa va venir del Marroc per viure i fer una vida normal i, per ella, fer una vida normal implica parlar amb la gent, expressar-se bé i també formar relacions i amistats.

La Gloria va arribar a Tarragona ara fa tres anys i mig, seguint els passos del seu germà Ramiro i dos germans més. Viatjava amb la seva filla d'un any, però a Medellín, a Colòmbia, hi va deixar tres fills més. Es pensava que, un cop instal·lada aquí, reunir-se amb ells seria només una qüestió de temps.

Als quatre mesos de ser a Catalunya va començar a treballar amb la invitació d'una amiga. Com que anaven a tancar fronteres va portar un dels fills que havia deixat a Medellín, però per qüestions econòmiques va deixar als altres dos a Colòmbia. Quan els va poder portar, la llei s'havia fet més exigent.

Fa un any que intenta que el govern li aprovi el reagrupament, en què també ha inclòs el pare, que és qui li cuida els fills a Medellín. L'habitatge i una feina més o menys fixa són els dos requisits més importants per poder portar la família. Segons la Gloria el que li està portant més problemes és el contracte.

Aquest cas està en ple procés i la Subdelegació del Govern a Tarragona prefereix no pronunciar-se. La Gloria ha tornat a presentar-hi documents. Arribi o no al mínim econòmic exigint, ella explica que a la família ja la pot mantenir.

L'enquesta de població activa de l'últim trimestre del 2004 diu que el sector de la construcció ocupa, a Catalunya, més de 307.000 treballadors. D'aquests, entre un 10 i un 15% són estrangers. Generalment són peons, que fan feines senzilles, ja que moltes vegades provenen d'altres sectors i no han estat formats per fer de paletes i encara menys d'encarregats o caps d'obra, llocs que continuen ocupant els del país.

Joan Santaaulàlia, president Gremi de Constructores, diu que la immigració està augmentat moltíssim i que és precisament aquesta immigració la que va a ocupar els llocs fàcils del nostre sector. En Joan assegura que la construcció és un sector difícil, perquè requereix desplaçaments continus i això comporta una mobilitat, i els que estan disposats a fer aquests moviments són majoritàriament estrangers i possiblement no comunitaris. D'altra banda, en Joan assegura que la immigració no ha ajudat gaire, perquè falten especialistes, que són gent amb una formació específica. Els immigrants que vénen al sector de la construcció no tenen la formació necessària, ja que els que tenen una formació important es queden al seu país.

El Mustafà i el César Augusto són dos manobres que aquests dies treballen en la construcció d'una casa a Santa Coloma de Cervelló. Ni l'un ni l'altre tenia cap tipus de formació i tan aviat com puguin voldrien canviar d'ofici.

La proliferació de locutoris en els últims anys il·lustra la importància que el telèfon té per als immigrants. Les xifres són aproximades, perquè, segons denuncia l'associació d'empresaris del ram, n'hi ha molts sense llicència. Es calcula, però, que a Catalunya n'hi ha uns tres mil, vuit-

cents dels quals són a Barcelona. L'èxit del negoci resideix en el fet que les trucades són molt econòmiques i permeten un contacte regular.

L'Irma Ramos va venir a Barcelona ara fa cinc anys, a l'estiu es va casar amb un català i ha pogut portar una filla, la Fernanda, nascuda a l'Equador. Allà hi ha quedat un fill més gran i tota la seva família. Avui els trucarà per donar-los la notícia que espera una nena. Habitualment truca tres cops per setmana per saber com van les coses a l'Equador. Assegura que es deixa bastants diners en aquests locutoris, ja que per a ella són indispensables les trucades contínues, perquè és el contacte més directe que pot tenir des de Catalunya.

CAPÍTOL 27: IMMIGRANTS EN BARRIS D'IMMIGRANTS

TARRAGONÈS

El Francisco i el Juan Antonio són dos veïns del barri de Campclar de Tarragona. Tots dos van emigrar amb la família des d'Andalusia i Castella a Catalunya quan eren adolescents. Això va ser en la dècada dels 60, uns anys en què van créixer per tot el país barris com el de Campclar, on anaven a viure molts dels que acabaven d'arribar.

Els últims anys, els veïns de tota la vida han vist com una nova immigració els prenia el relleu. És el cas de la Zhora, una jove marroquina que ha arribat al barri com a conseqüència de l'èxode de població que hi comença a haver a Campclar.

Tant els nous com els antics veïns del barri els fa por que es comencin a crear grupets o que en determinats bars i botigues només hi hagi gent d'un determinat país. Segons el Francisco, aquesta actitud podria portar a l'aïllament social i, segons la Zhora, d'aquesta manera es tardarà més a arribar a la integració.

Com en altres llocs, a Campclar hi ha recels entre alguns dels que un dia van ser immigrants i els que acaben d'arribar. Que els uns i els altres es coneguin i comparteixin plenament el barri és vital per poder conviure en la diversitat.

CAPÍTOL 28: ELS FILLS

OSONA

La Laila acabava de néixer quan el seu pare va emigrar i es va instal·lar a Vic. Vuit anys després, la mare i els cinc germans Karrouch van poder venir a Catalunya.

Tal i com diu la Laila, ser immigrant sempre té la seva part positiva i negativa. Per ella la negativa recau en què sempre hi ha gent que associa la immigració amb inferioritat, pel sol fet de venir d'un país que és més pobre, ets inferior, no tens cultura, ets una persona inferior en tot. Per la Laila, en aquest fet està l'error. Sempre et recorden que no ets del país i que no encaixes aquí.

Malgrat els problemes, la Laila fa una valoració positiva del fet de ser filla d'immigrants i així ho ha reflectit en el seu llibre.

CAPÍTOL 29: MEDIADORS CULTURALS

OSONA

A Manlleu, en només sis anys, s'ha produït el creixement més gran de població immigrada, que actualment suposa el 15% dels seus habitants, i això ha generat alguna crisi i conflictes. És per aquest motiu que des de l'ajuntament es va apostar per la mediació intercultural com la manera

més eficient d'establir ponts de comunicació, promoure la convivència i fomentar la integració social.

La Marta, en Lotfi i la Naima són tres de les persones que duen a terme, amb responsabilitats diferents, aquestes feines. Marta Casas, coordinadora del pla de Gestió de la Diversitat de l'Ajuntament de Manlleu, diu que el plantejament que s'adopta des del consistori és el de prevenir i resoldre conflictes, la rehabilitació de situacions conflictives, però també la transformació social. Naima Daho, mediatra intercultural, diu que com a mediadors col·laboren en la traducció, i donen suport al treball que es fa des de Serveis Socials de cara a aquesta nova població.

La tasca de Lotfi Laghmari, mediatra intercultural, consisteix a fer de pont per normalitzar la relació entre alumne-grup, alumne-professors, pares-centres. El diàleg i la negociació són les eines dels mediadors per aconseguir, des del respecte a l'estat de dret i els principis democràtics, la convivència en la diversitat.

CAPÍTOL 30: SERVINT A CASA

VALLÈS OCCIDENTAL

Com ens explica la Mirasol, que actualment viu al Vallès Occidental, hi ha moltes dones que vénen de l'Equador que, com ella, treballen en els serveis domèstics, ja sigui fent de cangur o bé fent les feines de casa. A part de tenir aquests treballs, els compaginen amb altres feines perquè el sou no els arriba a final de mes. Tot i així, en molts casos, busquen temps per dedicar-lo als estudis perquè, en un futur, puguin trobar una feina millor.

Ara per ara, la Marisol, a més de treballar a dues cases, compagina l'activitat amb una feina en una empresa de venda directa per catàleg, però no es tracta d'un treball fix ja que no té papers. La Marisol no se sent estable ja que la falta de papers fa que no entri a la Seguretat Social. A part de la feina que té, la Marisol encara disposa de temps per fer allò que més li agrada: pastissos i dolços. A l'Equador, tenia la seva pròpia pastisseria i moltes de les amigues, que, com ella, ara resideixen a Catalunya, ho saben i per això li encarreguen pastissos per aniversaris, casaments, etc., i això li aporta un sou més a final de mes.

CAPÍTOL 31: LA IMMIGRACIÓ INVISIBLE

BARCELONÈS

La comunitat pakistanesa de Catalunya està formada, principalment, per homes. Les poques dones que en formen part amb prou feines surten de l'àmbit familiar. Només una minoria treballa.

Segons Huma Jamshed, que va venir del Pakistan, les dones no tenen el costum d'emigrar. Les dones que arriben a Catalunya ho fan per reagrupació familiar; no venen pas aquí per espavilar-se en la vida ja que, en la seva cultura, els problemes econòmics que puguin tenir els han de resoldre els homes.

Huma Jamshed és doctora en Químiques i té una agència de viatges. Ja fa anys que dedica molt del seu temps a lluitar perquè el col·lectiu de dones provinents del Pakistan deixi de ser invisible. La Huma està intentant que aquestes dones busquin feina i guanyin un sou.

Qualsevol excusa és bona per reunir-se. Avui, les dones celebren la Festa del Xai, una tradició musulmana. No hi haurà homes, i això permetrà que se sentin més còmodes. El de l'Huma és un cas aïllat. Ella és l'única dona adulta que balla davant de la càmera, conscient que la seva aparició en televisió pot aixecar les crítiques dels homes pakistanesos.

CAPÍTOL 32: EQUATORIANS A MADRID

MADRID

El "sanjuanito", un dels ritmes típics de l'Equador, sona al pulmó verd de Madrid. És diumenge i més de 3.000 immigrants es troben al que ja es coneix com el "petit Quito". La Beatriz n'és una. Va venir per treballar ara fa vuit anys. A ella, veure units els equatorians de la ciutat li provoca una sensació molt agradable. Cada cop són més els que, com la Beatriz, s'acosten fins a aquest mercat improvisat, i no sempre legal, per xerrar amb compatriotes o per menjar un plat típic del país. Segons el cens, més de 160.000 equatorians s'han establert a Madrid, la majoria en els últims anys. Són el col·lectiu més nombrós, per sobre de colombians, romanesos i magrebins.

Una mostra de com funcionen aquestes xarxes migratòries la trobem en els terrenys de joc, la gran passió equatoriana. En poc temps, han aconseguit formar més de 250 equips. Per ells, és una manera d'alleugerir l'arribada a un altre país.

Segons les associacions d'immigrants, només el 40% dels equatorians tenen els papers en regla, però, al pulmó de Madrid, els diumenges no hi ha diferències. El "sanjuanito" sona i la Casa de Campo es converteix per unes hores en el "petit Quito".

CAPÍTOL 33: MITJANS DE COMUNICACIÓ

BARCELONÈS

L'espai "Mosaic", que Catalunya Cultura emet de dilluns a divendres, a les 10 de la nit, és un bon exemple dels programes adreçats a la immigració, que s'han anat fent un lloc a les programacions de les emissores de ràdio i televisió de Catalunya en els últims anys.

Per Jaume Peral, coordinador de "Mosaic", la idea d'aquest programa és acostar-nos a les realitats de les comunitats amazig, àrab i llatinoamericana, però amb la particularitat de fer-ho en la seva llengua. D'aquesta manera, es facilita la comprensió i l'interès que poden tenir per escoltar aquest espai.

Un altre exemple d'un mitjà de comunicació fet per immigrants i adreçat a una comunitat concreta és "El Hispano", un periòdic mensual que es distribueix gratuïtament i que ja és un referent per al col·lectiu llatinoamericà de Catalunya. Hi treballen 14 periodistes i ja fa dos anys que fan arribar als seus lectors informació relacionada amb el procés de regularització, els drets i deures dels immigrants, així com notícies i opinió sobre els seus països d'origen.

CAPÍTOL 34: LA COMUNITAT XINESA

BARCELONÈS

Els carrers del barri del Fondo, a Santa Coloma de Gramenet, són ara un reflex de la presència d'una important comunitat xinesa. Alguns dels nous veïns fa molts anys que van marxar de la Xina i han passat per diverses ciutats espanyoles abans d'arribar a Catalunya. Als nouvinguts els preocupa que els seus fills desconeguin les seves arrels. Per això, cada dissabte, els nens

van a escola. Els fills d'immigrants, a més del català i del castellà, coneixen el dialecte que els pares parlen a casa, però les famílies consideren important que coneguin també el mandarí, l'idioma oficial de la Xina.

Aquestes classes van sorgir a causa de l'augment d'immigrants xinesos al barri i del poc temps de què disposen els pares per ensenyar als seus fills la seva llengua nativa, la seva cultura, la història, etc. Tal com ens explica la Li Fan, directora de l'escola xinesa de Santa Coloma de Gramenet, aquestes classes són molt importants, ja que, aprenent l'idioma i la cultura xinesos, els alumnes de l'escola tindran en un futur l'oportunitat de buscar feina o fer alguns negocis a la Xina o entre la Xina i Espanya.

CAPÍTOL 35: L'EMPADRONAMENT

SEGARRA

El padró és el registre de les persones que viuen en un municipi i on consta la nacionalitat i el seu domicili. Inscriure's al padró és independent de si es té o no regularitzada l'estada al país. Empadronar-se comporta, automàticament, altres drets. Com a veïns d'un municipi, els inscrits tenen dret a l'assistència sanitària i a l'escolarització dels seus fills i, a més a més, és un justificant imprescindible de cara a regularitzar-se. Aquest és el cas de la Mirela, una romanesa que fa quatre anys que viu amb la seva família a Cervera. Per la Mirela, l'empadronament va ser molt important, ja que, en el seu cas, li va facilitar el tràmit dels papers.

Els padrons són la font més fiable per calcular quants estrangers viuen als municipis. Tot i així, n'hi ha que canvien de residència sense donar-se de baixa d'un padró i registrant-se en un altre. Aquesta duplicitat, unida al fet que n'hi ha que triguen uns mesos a empadronar-se, fa que les xifres no siguin fiables al cent per cent, però, tot i així, són les que més ens acosten a la realitat.

CAPÍTOL 36: ARGENTINS

ALT PENEDÈS

Raúl Maoiorano és un dels argentins que, cansat de la situació del seu país, ha decidit provar sort a Catalunya. Ens explica que ell no va marxar per iniciativa pròpia, ni pels seus amics, ni per la família. Cansat d'una successió de governs corruptes, de rebre cops morals i econòmics i, sense veure-hi una solució, decideix marxar del seu país d'origen. No descarta tornar-hi. De fet, en Raúl no se sent immigrant, ja que, per ell, un immigrant és el que ho abandona tot i no torna. Aquest no és el seu cas: en Raúl té la meitat de la seva vida a l'Argentina. Per això, un cop l'any va a fer una visita als seus. Tampoc sap quan durarà aquesta situació, ja que arribarà un moment que s'insertarà del tot aquí o, al contrari, decidirà quedar-se definitivament allà.

En Raúl és advocat, però, cansat de no tenir un sou regular, del marc de corrupció generalitzada i de la poca possibilitat de fer justícia al seu país, va decidir deixar-ho. Fins i tot ha desistit de seguir amb la seva professió aquí, a Catalunya, on assegura que tampoc és fàcil. Ara passa el temps pintant, que és el que realment li agrada i li permet desconnectar, encara que sigui temporalment, de la vida quotidiana.

En Francisco explica les dificultats amb què es troben els immigrants que es volen establir pel seu compte. En el seu cas, el procés per poder treballar de joier autònom ha durat sis anys, perquè les exigències que imposa la llei als estrangers no comunitaris que volen ser treballadors autònoms són molt altes.

Segons la Sara Malé, del CTAC (Confederació de Treballadors Autònoms de Catalunya), el primer permís per compte propi, sense tenir un permís previ, es tramita al consolat d'Espanya al país d'origen i a partir d'aquí han d'acreditar una inversió de 120.000 €, creació d'ocupació a Espanya i un bon projecte empresarial.

Però no tots els estrangers tenen tants problemes per muntar una empresa. Als de fora de la Unió Europea que ja són residents, és a dir, que ja fa cinc anys que són aquí, i als comunitaris els costa el mateix que a un del país. Aquest és el cas de l'Anko, que després de treballar per altres ha decidit muntar el seu propi negoci.

Anko Beijleveld viu actualment a l'Hospitalet de Llobregat, després d'haver estat una temporada als Països Baixos. Per ell, el més problemàtic va ser el tema de l'idioma, ja que li va complicar tot el procés de documentació. Però tot i així pensa que és molt més fàcil muntar el negoci aquí a Catalunya que a Holanda, on el tràmit és més burocràtic i és necessiten més requisits.

Tot i les dificultats, segons la Federació de Treballadors Autònoms, el nombre d'immigrants afiliats a la Seguretat Social com a treballadors per compte propi ha crescut a Espanya prop del 73% els últims cinc anys i ja són 122.000. Catalunya se situa al capdavant, amb 22.300 immigrants autònoms.

A l'escola bressol del barri de Rocafonda de Mataró hi van 40 nens i només dos són de famílies immigrants. La presència d'un 25% d'immigrants al barri podria fer pensar en un nombre més alt de nens d'aquestes famílies a l'escola bressol, però això no passa perquè, contràriament al que es creu, aquestes famílies no tenen cap avantatge sobre la resta, ni a l'hora de matricular-se ni de rebre ajudes.

Tal com ens explica Ascensió Yusté, de l'Institut Municipal d'Educació de Mataró, hi ha uns barems que són per a tothom igual, i la demanda i l'admissió és semblant entre els que demanen plaça i els que la poden obtenir, i en cap moment es beneficia els immigrants pel fet de ser-ho.

El cas de l'escola bressol és un exemple dels rumors que corren sobre un suposat tracte de favor que reben els immigrants i que a vegades són utilitzats com a arguments contra la immigració. Tal com ens explica en Josep Palacios, comissionat del Pla Nova Ciutadania de l'Ajuntament de Mataró, moltes persones diuen que els nousvinguts són la causa que els seus fills no tinguin plaça a l'escola. L'Ajuntament vol fer entendre a aquests ciutadans que això és totalment fals, que hi ha més demanda que oferta. El Josep fa temps que treballa per explicar les coses com són i desfer, d'aquesta manera, els tòpics, els rumors i els mites que corren al voltant de la immigració, com ara el que diu que quan munten un negoci no han de pagar

impostos. Un cas que desmenteix tots aquests rumors és el d'Abdeslam el-Bair, que des que va arribar, l'any 1991, ha muntat nou negocis, quatre a Rocafonda mateix, i ha hagut de seguir els mateixos passos que qualsevol altre comerciant de Mataró.

CAPÍTOL 39: EL MOCADOR

BARCELONÈS

Amb l'arribada de més immigrants que mai procedents de països islàmics, la imatge de dones amb mocador al cap s'ha fet habitual als carrers de Catalunya. Portar mocador és un precepte de l'islam, que indica que la dona s'ha de cobrir el cap per no cridar l'atenció i ser tractada amb respecte pels homes.

La Nuzah és musulmana i d'acord amb el que indica la seva religió porta el mocador al cap, però no sempre ha sigut així. La Nuzah assegura que el moment en què va decidir posar-se el mocador va notar un canvi respecte a l'altra gent. Però ella vol fer entendre que pel fet de portar l'hijab no canvia res, ella el porta per voluntat pròpia, no per obligació.

La Salwa el-Gharbi, que treballa al departament de diversitat cultural a UnescoCat, també és creient, però no ha portat mai mocador, perquè pensa que no cal exterioritzar els símbols de la seva religió. Tot i això defensa una mirada més normalitzadora amb el mocador, des de la llibertat personal de cadascú.

Tal com ens explica la Salwa, entre musulmans, i particularment al Marroc, quan veus una persona amb mocador ja saps si el porta per motius personals, polítics o per tendència, però per la Salwa el problema és que a la societat occidental hi ha una mirada homogeneïtzadora del mocador i es jutja totes les dones que el porten com a dones submises, maltractades, analfabetes. Es té una idea prejutjada, estereotipada, provocada per la ignorància sobre el món que no és occidental.

CAPÍTOL 40: L'ACOLLIDA BRITÀNICA

ANGLATERRA

En Shahab, en Massoud i en Yassin van arribar a la Gran Bretanya com a refugiats polítics per diferents motius. Dover és el principal punt d'entrada per mar al Regne Unit. Cada any milers d'immigrants sense papers arriben a aquest port. Molts són expulsats i un 25 per cent demana l'estatus de refugiat. En aquest cas, l'Estat els mantindrà via ONG fins que es decideixi si s'accepta o no la seva sol·licitud. Segons ens explica la Julie Larner, de Migrant Help Line, ells tenen la responsabilitat de permetre que aquesta gent demanin ser refugiats, deixar-los que s'expliquin i escoltar-los amb justícia.

Tan bon punt toquen territori britànic, aquests immigrants han de demostrar que són exiliats i que la seva vida corre perill en el país d'origen. El Regne Unit és l'estat europeu que rep més sol·licituds de refugiats, més de 100.000 l'any passat. Són dues o tres setmanes d'espera a Dover fins que els troben un lloc al centre del país. Llavors i fins que es decideixi el seu futur, continuaran rebent habitació i, a més, 50 euros setmanals per menjar. Els que acaben d'arribar són optimistes.

Són molts els refugiats que com en Massoud, en Shabah, en Mohamad i l'Amir estan molt contents amb l'acollida britànica i desitgen poder quedar-se definitivament a la Gran Bretanya

per començar una nova vida. Aquests nouvinguts esperaran ansiosament el resultat de la seva sol·licitud de refugiat, que podria trigar fins a sis mesos.

Capítol 41 TEIXINT XARXES

BAGES

Habana Vieja és una associació cultural manresana fundada per un grup de nouvinguts i autòctons que, mitjançant la creació de petits projectes, recolza i defensa les petites organitzacions de Nicaragua, Cuba i Colòmbia, i amb les quals teixeix xarxes que ajuden a mantenir els vincles entre els immigrants i el seu país d'origen.

Capítol 42 A JUDICI I A LA PRESÓ

BARCELONÈS

En Karim ha d'amagar la seva identitat perquè quan va arribar del Marroc i per tal de poder subsistir va haver de cometre petits delictes pels carrers de Barcelona. Roberto Sánchez, responsable de la subcomissió d'Estrangeria del Col·legi d'Advocats de Barcelona, desmenteix el prejudici social segons el qual la majoria de reclusos que hi ha a les presons són immigrants i que l'augment de delictes té relació amb aquest col·lectiu.

Capítol 43 PROBLEMES A CASA

BARCELONÈS

A Catalunya existeix una comunitat de dominicans molt unida. La separació dels membres de la família quan alguns d'ells emigren del seu país d'origen suposa anys després un reagrupament que no sempre és fàcil. Rigoberto Acosta és conscient de les dificultats dels fills adolescents per adaptar-se a la nova societat per això s'encarrega d'agrupar-los en un espai comú i evitar que vaguin pel carrer amb les conseqüències que això comporta.

Capítol 44 SALVANT OFICIS

RIBAGORÇA

Avui dia, alguns dels oficis més antics s'estan extingint i el seu llegat s'està perdent. En José Miguel és un immigrant xilè que està aprenent l'ofici de forjador a Vilafranca del Vallès. En Mircea és romanès i fa de pastor en una masia d'Areny. Els immigrants poden contribuir a salvar aquests tipus d'oficis.

Capítol 45 ALIMENTACIÓ HALAL

BARCELONÈS

La llei islàmica estableix que els aliments que han de consumir els musulmans han de complir una sèrie de requisits. Aquest tipus d'alimentació és l'anomenada Halal. Les carnisseries islàmiques i matancers asseguren que cada vegada aquesta alimentació té més adeptes. L'any 2000 es va crear a Espanya l'Institut Halal amb l'objectiu de regular i certificar els productes que poden consumir els musulmans. Actualment, Catalunya i Andalusia són les úniques comunitats autònomes que disposen legalment del segell Halal.

Capítol 46 CREURE I CONVIURE**BAGES**

Fer compatibles les diferents creences i assolir una bona convivència a partir de la coneixença és tot un repte. El Grup de Diàleg Interreligiós de Manresa vetlla per aconseguir la pau però sobretot s'esforça per facilitar la integració intercultural entre les diferents confessions de la capital del Bages. Fa un any, la comunitat musulmana va adquirir un local per establir-hi una mesquita i des de llavors el Grup ha treballat per fer entendre als ciutadans manresans que un lloc de culte no és cap amenaça.

Capítol 47 REFUGIATS**BARCELONÈS**

A Catalunya hi ha més de 200 refugiats per qüestions polítiques; la majoria són colombians però també n'hi ha de russos o cubans. De totes les sol·licituds presentades només un 2% són acceptades. A diferència dels immigrants, els refugiats que reben asil disposen d'un permís de residència de cinc anys. La seva estada al país d'acollida és temporal i obligatòria, i molts pensen tornar al seu país quan la situació política millori.

Capítol 48 ESTRANGERS I IMMIGRANTS**BARCELONÈS**

Sovint els mots estranger i immigrant es confonen i, per molta gent, defineixen tipus de persones diferents per les connotacions de caire social i econòmic que les diferencien; però les dues paraules són sinònims i de diferència no n'hi ha cap. Tot estranger que ha vingut a treballar al nostre país és un immigrant i tot immigrant és un estranger. *Tot un món* ha visitat una empresa plena de treballadors estrangers que han vingut a guanyar-se la vida a Catalunya, però que majoritàriament no es consideren immigrants.

Capítol 49 RACISME I XENOFÒBIA**BARCELONÈS**

Les denúncies de víctimes d'actes discriminatoris, tant físics com verbals, en contra dels agents de seguretat han augmentat. La xenofòbia es fa evident en les situacions més quotidianes, com ara a l'hora de buscar pis o feina. L'oficina d'Informació i Denúncies de SOS-Racisme denuncia l'existència de racisme social que suposa el rebuig a les mesquites o als centres d'internament per a estrangers. Molts casos d'abusos a immigrants sovint no es denuncien per por a ser expulsats del país si recorren a la justícia.

Capítol 50 FUJIAN, L'ÈXODE**XINA**

Zelang, un poble costaner de la província xinesa de Fujian, és un dels llocs d'on emigra més gent. Els xinesos d'ultramar que retornen ho fan com a rics i, tot i que no viuen al poble, hi construeixen cases ostentoses. El fet que aquells que ja estan al lloc de destinació cridin als seus amics o familiars explica perquè la immigració xinesa prové, normalment, de zones molt concretes o, a vegades, de pobles sencers. *Tot un món* ha conegut el cas d'una família xinesa que el seu fill ha emigrat a Catalunya.

Capítol 51 TANCAMENTS: LLEI D'ESTRANGERIA**BARCELONÈS**

Del més d'un milió d'immigrants sense papers que hi ha a Espanya, tres-cents mil han fet la sol·licitud de regularització, dels quals setanta mil viuen a Catalunya. Durant les últimes setmanes uns cinc-cents immigrants s'han tancat a diversos espais tant de Barcelona com de la seva àrea metropolitana per demanar més flexibilitat en el procés de regularització. Des de diversos sectors de la societat s'adverteix que molts immigrants poden quedar exclosos d'aquest procés. *Tot un món* ha visitat el local parroquial del barri del Singuerlin de Santa Coloma de Gramanet on s'hi han tancat uns seixanta immigrants.

Capítol 52 NEGOCIS ESPECIALITZATS**GARROTXA**

La primera generació d'immigrants que va arribar a Catalunya fa uns anys, va muntar negocis especialitzats en productes del seu país d'origen o bé destinats a cobrir les necessitats dels seus compatriotes. És el cas dels marroquins que tradicionalment han regentat carnisseries i basars, els xinesos, restaurants o comerços de "tot a cent", els indis i pakistanesos, basars i botigues de comestibles, i els africans bars i locutoris. Però els fills d'immigrants obren els seus negocis buscant més mercat, els amplien, canvien o bé munten empreses menys lligades a la immigració. *Tot un món* ha anat a Olot a buscar dos exemples de negocis propietat d'un marroquí i un senegalès que ens parlen del present i futur dels comerços regentats per immigrants.

Capítol 53 MATRIMONIS DE CONVENIÈNCIA?**BARCELONÈS – VALLÈS ORIENTAL**

Cada vegada els casaments en què un dels dos és estranger són més habituals i, per aquestes parelles, les diferències culturals hi tenen un pes poc important. Segons dades de l'any 2003, uns quinze mil matrimonis a Catalunya estan formats per parelles mixtes. La majoria es casen per amor però d'altres, que potser no s'haurien casat, ho fan per accelerar el procés d'obtenció del permís de residència i així poder viure i treballar a Catalunya. En alguns casos, justícia ha posat inconvenients al considerar que es tractava d'un matrimoni de conveniència. El fet d'aconseguir el permís l'endemà mateix de contraure matrimoni ha fet créixer molt les sol·licituds al registre civil.

Capítol 54 PAGANT IMPOSTOS**BARCELONÈS**

Pagant impostos aborda la qüestió del mercat de treball, impostos i immigració a partir del catedràtic en Ciència Política i Social, Vicenç Navarro, i d'una economista búlgara que ha realitzat un estudi sobre immigració i prestacions socials.

Capítol 55 CIUTADANTS AMB NACIONALITAT**BARCELONÈS**

El procés per obtenir la nacionalitat espanyola dura entre un i deu anys segons la procedència i el cas de cada immigrant. En els últims deu anys, la demanda de nacionalitats s'ha quadruplicat. *Tot un món* ha assistit a l'acte de jura, el darrer procediment per adquirir definitivament la nacionalitat.

Capítol 56 NENS DEL CARRER**BARCELONÈS**

A Catalunya arriben molts nois menors d'edat que emigren del seu país, alguns tenen el permís de la família, d'altres han marxat de casa sense consultar-ho. Hi ha diversos centres repartits per la geografia catalana destinats a l'acollida d'aquests nois on se'ls educa i se'ls dota d'autonomia personal i econòmica. Mentre són menors, la Direcció General d'Atenció a la Infància en té la tutela i una vegada compleixen els divuit anys o bé se'ls repatria al seu país d'origen o bé se'ls facilita un lloc de treball per a que puguin establir la seva residència a Catalunya. *Tot un món* ha visitat un d'aquests centres.

Capítol 57 SER PARES**ANOIA**

En només set anys, el naixement de fills de parelles estrangeres s'ha multiplicat per quatre. Un creixement proporcional al nombre d'immigrants que s'ha establert a Catalunya. Per molts d'ells, és complicat tenir fills quan s'està lluny de casa i no és té la família a prop. L'assistència sanitària està a l'abast dels immigrants, com a qualsevol altre ciutadà, amb un servei de consulta i visita a domicili perquè hi ha moltes dones que no serien capaces d'anar-hi per si soles. *Tot un món* ha parlat amb dues immigrants, una romanesa i una argentina, que acaben de ser mares i que ens expliquen la seva experiència.

Capítol 58 ELS ESPLAIS I L'ESCOLA**BARCELONÈS**

Què fan els nens quan surten de l'escola? La Susana és mestra de cinquè de Primària del CEIP Collaso i Gil, ubicat al barri del Raval, i després de classe visita l'Esplai Estel d'Assís. Aquest esplai acull, cada tarda, alumnes de la Susana. Ella es coordina amb la Yolanda, monitora de l'esplai, per fer un seguiment dels alumnes immigrants que necessiten una atenció especial.

Capítol 59 INTEGRAR-SE A FRANÇA**FRANÇA**

A França, la població estrangera representa el sis per cent del total dels habitants del país. D'aquests, uns quatre milions i mig són musulmans, la majoria provinents del nord d'Àfrica: del Marroc, Algèria i Tunísia. Darrerament, les lleis s'han endurit i els nous immigrants troben moltes més dificultats que el col·lectiu que va arribar durant els anys seixanta i setanta. Carles Prats, corresponal de TV3 a París, ha retratat la vida d'algunes famílies magrebines i els clar-obscurs del seu procés d'integració a França.

Capítol 60 EXTUTELATS: UN CAMÍ DIFÍCIL**MARESME**

Els immigrants menors d'edat que arriben a Catalunya s'estan sota la tutela de la Generalitat de Catalunya fins que compleixen els divuit anys. Una vegada majors d'edat, existeixen associacions que s'encarreguen de buscar-los-hi famílies d'acollida, persones de referència o pisos compartits perquè els mostrin el camí per aprendre a viure amb autonomia a la societat catalana. *Extutelats: un camí difícil* presenta la història d'un noi marroquí que va estar vivint durant més d'un any amb un mestre de Premià de Mar.

Capítol 61 COMPARTIR L'HABITATGE**BAIX LLOBREGAT**

Tot un món ha visitat un pis a Cornellà que comparteixen quatre ciutadans marroquins i que, per circumstàncies diverses, han de conviure en 50 m². Un reflex de la situació que viuen molts immigrants que no disposen dels recursos suficients per poder adquirir un habitatge per ells sols.

Capítol 62 IMAMS I MESQUITES**BARCELONÈS**

A Catalunya hi ha uns dos-cents mil musulmans i cent quaranta oratoris. El Consell Islàmic s'ha convertit en el principal interlocutor de la comunitat al país. Fa un mes, la seva seu va obrir les portes a tots els ciutadans per així desfer el tòpic de què allí es fonamenta l'integrisme. Els experts afirmen que a les mesquites no s'adoctrina els musulmans en l'integrisme sinó que únicament són llocs de culte, on s'hi prega i on s'hi vol mantenir la tradició musulmana que ja no pot ser considerada com un fet aliè a Catalunya.

Capítol 63 CONTINGENTS I CONTRACTACIÓ EN ORIGEN**BARCELONÈS**

Tot un món mostra el cas d'un peruà, Segundo Villanueva, que gràcies a un contracte de treball que li han fet a Espanya i tramitat al Perú, ha pogut venir a Barcelona amb els papers en regla i retrobar-se amb la seva esposa. Tot i que es tracta d'un cas minoritari, hi ha immigrants que ja arriben al país amb un contracte de treball.

Capítol 64 TALLER D'INTEGRACIÓ**BARCELONÈS**

Aquest curs, a Catalunya, s'han fet vuitanta-nou tallers d'integració per a pares i mares en aules d'acollida de les escoles catalanes. Més de mil tres-cents pares es coneixen i comparteixen les seves inquietuds i impressions, a la vegada que aprenen i milloren el català. Un exemple de la integració vinculada a l'àmbit educatiu de Catalunya. *Tot un món* ha compartit l'últim dia del taller de l'Escola Montseny de Barcelona, on els seus integrants expliquen com ha anat el curs.

Capítol 65 D'ALLÀ, FET AQUÍ**NOGUERA**

L'entrada de productes del sud de la península al mercat català i l'arribada d'immigrants a la Noguera va fer que la família Pàmies, dedicada a la pagesia, es replantegés el tipus de cultiu

que conreava. Així ha especialitzat el seu negoci en productes hortícoles provinents d'arreu del món, per tal de satisfer no només la demanda dels nouvinguts sinó també la de la societat en general. La transformació dels conreus com els de la Noguera possibilita la diversitat alimentària a la cuina mediterrània.

Capítol 66 APRENDRE A LES ILLES

ILLES BALEARS

Una quarta part del professorat de Mallorca considera que cal un control més enèrgic de la immigració. Aquesta afirmació, que es desprèn d'una enquesta realitzada a cinquanta-quatre escoles de les Illes, preocupa els experts que creuen que el professorat és el responsable de la transmissió de valors com l'acolliment i la convivència en la diversitat. En canvi, a Eivissa ni un sol professor ha contestat l'enquesta de forma negativa. Una de les principals preocupacions és la frenada que pot comportar per a la normalització lingüística del català l'arribada de més població immigrant.

Capítol 67 DIVERTINT-SE

BARCELONÈS

Cada vegada són més els restaurants que ofereixen la cuina típica d'un indret del món i que a mesura que avança la nit es converteixen en una sala de ball. Aquests locals són un punt de trobada de moltes persones immigrades i també dels amants de la seva cuina i de la seva música. Sales com les que ha visitat *Tot un món* es converteixen en un lloc de reunió on el contacte amb la gent d'altres cultures i la manera d'expressar-se a través del ball suposen un clar exemple de les noves formes de diversió en la diversitat.

Capítol 68 TRACTAR LA DISCRIMINACIÓ

BARCELONÈS

Segons revela l'últim informe de l'Observatori Europeu del Racisme i la Xenofòbia la societat espanyola és cada vegada més intolerant amb els immigrants i, d'aquests, la comunitat musulmana és una de les més afectades, sobretot després dels esdeveniments de l'11-M a Madrid. *Tot un món* ha parlat amb els participants a les Jornades sobre la discriminació organitzades pel grup Verneda Solidària.

Capítol 69 MORIR LLUNY DE CASA

BARCELONÈS

Repatriar un difunt té un cost econòmic elevat i vol un temps d'espera força important, sobretot pel que fa a la tramitació de la documentació necessària per a la repatriació, gairebé uns deu dies des que es produeix la mort fins que és repatriat el cos al seu país d'origen. Els Serveis Funeraris de Barcelona han detectat un augment de repatriacions d'immigrants que moren al nostre país, per això les funeràries s'han hagut d'adaptar a aquest i altres canvis en les formes d'enterrament. Per exemple, des de fa uns anys, els musulmans disposen d'un espai propi en alguns cementiris catalans com el de Collserola.

Capítol 70 MERCAT DE TREBALL**BARCELONÈS**

Sovint sentim dir que els immigrants cobreixen els llocs de treball que els ciutadans autòctons no volen fer. L'hosteleria, les feines domèstiques i la construcció són les feines que tenen un alt nombre de treballadors immigrants, alguns d'ells sense contracte. Però no tots els que treballen a l'anomenada economia submergida són estrangers. Els experts i els sindicats consideren que cal iniciar un debat que qüestionï el mercat de treball del nostre país.

Capítol 71 FENT DE PAGÈS**SEGRITÀ**

Cada any, el camp català rep més de quinze mil treballadors temporals provinents d'altres països. Molts d'ells valoren positivament l'experiència i repeteixen any rere any. Sis mesos abans, des de l'oficina d'Unió de Pagesos, es gestiona i planifica la feina. *Tot un món* ha visitat una finca on hi treballen temporers colombians i un allotjament per aquests treballadors a Torres de Segre.

CAPÍTOL 72: IMMIGRANTS I UNIÓ EUROPEA**BÈLGICA**

L'ampliació d'Europa amb 10 nous membres, celebrada amb una gran cerimònia a Dublín l'11 de maig de l'any passat, va suposar l'aixecament de fronteres entre 25 països d'Europa. 450 milions de persones es poden moure sense barreres per un espai on, com a condició indispensable, ha d'imperar-hi la llibertat i la democràcia. L'entrada de Polònia a Europa, el primer que els ha suposat ha estat la possibilitat de votar i ser votats en les eleccions locals i europees, tal com explicava en una carta el govern belga. Pel que fa als estudis, cap canvi. Tal com feien abans, han d'acreditar que disposen de mitjans econòmics per mantenir-se a Bèlgica a l'hora de matricular-se.

L'ampliació va agafar a Brussel·les, la capital europea, l'Ania, estudiant de piano, i el seu amic Gregor, que estudia violí. La situació de l'Ania és que tot i ser ciutadana de la Unió Europea, pel fet de venir d'un país nou i més pobre, a Bèlgica té restringits els seus drets laborals. No pot treballar si el govern belga no li dóna un permís de treball. A l'Elzbieta, amiga de l'Ania i el Gregor, que també és polonesa i fa 16 anys que viu a la capital belga, l'accés a la "ciutadania d'un país membre de la Unió" li ha facilitat la gestió del seu negoci i ara té la primera i única llibreria polonesa que hi ha a Brussel·les.

Capítol 73 DE VACANCES**BARCELONÈS**

Les vacances d'estiu, sovint, s'ocupen fent un viatge d'oci, però els nousvinguts no les utilitzen de la mateixa manera. Els immigrants aprofiten el mes de vacances, encara que no sigui a l'estiu, per anar a visitar la família, com és el cas dels protagonistes d'aquest capítol. La Flor i el David preparen el seu viatge per anar al seu país d'origen i presentar la seva filla d'un any a les respectives famílies.

Fa vuit anys que, a Vic, una comissió d'escolarització on hi ha representats tots els agents socials distribueix els nens i nenes a les escoles públiques i concertades de manera que el repartiment dels alumnes immigrants sigui equitatiu. És el que es coneix amb el nom de "model Vic" o "model Manlleu", l'altra ciutat d'Osona on s'aplica el mateix criteri. L'objectiu és evitar els guetos escolars, però l'aplicació no és fàcil i fa que avui encara se'n discuteixi la viabilitat. Per en Miquel Maydeu, coordinador pedagògic de l'Escola del Sagrat Cor, d'aquesta manera es fomenta la cohesió social i la bona convivència.

Fa cinc anys que el Josep M. Serra és inspector d'educació a Vic, i per tant, és coneixedor dels problemes d'aplicació d'aquest sistema. Segons en Josep, aquest sistema busca una distribució equilibrada, però a partir del convenciment del diferents actors implicats, especialment la família. En Josep diu que hi ha un equilibri entre tots els centres, però que és relatiu i no matemàtic en cap cas.

L'Elisabet Rosell dirigeix l'escola Andersen, que l'any 1997 es va fusionar amb un altre centre on hi havia una excessiva concentració d'alumnat immigrant. Eren els inicis d'aquest model d'escolarització. Per l'Elisabet, el fet que els infants convisquin amb nens autòctons, nens estrangers, nens amb necessitats econòmiques, nens que tenen de tot, va bé per a tots, ja que s'ha de conèixer la realitat que tenim, per conviure-hi i per dominar-la, per sentir-nos-hi a gust, i per això pensa que estan fent un bona feina a l'escola.

La Conca de Barberà té poc més de 20.000 habitants. La població estrangera augmenta amb rapidesa i arriba amb ganes d'ubicar-se. El Consell Comarcal de la Conca de Barberà organitza una reunió setmanal que s'emmarca dins del Pla d'Acollida de la comarca. Aquestes trobades serveixen per recollir informació que l'administració oferirà, després, als que vagin arribant.

La Irina Ruda, treballadora de la indústria alimentària, sap el que és ser nouvinguda i no conèixer res ni ningú, per això actualment col·labora amb el Consell Comarcal per recopilar tota la informació necessària per als nouvinguts.

Ja fa anys que el Malik va passar per tot això. Coneix bé les dificultats de capbussar-se en una nova cultura i els seus consells surten de l'experiència. En Maik diu que quan vénen aquí han de canviar la seva forma de ser i de pensar, ja que les coses no són com ells se les havien imaginat en el seu país d'origen. Per això diu que abans d'anar a qualsevol lloc s'ha de saber on es va.

L'adaptació del Malik a Catalunya va coincidir amb una nova relació sentimental. L'Ester Dalmau, infermera, és la parella actual d'en Maik i ens explica les dificultats amb què s'ha trobat la seva parella a l'hora de trobar feina o pis. L'Ester creu que hem d'aprendre a conviure amb aquesta nova realitat i que no només són ells els que han d'adaptar-se a la nova societat que els envolta, sinó que aquesta situació és recíproca. L'Ester reconeix que ara es pren la vida amb més tranquil·litat que abans.

Capítol 76 LA IMMIGRACIÓ, A ESCENA/1**BARCELONÈS**

El teatre vol reflectir allò que passa al carrer, i això és precisament el que pretén la directora teatral Magda Puyo amb “Animales nocturnos”, del dramaturg madrileny Juan Mayorga. Un home coneix un immigrant sense papers que li pot oferir la companyia que li falta, així s'entra en un joc de xantatges que acabaran amb una situació extrema. “Animales nocturnos”, que es va veure a la sala Beckett, vol aproximar-se al món de la immigració des d'una visió particular de la llei d'estrangeria a través de la intimitat de dos matrimonis.

Capítol 77 LA IMMIGRACIÓ A ESCENA/2**BARCELONÈS**

El síndrome d'Ulisses és un terme mèdic que descriu processos patològics comuns entre molts immigrants. Aquest és, precisament, el títol que ha escollit la dramaturga Ginette Muñoz-Rocha per un text que reflexiona sobre les diferències socials entre ètnies. “Radio patera o el Síndrome d'Ulisses” tracta la immigració des de la seva vessant més emotiva i psicològica. La seva autora, Muñoz-Rocha, catalana d'origen colombià, vol transmetre uns sentiments que ha viscut en primera persona.

Capítol 78 POLICIA DE DIVERSITAT**BARCELONÈS**

Agents del cos de Mossos d'Esquadra i policies locals de Santa Coloma de Gramenet, Badalona i Sant Adrià del Besòs participen en un mòdul de formació sobre policia i multiculturalitat que organitzen conjuntament els Mossos d'Esquadra i el Centre Unesco de Catalunya. El curs aporta als agents tota una sèrie d'informació que els ajudarà a resoldre les dificultats comunicatives que sorgeixen a l'hora d'atendre els problemes de la població estrangera.

Capítol 79 UNA GRANJA AL SUDAN**MARESME**

La immigració és avui una sortida per a moltes famílies que es troben en una situació econòmica precària i que veuen a Europa una via de subsistència. El Sayid, sudanès, i la Gregòria, catalana, han optat per una altra solució perquè la seva família no hagi d'emigrar. Durant un dels seus viatges al Sudan, la parella va veure com l'empobriment del país havia deixat la seva família en una situació límit i va decidir invertir uns estalvis en comprar una finca i 650 gallines. D'això ja fa un any i mig i avui la granja tira endavant, tot i que calen més recursos. Molt contents amb l'experiència, la Gregòria i el Sayid volen que la seva iniciativa sigui un exemple per a d'altres famílies.

Capítol 80 EDUCAR AL CARRER**BAGES**

La Núria i la Marta fa 5 anys que treballen per Espai Jove orientant i ajudant joves immigrants en els problemes quotidians que puguin tenir. Són educadores de carrer, cada dia dediquen una estona a passejar per Manresa per atendre les demandes d'aquests nois i noies i per localitzar aquells que no s'hagin posat en contacte amb el servei. El Casal de Joves la Kampana és un dels punts de trobada d'aquests joves, que tot i tenir permís de residència no

en tenen per a treballar o bé no troben feina. A més de tractar temes de documentació i de recerca de llocs de treball, la Núria i la Marta també els acompanyen emocionalment i organitzen activitats perquè el temps d'espera fins a normalitzar la seva situació no se'ls faci tan llarg.

Capítol 81 DIVERSITAT A LA BIBLIOTECA

BARCELONÈS

La biblioteca de Sant Pau-Santa Creu és un espai de trobada de cultures d'arreu del món. Situada al barri del Raval de Barcelona la biblioteca s'ha preocupat per atendre les demandes de tots els seus usuaris, la majoria d'ells catalans però amb un alt índex de paquistanesos, marroquins i indis. L'objectiu és arribar a tots els col·lectius del barri, reflectint la situació de diversitat que es viu al carrer i ajudant els immigrants a integrar-se sense perdre les seves arrels culturals. La biblioteca disposa d'un fons de cultura àrab amb més d'un miler de documents i una important col·lecció musical. La gran varietat de llibres i d'idiomes que s'hi poden consultar també vol ser una ajuda per a la normalització d'aquests col·lectius.

Capítol 82 EN MINORIA

ARAN

L'arribada de persones de Llatinoamèrica, l'Europa de l'Est i el Magreb ha fet augmentar notablement la població de la Vall d'Aran en els últims 5 anys. L'especificitat del govern aranès, amb un autogovern dins de Catalunya i amb una llengua oficial pròpia a més del català i el castellà, fa que la immigració es vegi com una oportunitat però també amb una certa preocupació. La segona generació d'immigrants, ja escolaritzats, parlen perfectament l'aranès, la dificultat més gran per a la integració la tenen els de la primera generació. Un altre problema amb el qual es troben els nouvinguts quan arriben a la Vall és l'allotjament, escàs i gens a l'abast dels sous baixos. L'Olimpia, romanesa, el Lluís Fernando, colombià, i l'Omar, algerià, s'estan preparant per ser mediadors, perquè encara que considerin que a la Vall d'Aran no hi ha conflicte tenen clar que conèixer les raons de cadascú és clau perquè la gent s'entengui.

Capítol 83 VISIONS D'INTEGRACIÓ

MARESME

Cada artista entén la immigració i per tant, la integració, d'una manera diferent. "Integrarte", a Vilassar de Dalt, és una exposició que vol transmetre la diversitat de visions i emocions que genera el fet migratori amb un recull de quadres i escultures d'un grup d'artistes catalans i llatinoamericans. La idea va sorgir de l'Associació Multicultural el Maresme, una entitat mediatra que transmet molta de la seva informació a través d'un programa a Ràdio Vilassar. Toni Bescòs n'és el conductor. Fill de pare andalús i de mare aragonesa i nascut a Argentina, segons ell per a la integració és necessari un pont entre els que arriben i els que ja hi eren.

Capítol 84 EL CAMÍ

SEGARRA

La millor manera de combatre el racisme és amb la informació. Així ho va pensar la direcció de l'IES Segarra quan va organitzar diverses xerrades amb persones immigrants dirigides a pal·liar les actituds xenòfobes que manifestaven alguns dels seus alumnes. La Mirela i el Dambele van

arribar de Romania i de Mali fa uns anys. Tots dos dediquen part del seu temps a la mediació intercultural. Avui participen en una classe explicant als alumnes les seves experiències com a immigrants i els seus itineraris com una forma de combatre els estereotips que corren sobre els nousvinguts i també per facilitar-los la integració.

Capítol 85 PENTINAR A TOTHOM

BARCELONÈS

La Sara Rope va venir de Guinea Equatorial per acabar els seus estudis de magisteri, però després d'uns anys de ser aquí va decidir dedicar-se a la seva autèntica vocació: la perruqueria. Ja fa divuit anys que va començar a fer pentinats africans en aquesta perruqueria del barri de Gràcia de Barcelona i, tot i que al principi no ho va tenir gens fàcil, ha aconseguit fer-se un lloc i arribar al seu objectiu: el 90% dels seus clients són blancs. Avui, les rastes i les trenetes estan de moda, però fa uns anys no era gaire usual que la gent d'aquí dugués aquest tipus de pentinats. La perruqueria de Rope, a més, és un punt de venda de productes de cosmètica per a africans, molt difícils de trobar al mercat català.

Capítol 86 PER LA PORTA GRAN

BAGES

Els immigrants que s'empadronen cada mes a Manresa són rebuts en un acte de benvinguda que organitza l'Ajuntament. Ja fa un any que es duu a terme aquesta iniciativa, pionera en les formes, que pretén acostar els nousvinguts a la nova societat d'acollida rebent-los per la porta gran. En aquest acte se'ls entrega la guia del nou ciutadà, que recull informació d'interès pels que acaben d'arribar a la ciutat. La Laura Gómez és una d'aquestes noves ciutadanes que ha participat a l'acte de benvinguda. La Laura valora molt positivament la iniciativa de l'Ajuntament ja que és una forma d'informar tothom dels drets i deures que té dins la societat que els ha acollit.

Capítol 87 VISITAR LA HISTÒRIA

BARCELONÈS

El Museu d'Història de la Immigració de Catalunya recull l'exili del '39 a través de les fotografies i els documents que han aportat els seus propis protagonistes. La directora del museu puntualitza les diferències entre el procés històric que recull l'exposició i el procés migratori que estem vivint ara; allò que uneix els dos processos són els elements més humans, i són aquests els que ens permeten el diàleg. Passejant per l'acurada escenografia del Museu, els alumnes d'un institut de secundària de Sant Adrià del Besòs es traslladen en el temps. Al final del recorregut s'adonaran que ells també formen part d'aquesta història.

Capítol 88 ATENCIÓ AL PÚBLIC

VALLÈS ORIENTAL

Treballadors de diverses institucions del Vallès Oriental assisteixen a un curs d'atenció als ciutadans. L'arribada d'immigrants d'arreu del món ha obligat les persones que treballen en un servei públic a posar-se al dia i adoptar nous mètodes d'atenció a les persones. De fet, això és el que pretén el curs, fer reflexionar sobre el significat que té un servei públic en una societat en canvi constant. La Sara treballa al Centre de Joves Bellavista de les Franqueses del Vallès; les

classes li han servit per adonar-se de la manera com atenia els seus usuaris, molts d'ells immigrants. L'Almamy, gambià d'origen, assegura no haver-se sentit maltractat per les administracions, però sí que reconeix un tracte diferent pel fet de ser immigrant.

Capítol 89 JIHAD DE GÈNERE

BARCELONÈS

El Primer Congrés Internacional de Feminisme Islàmic ha aplegat a Barcelona persones d'arreu del món, la majoria dones musulmanes, seguidores d'un moviment poc conegut a Catalunya: el "jihad de gènere". Defensen els drets de les dones i pretenen divulgar la seva pròpia visió de l'Islam: la idea que no és l'Islam qui oprimeix les dones sinó el món musulmà. Amina Wadud i Asra Nomani són dues de les ponents que intervenen al congrés. Wadud és una de les activistes més conegudes de l'anomenat "Jihad de gènere". Professora d'estudis islàmics, va publicar, a finals dels anys noranta, una relectura de l'Alcorà des d'una perspectiva femenina. Asra Nomani és periodista i escriptora. Va nèixer a l'Índia però gràcies a la migració de la seva mare als Estats Units va poder estudiar i implicar-se en aquest moviment de dones musulmanes que, sense renunciar a la religió, rebutgen la submissió als homes.

Capítol 90 PAPER MULLAT

VALLÈS OCCIDENTAL

En el procés de regularització que va tenir lloc a principis d'aquest any, els immigrants que podien provar que feia més de mig any que eren a Espanya i que tenien una oferta de treball de sis mesos o més de durada, podrien accedir a un permís de residència i de treball. Aquest era el cas de Juli Tenorio i d'unes 200.000 persones més. El Juli feia quatre anys que treballava en una empresa amb la qual tenia un acord de regularització, però, quan es va donar l'ocasió, el seu cap li va negar l'oferta de treball. Va ser a través de CC.OO. que va acabar arreglant la situació i va obtenir els papers. Altres treballadors immigrants, però, no han tingut la mateixa sort: molts van ser enganyats per les empreses on treballaven amb promeses de regularització a canvi d'una quantitat de diners; o a d'altres els van prometre contractes a canvi de fer-se càrrec del cost dels tràmits o de les quotes de la Seguretat Social, males pràctiques que els sindicats socials continuen denunciant encara avui.

Capítol 91 FUSIÓ DE LLENGUATGES

BARCELONÈS

Xamfrà és un projecte que utilitza les arts com a eina educativa. Situat al barri del Raval de Barcelona, és una escola de música i arts escèniques que aplega una trentena d'alumnes d'entre 10 i 20 anys. Però el projecte no es preocupa només de la vessant més artística, sinó que la figura de l'educadora social hi té un paper molt important. S'encarrega de la coordinació dels diferents tallers, i dona suport tan al professorat com als nens i nenes que hi participen, però també es treballa molt l'educació en valors a través del joc. La música, el teatre, la percussió, el cant,... són bones eines en aquest sentit: llenguatges universals, que arriben fàcilment a tothom, són bons mitjans de fusió, i per tant, d'integració.

Capítol 92 PARLEM DE GUETOS**BARCELONÈS**

És força habitual sentir a parlar del Raval com d'un gueto. Però, en el sentit estricte del terme, seria molt més apropiat aplicar aquesta denominació a un barri com Pedralbes. Al Raval, s'hi concentra la majoria dels immigrants que arriben a la ciutat. És un barri d'acollida, molt divers i socialment molt actiu. Pedralbes, en canvi, és un barri tancat en ell mateix, amb poca activitat social, que sorprèn per la seva homogeneïtat, tant en l'àmbit cultural com en l'econòmic i el social. Així, doncs, potser caldria potenciar iniciatives que propiciessin la diversificació del barri i la seva obertura social, però és realment això el que interessa a veïns i comerciants de Pedralbes? Estan contents uns i altres amb les especificitats dels seus barris?

Capítol 93 MEDIADORS PER LA SALUT**BARCELONÈS**

Un agent de salut fa de pont entre el sistema sanitari i les comunitats per les quals treballa. El que fa és compartir el seu coneixement sobre la comunitat de referència per millorar la metodologia i l'eficàcia de la salut pública. Els agents de salut que treballen en l'Agència de Salut Pública de Barcelona estudien casos de tuberculosi, tot i que la intenció és ampliar-ho a altres patologies infeccioses. Quan en detecten un cas, es posen en contacte amb la família afectada i en fan un seguiment. El principal problema que es troben amb les persones que han vingut de fora és que, si estan en situació irregular, tenen més problemes per accedir al sistema sanitari i aportar la informació necessària. Per comunicar-se amb aquestes persones que entenen la salut d'una manera diferent a com ho fa la societat catalana i per enviar informació sanitària a algunes comunitats, hospitals i ambulatoris de tot Catalunya es posen en contacte amb aquests agents de salut.

Capítol 94 PRIMERES NECESSITATS**ALT PENEDÈS**

Després d'un intent fallit per sortir del seu país, el Kassoum va embarcar-se en una pastera en direcció a les illes Canàries. De les tres embarcacions que van emprendre el viatge, només la seva va arribar a port. Va passar un mes a Fuerteventura, i d'allà va ser enviat a Barcelona, on va començar la seva nova vida. Sense res ni ningú, va viure uns mesos a les casernes de Sant Andreu fins que ell i els altres immigrants que vivien allà van ser desallotjats per la Creu Roja. Veient que no el podien deixar així, malalt de la pòlio, el van posar en contacte amb Càrites Diocesana de Vilafranca del Penedès, entitat que l'any passat va atendre més de 21.000 persones, tres quartes parts de les quals, immigrants. Càrites va ajudar el Kassoum a cobrir les primeres necessitats per viure: allotjament i menjar. És a partir d'aquí que la seva situació comença a millorar; tot el patiment havia valgut la pena.

Capítol 95 TESTIMONIS I RELATS**MARESME**

El viatge des del país d'origen fins a un nou destí no és fàcil, com tampoc no és gens fàcil la consegüent ubicació i adaptació. Fent un joc de paraules, "Èxit" recorre aquest camí que han emprès milers de persones. Per aquest reportatge, el fotògraf Tomàs Abella es va estar documentant durant molts anys als països del sud. Bolívia, Burkina Fasso, el Perú, el Txad,

l'Índia, Nicaragua, El Salvador,... La realitat que hi va copsar es pot veure exposada en aquests moments a la biblioteca Tirant lo Blanc de Montgat. Del reportatge també se n'ha fet un llibre, en què el relat del viatge de Diana Dinu acompanya les fotografies. Tant el llibre com l'exposició són fruit de la reflexió que provoca el mirar enrere.

Capítol 96 VINE A CASA MEVA

BAIX EMPORDÀ

Fa dos anys, els alumnes de 4t d'ESO de l'IES Ridaura de Castell-Platja d'Aro van participar en una iniciativa que pretenia conèixer més de prop algunes de les persones immigrades d'aquest municipi. Amb 'Vine a casa meva', alguns alumnes passaven un dia a casa de famílies nouvingudes per conèixer el seu dia a dia i els seus costums. El projecte va sorgir a la classe de socials que feia Elsa Anton, la psicopedagoga del centre, que ràpidament va tenir el suport de la Regidoria de Benestar. La Roser i la Míriam van passar un dia a casa la Diari, una família que va venir fa uns anys del Senegal. Al Sergi li va tocar passar el dia amb la família de Carmen Paladines, de l'Equador. Avui, dos anys després, s'han trobat tots els protagonistes per recordar l'experiència.

Capítol 97 ZHORA I RIBES

RIPOLLÈS

La Zhora va venir del Marroc a Ribes de Freser ara fa uns anys. Quan va arribar només parlava àrab i francès. Ara ja parla perfectament el català. Acostumar-se a un poble d'alta muntanya com és Ribes, amb les seves construccions de pedra i envoltat de rius i muntanyes, no li va ser gens fàcil. Larraix, la seva ciutat natal, és molt diferent: l'estructura dels carrers i de les cases, l'horari dels comerços, el ritme de vida, la manera de viure... Des del balcó del seu pis de Ribes, contemplant el riu i les pedres, pensa en Larraix; quan és allà vol tornar a Ribes.

Capítol 98 NADALES

GIRONÈS

L'Associació Àkan de Girona fa temps que treballa per a l'acollida d'immigrants a la ciutat. Els ensenyen català i també els acompanyen en els diferents tràmits necessaris per tirar endavant: habitatge, feina, menjar, salut... El Mohamed va arribar a Catalunya l'any 2001 amagat sota la caixa de càrrega d'un camió. El Nicolas és llicenciat al seu país, però aquí el títol no li serveix i treballa en una companyia aèria carregant i descarregant equipatge. Tots dos han pogut tirar endavant gràcies a l'ajuda dels voluntaris que treballen a Àkan. 70 persones de 33 països diferents es reuneixen cada setmana a l'associació per aprendre català, cantar i, en definitiva, per passar una estona agradable amb els companys. Per tots ells, Àkan s'ha convertit en la seva segona família.

Capítol 99 NOUS ACOLLIDORS

PALLARS JUSSÀ

Al Pallars, com a moltes comarques pirinenques, el sector turístic ha acabat substituint l'agricultura com a protagonista econòmic. La majoria de la població treballa en el sector serveis. Sectors com l'hostaleria i la construcció atrauen molts treballadors estrangers. Avui, a la seu del Consell Comarcal es fa una primera jornada sobre immigració en què participen

immigrants d'origen estranger. Entre ells, Marie Camara, president de l'Associació d'Immigrants Africans Islàmics del Pallars. Camara va fundar l'entitat per acollir aquelles persones que, com ell, han arribat al Pallars des d'un altre país. Camara ja fa 17 anys que va arribar a Tremp i, tot i que ell assegura no haver tingut problemes d'acollida, és conscient que les dificultats d'alguns col·lectius poden perpetuar-se en el temps. El paper de persones com Marie Camara serveix per fer front a aquestes dificultats.

Capítol 100 UNIVERSITARIS

BARCELONÈS

El Kamal i la Naima són estudiants de filologia àrab a la Universitat de Barcelona. Només el 2% dels estudiants que estan cursant estudis superiors a Catalunya provenen de famílies immigrades. Ells dos en són un exemple. El Kamal creu que el fet que encara hi hagi pocs estudiants de famílies immigrants no es deu tan a qüestions econòmiques o familiars sinó a decisions personals. La Naima, en canvi, tot i que ha comptat sempre amb el suport dels seus pares, reconeix que això no és el més habitual. Han escollit la carrera de filologia àrab per motius ben diferents, però tots dos estan contents amb la seva elecció.

Capítol 101 APRENDRE I CONÈIXER

PRIORAT

La Magda i la Jane són una parella lingüística. Cada setmana dediquen una estona a conversar en català. Les parelles lingüístiques són un reforç a les classes de català que organitza el Consorci per a la Normalització Lingüística del Priorat. Aquest any el curs està ple, i hi ha llista d'espera. L'objectiu de les converses amb voluntaris és que els estudiants apliquin els coneixements fora de l'aula i guanyin fluïdesa. A més, és una manera que els nous vinguts estableixin relacions amb els veïns.

Un 20% de les persones estrangeres que viuen al Priorat han vingut de la Unió Europea. En aquests moments hi ha dues parelles lingüístiques, i en totes dues, l'aprenent és una dona anglesa.

Capítol 102 CONDUINT

GIRONÈS

Trobar feina és bàsic per les persones que han vingut a viure fa poc a Catalunya i, per trobar-ne, moltes vegades s'ha de tenir el permís de conduir. Els immigrants que han obtingut el carnet al seu país i el poden convalidar no han de passar per les autoescoles, però no tots tenen aquesta sort. Per una persona que ve de fora, encara que sigui d'algun país de parla hispana, el desconeixement del català i el castellà fa molt difícil treure's la teòrica. Aquest és el cas del Federico, uruguaià d'origen, que després d'obtenir el carnet, a l'empresa on treballa li han ofert un lloc de repartidor i li han apujat el sou. El Federico es va treure el carnet a l'autoescola Tècnica de Girona. En aquesta autoescola, els alumnes reben classes personalitzades i en un llenguatge més senzill, el mateix amb el que seran examinats, per facilitar-los l'obtenció d'aquest permís tan difícil d'aconseguir per molts d'ells.

Capítol 103 FUGIR D'UN CONFLICTE**BARCELONÈS**

Un catàleg editat per l'ACNUR mostra els conflictes que, per diferents motius, han deixat de ser presents en els mitjans de comunicació i han passat a ser conflictes oblidats. Les víctimes d'aquests conflictes són el que la convenció de Ginebra de 1951 anomena refugiats, aquells que demanen protecció a un estat perquè al seu país són perseguits. Carlos Boggio, representant de l'ACNUR a Espanya, parla d'alguns d'aquests conflictes, com és el cas del poble saharauí.

Durant el 2005, Espanya ha tingut unes 4.500 sol·licituds d'asil polític. La majoria provenen de Colòmbia, Algèria i Nigèria. Boggio assenyala que alguns miren d'entrar per la frontera de Ceuta i Melilla. Molts demanen asil, pensant que per aquesta via podran regularitzar la seva situació a Espanya. L'ACNUR no es qüestiona l'existència de fronteres, però sí que alerta de la situació d'aquells que intenten passar-les. Tot i que Europa és un continent d'asil per a molts, Boggio remarca que el 75% de la població refugiada viu als països veïns dels escenaris en conflicte, i que són els països més pobres del planeta.

Capítol 104 PANJABIS D'OLOT**GARROTXA**

Els panjabis són indis que provenen de la regió del Panjab, al nord-oest de l'Índia. Actualment han arribat al miler de persones i són la primera comunitat d'immigrants d'Olot i de la comarca. El creixement d'aquest col·lectiu, que va tenir lloc a partir del 2000, va empènyer Anna Farjas a entrevistar una vuitena de panjabis. Això li va permetre conèixer com viu aquest col·lectiu la diferència de costums amb el seu país d'origen, sobretot els casaments i les castes. Una de les entrevistes la va fer a la Parwinder, la primera dona d'aquest col·lectiu que va arribar a Olot.

Bagicha també ha viscut molt de prop aquests canvis en les tradicions. És el primer noi panjabi que va arribar amb la seva família a Olot i creu que el principal problema és el tancament d'aquesta comunitat en ella mateixa. Per ell, és compatible sentir-se panjabi i estar plenament integrat.

Capítol 105 REFLEXIONS SOBRE CEUTA I MELILLA**BAIX LLOBREGAT**

Només han passat dos mesos del bombardeig d'imatges d'immigrants desesperats intentant passar la frontera de Ceuta i Melilla i sembla que ja ens n'haguem oblidat. A partir d'aquestes imatges, el filòsof Juli Palou reflexiona sobre immigració, fronteres i murs. Per ell, vivim en un món sense fronteres i cada vegada més interior, però paradoxalment estem aixecant murs. Les desigualtats se'ns fan insuportables; els pobres volen fugir i nosaltres volem evitar que vinguin al nostre món. Segons Palou, el repte ètic d'avui és evitar aquesta exclusió del que és diferent. El que cal, diu Palou, és que les grans decisions es prenguin pel bé comú i no com passa a l'actualitat, que les decisions econòmiques forcen les decisions polítiques.

Capítol 106 CANVIAR LA REALITAT**PLA DE L'ESTANY**

Enmig de les botigues de sempre, al barri de la Farga de Banyoles, hi ha tres carnisseries islàmiques, tres locutoris i quatre establiments amb productes de països africans. Fa dos

mesos, l'Ajuntament va decidir no autoritzar l'obertura de cap més bar, locutori, centre de culte o comerç d'aquest tipus, amb la finalitat d'evitar que el barri es converteixi en un gueto. La decisió va ser aprovada per unanimitat al ple i no va tenir cap al·legació, tot i que els col·lectius d'immigrants no hi estan gaire d'acord. Consideren que, per afavorir la integració, el que caldria és invertir més en habitatge. Però hi ha altres veïns que veuen positiva la mesura si això ha de suposar millores al barri. Aquesta no és l'única acció que l'Ajuntament ha dut a terme a la Farga; també ha prohibit convertir en vivendes els baixos d'alguns edificis, i hi ha obert el primer centre cívic que té la ciutat. El que es pretén és canviar una realitat que no es considera positiva per al conjunt de Banyoles.

Capítol 107 ASSOCIAR-SE

BARCELONÈS

La Secretaria per a la Immigració, conjuntament amb diverses entitats, ha organitzat unes jornades de debat sobre el món associatiu d'origen immigrant.

Les associacions d'immigrants fan un treball social important en el procés d'arribada i orientació de moltes persones. La condició de nouvinguts i alguns dels objectius uneixen les entitats, però, tot i així, el teixit associatiu és molt divers. Durant les jornades s'han acostat posicions i s'ha elaborat una llista de conclusions que parla, entre altres coses, de les dificultats que la Llei d'Estrangeria suposa en el procés d'integració, de la necessitat de participació política o de l'accés a la llengua catalana. Aquest ha estat el primer debat organitzat en conjunt entre l'administració i les entitats, i ja es parla d'unes segones jornades a finals d'any.

Capítol 108 EMPRENEDORS

VALLÈS OCCIDENTAL / BARCELONÈS

La Rosario va venir a Catalunya a acabar els estudis d'arquitectura tècnica i ha acabat convertint-se en la propietària d'una escola bressol. Compaginant els estudis amb la feina de cangur, va interessar-se pel món de l'educació i d'aquí va sorgir la idea de muntar escoles bressol amb una filosofia pròpia: transmetre uns valors educatius que creu que s'estan perdent. El Parfait Achadé ho va tenir més difícil. El seu títol d'enginyer en telecomunicacions a Benín i tres anys de professor a la Costa d'Ivori no li van servir de res aquí i va haver de començar de nou. Finalment, però, ha acabat convertint-se en el director d'Ètnia, una associació i també cooperativa que pretén promoure el desenvolupament dels pobles africans a través de l'educació, tant general com tècnica i tecnològica.

Són dos exemples de persones nouvingudes emprenedores, que demostren que, amb esforç i ganes, es pot assolir qualsevol objectiu.

Capítol 109 NI BLANC NI NEGRE

BARCELONÈS

"Ni blanc ni negre", una iniciativa de la Fundació Akwaba, pretén oferir una mirada diversa d'Àfrica. Mirant de desfer tòpics, cada plafó d'aquesta exposició planteja diverses lectures de la realitat africana. Alícia Gili, directora, considera que la cooperació és tan de nosaltres cap a ells com d'ells cap a nosaltres i així ho vol reflectir.

La Debora Abaga, col·laboradora de l'exposició, reflexiona sobre alguns dels estereotips que hi ha sobre Àfrica. Es considera, ella mateixa, com una negra amb mentalitat blanca i es mostra escèptica de l'èxit d'iniciatives com aquesta. Segons ella, s'ha d'anar més al gra. Per la Debora, el racisme és una esclavitud i mentre vegem els immigrants amb inferioritat, no hi haurà convivència real.

Capítol 110 COMPÀS D'ESPERA

GIRONÈS

Els joves que han arribat recentment a Catalunya es troben en una situació difícil, ja que no poden anar a l'institut, ni a l'escola d'adults, ni tampoc treballar. Aquest és el cas d'un grup de nois i noies de Salt, de 16 a 18 anys, que participen en un curs d'acollida i de formació. Per molts d'ells aquesta és l'única activitat que fan fora de casa. A la classe pràctica d'avui, la Laia i la Mònica els ensenyen a fer un bon ús dels transports públics que tenen al seu l'abast. Però la finalitat del curs no és tant aprendre català o adquirir coneixements pràctics d'aquest tipus, com el fet de mantenir contacte amb altres persones que es troben a la mateixa situació que ells.

Capítol 111: DIVERSITAT A LA PELL

OSONA

De mare catalana i pare marroquí, Anissa Lamzabi fa 14 anys que viu a Vic. Es va criar a Marràqueix, però als 23 anys, amb els estudis de filologia francesa acabats, va decidir deixar el Marroc per anar a fer un doctorat a França. Filla de catalana educada en una escola francesa al Marroc, ha viscut moments complicats. Un cop aquí, també ha passat per moments difícils. Tot i ser doctorada i parlar cinc idiomes, no ho ha tingut fàcil per trobar feina. Actualment, però, treballa com a administrativa en un ambulatori de Vic, on també ha assumit tasques de medidora. A més, està fent un curs a distància per aprofundir més en el món de la mediació intercultural.

Capítol 112 "SÍNDROME D'ULISSES"

BARCELONÈS

Fa més de 12 anys que el Dr. Joseba Achotegi i l'equip de servei d'atenció psicopatològica i psico-social a immigrants i refugiats atén persones amb problemes psicològics produïts per l'estrès viscut durant el seu procés migratori: el que el mateix Achotegi ha batejat com "síndrome d'Ulisses".

La Maia és una de les persones immigrades que des de fa anys ha necessitat suport psicològic, ja que el tracte rebut en diferents àmbits no l'ha ajudat a superar les dificultats viscudes des que és a Catalunya. Aquest suport l'ha trobat a l'Associació d'Exil, un centre que atén gratuïtament immigrants que han estat víctimes de violència o que necessiten suport psico-social.

La Inés, coordinadora d'Exil, diu que encara hi ha molt desconeixement en l'àmbit sanitari dels problemes psicològics que pot patir una part de la població immigrada, i això pot dificultar-ne la integració.

Capítol 113: LLUNY DEL SISME**BARCELONÈS**

8 d'octubre del 2005. Un terratrèmol de 7,6 en l'escala de Richter sacseja el Caixmir, entre el Pakistan i l'Índia. Moren més de 80.000 persones i 3 milions es queden sense casa.

Un dels afectats és Sakib Raha, veí de Figueres. Immediatament busca un bitllet que el permeti arribar al lloc dels fets, on resideix la seva família, de la qual no té notícies. Dos dies després del terratrèmol, arriba a casa seva i no es creu que el que veu. Com Raha, hi ha moltes persones afectades a Catalunya que han perdut la casa o la família, però que encara no han pogut viatjar al Pakistan.

D'altra banda, l'Associació de Treballadors Pakistanesos negocia amb el govern espanyol perquè tots aquells immigrants que són aquí de forma irregular i que s'han vist afectats pel sisme tinguin els papers. Aquesta iniciativa ha sigut efectiva a altres països com els Estats Units i el Regne Unit.

Capítol 114 LLENGÜES D'ÀFRICA**BARCELONÈS**

El Lazare parla el balamba, una de les 1.500 llengües que es calcula que es parlen actualment a l'Àfrica. El balamba perd parlants cada dia i segons els experts podria desaparèixer aquest mateix segle substituïda per una altra llengua africana més parlada.

Actualment a Catalunya ja es parlen més de 70 llengües africanes. Molts dels parlants d'aquestes llengües han pres consciència d'identitat a l'arribar a Catalunya. Aquest és el cas del manding, la sisena llengua més parlada a Catalunya. Un grup d'estudi del manding liderat pel Nfali Fathi, a la Universitat de Barcelona, té la intenció de fer un diccionari català-manding i llibres que serveixin a les escoles del seu país.

Pels estudiosos de les llengües, el fet de prendre consciència que totes les llengües són iguals i que el català proporciona identitat als nousvinguts pot contribuir a la seva supervivència en una societat que ja no és bilingüe sinó multilingüe.

Capítol 115 CAMINS CONVERGENTS**TARRAGONÈS**

Per la Nabila tot va començar fa 5 anys en un programa de cooperació a Tànger on va conèixer al seu actual marit. Aquest era català. En tractar-se de dues cultures tan diferents han hagut de trencar molts estereotips. Tal i com ens expliquen la Nabila i el seu marit, a Catalunya hi ha un gran desconeixement del que és el Marroc, del que implica ser àrab i ser musulmà. Hi ha estigmes culturals, religiosos i d'història que s'han de desfer, ja que, a diferència del que es pensa, el Marroc és un país plural, on s'ha de tenir en compte que no tothom pensa el mateix i que tenen els seus conflictes polítics i religiosos, com també els tenim a Catalunya.

Nabila Atri no va pensar mai a deixar el Marroc, per això es va convertir en observadora de la pròpia condició d'immigrant. Al Marroc va estudiar ciències econòmiques i després de fer aquí un postgrau sobre gestió de la immigració va crear l'associació sociocultural Carbia. En aquesta associació es fan classes d'àrab a moltes dones que no estan alfabetitzades en l'idioma que parlen, ja que classes de català i castellà ja s'imparteixen als ajuntaments.

Capítol 116 BORSA DE TREBALL**SOLSONÈS**

Quan ja fa un any de l'inici del procés de regularització de persones immigrades, a Catalunya s'han resolt positivament 118 mil sol·licituds i en queden unes 1.700 de pendents. Però a l'altra banda hi ha 20 mil persones a les quals els hi ha denegat i continuen vivint sense papers.

Al Solsonès es calcula que hi ha unes cent persones entre les que no tenen cap tipus de documentació i les que no tenen permís de treball. Aquest és el cas de la Maria Carlota, que va arribar de l'Equador el novembre passat per la via del reagrupament familiar. Ara pot viure aquí, però no pot treballar.

Pere Ginesta, empresari d'un taller de tancaments metàl·lics, té l'experiència de contractar treballadors immigrants i diu que la borsa és un bon sistema per trobar la gent especialitzada que necessita, sense haver-la d'anar a buscar al carrer com abans. La queixa principal dels empresaris és el que es tarda a regularitzar els treballadors estrangers, entre dos i quatre mesos. El sistema de les borses de treball s'està aplicant a diferents punts de Catalunya.

Capítol 117 PARTICIPACIÓ LOCAL – COOPERACIÓ INTERNACIONAL**ANOIA**

Santa Margarida de Montbui, a l'Anoia, és un municipi que destina una part del seu pressupost a la cooperació internacional. Un dels últims projectes en què estan treballant, juntament amb altres ajuntaments de la comarca, és una escola a Malabo, a Guinea Equatorial. Santa Margarida de Montbui forma part del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, una xarxa de municipis que gestionen conjuntament els pressupostos destinats a cooperació internacional.

Normalment, els municipis aproven als seus pressupostos unes partides econòmiques, el 0,7% o l'1% dels seus recursos, per a la cooperació al tercer món i, ho fan aportant projectes propis o escollint entre els molts projectes que el Fons Català aprova anualment en la seva assemblea. Un cop decidits quins projectes s'aproven s'agrupen els diners públics d'ajuntaments petits per finançar-los.

Des del Fons hi ha una línia que té molt a veure amb l'augment de la immigració, el codesenvolupament. Des d'aquí es pretén lligar la política de gestió de la immigració amb la de cooperació internacional, i ho fan treballant amb associacions d'immigrants instal·lades a Catalunya per fer projectes de cooperació en els seus països d'origen, ja que les persones immigrades són les que saben quines són les problemàtiques i les necessitats dels seus països.

Capítol 118 BELLVÍS ACULL**PLA D'URGELL**

Bellvís té uns 2.400 habitants, uns 400 dels quals són immigrants. Bellvís ha estat i és una població agrícola i molts dels immigrants han vingut per fer feines del camp. Actualment s'estan fent uns polígons industrials que en un futur crearan molts llocs de treball i, per tant, afavoriran la vinguda de més població immigrada.

Francesc Fabregat, alcalde de Bellvís, ha d'afrontar el repte de l'arribada i l'acollida de població estrangera. En Francesc diu que, a mesura que el poble es va diversificant amb persones

procedents de llocs diversos, pot arribar un moment que a Bellvís hi hagi dues societats separades, vivint al mateix poble. Per aquest motiu, l'Ajuntament va prendre la iniciativa de fer alguna cosa per mirar d'atansar les dues societats, l'autòctona i la nouvinguda, i va pensar que el coneixement mutu era fonamental per evitar problemes en el futur. La màxima expressió del pla d'integració dut a terme per l'Ajuntament és la revista "Bellvís Acull", un reflex de la diversitat que hi ha al poble.

A Bellvís hi viuen persones de fins a 15 nacionalitats diferents. Des que funciona el grup de treball del pla d'integració s'ha mirat de resoldre problemes de permisos, d'habitatge, de feina i els relacionats amb la convivència. El pròxim número de "Bellvís Acull" recollirà opinions i informacions de tots els veïns, perquè es coneguin més i comparteixin un mateix poble.

CAPÍTOL 119 PARTICIPACIÓ LOCAL – COOPERACIÓ INTERNACIONAL **MARROC**

Fa dos anys, un terratrèmol de 6,5 de l'escala de Richter va deixar 600 morts i 15.000 persones sense llar a la província d'Al-Hoceima, al nord del Marroc.

Miquel Àngel Prieto, responsable del Fons Català a l'àrea mediterrània, diu que just 24 hores després del sisme es van trobar amb un altre sisme, aquest social, provocat per la falta d'ajuda del govern. Aquesta falta de resposta ve de lluny, ja que la zona del Rif ha estat històricament ignorada.

Mostafa el-Hafer, responsable del Fons Català a l'àrea del Marroc, diu que ara s'intenta sortir d'aquest aïllament, ja que des de fa dècades, la falta d'expectatives ha provocat un important moviment migratori cap a Espanya i, en molts casos, a Catalunya.

El Fons Català de Cooperació al Desenvolupament és el gestor dels pressupostos per a cooperació internacional de molts ajuntaments catalans. En aquest cas, el Fons finança un projecte de reconstrucció d'un centre de dinamització social dut a terme per l'Associació Izafafen pel Desenvolupament. Aquest projecte consisteix en la construcció d'un centre de promoció, de formació i capacitació al poblat d'Izafafen. Té un accent molt important sobre la formació i l'alfabetització de dones i joves, però sobretot és un espai cultural i de trobada per la població de Izafafen.

Capítol 120 “ESCOLA I BARRI” **NOGUERA**

El Centre d'Educació Infantil i Primària Àngel Guimerà de Balaguer és un reflex del barri on està ubicat. Dels prop de 200 alumnes que té actualment, la meitat són gitanos i l'altra meitat nens i nenes que han arribat amb les seves famílies d'altres països, principalment del Marroc.

Des del Departament d'Educació, Josep Vallcorba, subdirector general de Llengua i Cohesió Social, opina que "l'educació té una dimensió d'urbanisme, una dimensió de civisme, de cultura, esportiva, en definitiva, de tot el que és el teixit urbà i teixit cívic d'un barri, i per això convé unificar esforços i intervenir en aquests barris d'una manera molt coordinada." Per Ramon Gordillo, mentre la Llei de barris no canviï la realitat de fora, l'escola ha de seguir treballant amb l'alumnat que té. "L'escola sap el tipus de població que té, i amb el tipus de població que té està

treballant, i està intentat fer-ho el millor que pot; penso que ens en estem sortint. Tenim notícies que hi ha alumnes que han estat al centre que ara van a l'institut i que són dels millors."

L'escola rep el suport dels voluntaris de l'ONG Save the Children, que fan reforç escolar i tallers de plàstica a uns cent alumnes. L'Àngel Guimerà fa els seus deures, però necessita canvis profunds al barri per arribar a ser una escola plenament normalitzada.

Capítol 121 IMMIGRACIÓ I MITJANS

GIRONÈS

Ràdio El-Ghorba, a Ràdio Salt, combina notícies d'àmbit local amb músiques del món, sobretot marroquines. Programes com el de Mohamed Chyriaa, bilingüe i internacional, es donen sobretot en els mitjans d'àmbit local. Actualment, la multiculturalitat no ha arribat als grans mitjans, els ciutadans estrangers no troben referents procedents de la immigració i no s'hi senten identificats. Ja fa temps que alguns periodistes i representants de diversos àmbits plantegen la necessitat de fer un lloc als professionals d'origen estranger com a pas imprescindible en la integració. El periodista Obam Micó creu que és qüestió de temps que aquest buit de professionals estrangers que existeix a les redaccions dels mitjans s'ompli quan la multiculturalitat arribi a les facultats de periodisme de Catalunya, però pensa que, actualment, falten noves veus en els espais d'opinió ja que els immigrants també tenen opinions i tenen dret a expressar-les.

Ester Bernatallada, educadora social i locutora de Ràdio Salt, considera que els mitjans de comunicació són molt importants a l'hora de crear estereotips ja que, per a molta gent, són un gran punt de referència. La introducció de persones immigrades als mitjans ajudaria molt, segons ella, a canviar tota aquesta visió tan negativa i, alhora, poc real que ofereixen els mitjans de comunicació.

Capítol 122 FIL A L'AGULLA

URGELL

A Agramunt, en els últims cinc anys, l'índex de població estrangera ha augmentat un 12%, situant-se actualment en el 18%. L'arribada de tants immigrants, principalment del Marroc i Romania, en poc temps, va originar en un principi algunes actituds xenòfobes i racistes; però, sobretot, molta indiferència cap als nousvinguts.

Un dels col·lectius que més atenció requerien per trencar l'aïllament que patien era el de les dones africanes. Per això, des de l'ajuntament, en col·laboració amb el Grup de Dones d'Agramunt, es va crear un taller on aquestes dones podien aprendre-hi coses i tenir contacte amb la nova realitat. Aquest taller és una de les activitats impulsades des del Projecte Colors, que és com es diu el pla local d'immigració. Segons la regidora d'Agramunt Teresa Añé, la major part de les accions d'aquest pla d'immigració s'encaminen a combatre el desconeixement i els estereotips que tenen els habitants d'Agramunt els uns dels altres.

La Suat va arribar a Agramunt ara fa cinc anys i actualment col·labora amb aquest taller fent de traductora --ja que moltes de les dones estrangeres que assisteixen al taller desconeixen l'idioma--. La Suat pensa que aquest taller és una bona iniciativa perquè les dones africanes surtin del seu aïllament i tinguin contacte amb la gent autòctona d'Agramunt, cosa que és una

bona oportunitat per aprendre la llengua i activitats relacionades amb la confecció que, en un futur, els poden ajudar a integrar-se al món laboral.

Capítol 123 ANAR I TORNAR

MARROC

Abdelaziz Bouziane va emigrar a Europa ara fa 15 anys. Actualment, és veí de Vic, i avui visita l'escola on va estudiar, al poble d'Ijbuixaten, al nord del Marroc. Du un regal molt especial: unes cartes que han escrit nens de la comarca d'Osona, fills d'antics habitants d'aquesta zona. L'Abdelaziz visita el seu poble amb els seus germans, Mohammade, també veí de Vic, i Hamid, que viu a Nador.

Els anys 90, tots tres van emigrar a la comarca d'Osona, però no van tenir la mateixa sort. En Hamid hi va anar en acabar la carrera de Psicologia per ampliar estudis i instal·lar-se a prop dels germans. Finalment, va tornar al Marroc. En Hamid ens explica que a Osona no va trobar un treball adequat al seu expedient acadèmic, on consta un títol universitari, un diploma tècnic d'informàtica i diversos idiomes. Per això, va tornar al Marroc, on, gràcies a uns contactes familiars, va aconseguir una bona feina com a funcionari del Ministeri d'Esports i Joventut.

El capítol explica una història d'anades i tornades, d'experiències positives i negatives al voltant del fet migratori.

Capítol 124 CARDEDEU, CRUÏLLA DE CAMINS

VALLÈS ORIENTAL

Al curtmetratge "Cardedeu, cruïlla de camins", Mariam Amrami i Nadia Jamaharuch representen, en la ficció, un fet quotidià per a moltes adolescents musulmanes: el moment de posar-se el mocador. Olga Vinyals i Noemí Rodríguez, autores del curtmetratge, volen que el seu treball serveixi per debatre i reflexionar sobre la dona d'origen magrebí.

Per la Mariam, la manera de pensar i de fer les coses no té res a veure amb la forma de vestir ni amb la religió. Per altra banda, a la Nadia, l'importa bastant l'opinió dels altres i encara no ha pensat mai a posar-se el mocador perquè diu que s'ha adaptat bastant a la societat catalana, però no descarta fer-ho en el futur.

A l'hora d'iniciar el seu projecte, la Noemí i l'Olga van començar a buscar aspectes comuns en les experiències de la gent immigrada, d'abans i d'ara, i van trobar que els prejudicis es feien molt presents entre els nouvinguts. Per aquest motiu, la idea que plantegen en el curt és el dilema que tenen molts d'ells quan arriben a la seva nova societat: ser com els referents del seu país d'origen o, per altra banda, triar per la societat d'acollida. És una tria difícil que els pot marcar la resta de la vida. Segons la Mariam, quan es té força de voluntat, quan es vol fer qualsevol cosa, es fa igual amb mocador o sense.

Capítol 125 EINES PER PARLAR

BARCELONÈS

A Barcelona s'ha posat en marxa el "Noticiari Internacional de Barri" (NIB), un projecte impulsat per ACSUR-Las Segovias que aglutina organitzacions de vuit països d'Amèrica Llatina i la Unió Europea. En aquest projecte, un grup de nois marroquins del Casal dels Infants del Raval de

Barcelona han après a fer servir una càmera de vídeo, a fer entrevistes, elaborar guions, introduir la veu en off i a muntar documentals on els protagonistes són ells mateixos.

Segons Txus Blanco, coordinador del projecte Noticiari Internacional de Barri, amb aquest projecte han volgut donar veu a un col·lectiu exclòs dels mitjans de comunicació, amb la intenció d'educar i sensibilitzar a través d'un projecte de comunicació alternativa. En Txus volia que fossin ells els protagonistes, com a víctimes de prejudicis, i que expliquessin als documentals el que veuen i senten o les motivacions que tenen, i que ho fessin a través de la càmera. Tal i com ens explica en Txus, el que ha fet ACSUR-Las Segovias és únicament acompanyar el procés i donar les eines per poder-lo gravar. En Hicham Khammali i la Chaima Ammari són participants del "Noticiari Internacional de Barri" i ens han explicat les seves experiències en aquest capítol de "Tot un Món

Capítol 126 UNA ESCOLA RURAL

ALT URGELL

La Pilar, el Judithon, el Pau, el Pere i la Beatriz són els cinc alumnes de l'escola rural d'Ogern. Cinc alumnes és el mínim que es requereix per mantenir obert el centre. Fa dos anys, l'escola va estar a punt de tancar perquè no tenia prou alumnes. La Nati és la mare de la Pilar, del Judithon i de la Beatriz. A Ogern s'esperava la seva arribada amb impaciència, perquè dels seus fills depenia el futur de l'escola del poble. La Nati va venir a Catalunya pensant en els seus fills, ja que per ella aquí hi ha un altre nivell d'estudis, de preparació i amb més possibilitats de trobar feina que al seu país d'origen.

Per la Paquita Crespo, professora del CEIP d'Ogern, diu que l'acolliment de la gent immigrada en una escola rural és més fàcil perquè es tracta d'un entorn petit, més personalitzat i que permet dedicar més temps a les necessitats de cada alumne.

L'any que ve, dos alumnes de sisè se'n van a l'IES de Solsona i l'escola es quedarà amb només 3 alumnes. Ara per ara, l'escola segueix vivint una situació d'incertesa, que un any més pot pal·liar l'arribada d'una altra família d'immigrants.

Capítol 127 ESTUDIANTS EN PRÀCTIQUES

MARROC

Benjamí Bel és estudiant de Ciències de l'Educació a la Universitat de Vic. És a l'últim curs i fa les pràctiques en una escola del nord del Marroc, gràcies a un conveni entre la universitat i una associació de la població de Zegangan. A en Benjamí, aquestes pràctiques l'ajudaran, en un futur, per poder tractar millor i gestionar els problemes relacionats amb la immigració o amb el racisme que es pugui trobar a classe. Núria Simó, coordinadora del projecte d'estudis de la Universitat de Vic, valora aquestes pràctiques positivament, ja que ensenyen als futurs professors que la gent pot ser diferent, la complexitat de ser d'una societat d'origen, i que, tot i aquesta diversitat, ens podem entendre els uns amb els altres. Segons la Núria, aquesta experiència els ajudarà a superar les dificultats que es puguin trobar buscant nous camins i nous llenguatges de relació.

Bilal Aanfoud, tutor dels joves de la Universitat de Vic mentre són a Zegangan, entén les pràctiques dels estudiants com un intercanvi, per a ell és molt important que els estudiants en

pràctiques coneguin com funciona la societat dels pares dels seus futurs alumnes fet que els facilitarà entendre els seus actes.

Capítol 128 ES LLOGA PIS

BERGUEDÀ

Kelber Bernúdez ens parla de la seva experiència a l'hora de buscar pis a Catalunya. Ens explica les dificultats amb què s'ha hagut d'enfrontar per trobar un habitatge sent immigrant. En Kelber afirma que existeix un rebuig dels propietaris dels immobles cap als immigrants. Per aquest motiu es va veure obligat, durant més de tres anys, a compartir amb més gent una habitació de lloguer en un pis a Barcelona per un preu abusiu. Les coses van començar a canviar quan li van oferir una feina al Berguedà. Ara viu en un pis de lloguer per a ell, la seva dona i la seva filla, un pis que el van ajudar a trobar.

El rebuig de què parla el Kelber el coneix molt bé Dolors Sala, que treballa de comercial d'una immobiliària de Berga. La Dolors s'ha trobat amb molts casos de propietaris que no volen llogar cap pis a gent immigrant per moltes referències que els donin i per moltes nòmimes que tinguin. Per la Dolors, aquesta mentalitat és errònia, ja que el fet de ser immigrant no implica que no siguin prou responsables i que no puguin pagar el lloguer, ja que en molts casos el propietari han tingut més problemes amb la gent del país que amb els que vénen de fora. Per la Dolors, el problema és que la gent s'aprofita del fet que no hi ha pisos de lloguer, i per això per qualsevol forat en demanen preus abusius, i com que els immigrants tenen problemes per trobar vivenda s'han d'agafar al que troben.

Capítol 129 DEIXAR EMPREMTA

BARCELONÈS

Un text de l'escriptora Cristina Peri Rossi reivindica la dona com a protagonista de molts processos migratoris. Dones procedents d'arreu del món han aportat, com la Cristina, les seves obres i objectes per omplir les vitrines i parets de l'exposició que aquests dies acull el Museu d'Història de la Immigració de Catalunya, on la dona i la immigració són el tema principal.

Cada una de les autores ens transmeten en les seves obres les seves experiències, sentiments i vivències.

Per la Remei Sipi, comissària "Viatjant vides, creant mons", la dona és el pont de la relació entre els que venen de fora i la societat receptora, ja que es veu obligada a treballar amb dues cultures: la del país d'origen i la del país d'acollida per a que els seus fills s'adptin a la nova societat però que no s'oblidin del seu origen.

Per la Xia Hang, artista, el paper de la dona és el de lluitadora ja que sempre ha hagut de treballar molt, assumir moltes responsabilitats i donar molts passos per obtenir els drets bàsics i igualtats respecte els homes. Per la Xia el llenguatge de la caligrafia es fonamental ja que l'identifica com una persona que ve d'una cultura llunyana, la seva, la xinesa.

Samira Badran és pintora i és de Ramala un dels territoris ocupats de Palestina. Amb la seva obra, la Samira, ens explica la dificultat de moure's d'un cantó a l'altre en els territoris ocupats. Està ple de punts de control i per passar-los es necessiten permisos que normalment no els

donen. Per això la Samira treballa sobre una sèrie d'obres, de cames que no poden caminar. Impossibilitat de moure's.

Capítol 130 CREUANT EL PONT

GIRONÈS / BARCELONÈS

La Viviana és mexicana, la Urribarri, basca, i la Zuzanna, polonesa. Juntament amb l'Adriana, argentina, i la catalana Roser han elaborat el documental "Creuant el Pont". Aquest tracta de l'experiència d'una professora d'institut de Badalona i una mestra d'escola primària de Girona que treballen per fer més fàcil l'arribada de l'alumnat nouvingut i perquè la integració no sigui sinònim d'assimilació.

Zuzanna Wejman, coautora "Creuant el pont", li ha semblat un projecte interessant, ja que elles com a nouvingudes a Catalunya, s'hi senten identificades amb la situació d'aquest alumnat i les seves vivències. La Urribarri Alberdi, coautora del documental, està contenta amb el seu treball ja que afirma haver donat, amb a seva participació, una resposta a aquesta situació, ja que sense una solució a aquest el futur estaria perdut. Afirma que no hauria sigut possible sense l'ajuda de les dues professores implicades i dels mateixos alumnes.

Zuzanna Wejman, també està contenta amb el documental ja que ha après molt amb aquest treball perquè també eren un grup bastant heterogeni han gaudit de la seva diferència.

Capítol 131 VISITAR L'ORIGEN

MARROC

Una delegació d'alcaldes i regidors de la comarca d'Osona visita el nord del Marroc, terra d'origen de molts osonencs. Durant quatre dies han fet trobades amb autoritats locals i visites a diferents projectes, dels quals formen part. Dones, educació i fronteres han estat presents a l'hora de relatar el viatge.

Alguns ens expliquen les seves visions i experiències del viatge. M. Àngels Casals, regidora de l'Ajuntament de Torelló: el que l'ha sorprès més és que en aquesta època de globalització encara hi hagi una xarxa que impedeix que la gent es pugui moure lliurement entre dos països veïns per molt que s'intentin crear diàlegs i establir relacions.

A Joan Soler, professor de la Universitat de Vic i regidor de Centelles, el que més el va sorprendre és el sistema educatiu del Marroc, les condicions deplorables en què es troben algunes escoles i les pobres alternatives que s'ofereixen.

La Trini Noguer, tècnica de l'Ajuntament de Vic, es queda amb el fet que els que vénen a Catalunya aprenen a treballar a la construcció, al comerç, a la indústria, i que si volen tenen la possibilitat de tornar als seu país d'origen amb aquests coneixements i també amb diners, per fer inversions. Per la Trini, és una mena de repte per a tots que aquestes persones puguin desenvolupar aquestes polítiques econòmiques, socials i ecològiques, però creu que, segurament, falta un valor molt important que és la democràcia.

Capítol 132 A MERCAT

GARRAF

La Sophia Kerouaz és d'Algèria, però acutalment viu a Vilanova i la Geltrú. La Sophia i la seva família s'han adaptat a la nova societat que els envolta, en l'alimentació també. Acompanyem la

Sophia al mercat i ens assegura que compra una mica de tot, com ho feia abans, ja que més o menys disposa de la mateixa varietat de productes, sobretot pel que fa a verdures i peix. On la Sophia ha notat més el canvi és a la cuina, ja que, com ens explica, allà cuinen amb moltes salses i fan molts sofregits i fregits, i des que ha arribat a Catalunya diu haver-se adaptat bastant, en aquest sentit, a la cuina catalana, ja que assegura fer més bullit i la carn la fa a la planxa, ja que així porta una vida més sana.

Dos estudis publicats recentment a Catalunya. "Cuines en Migració" promogut per Caixa Sabadell i la Fundació Bofill i "Hàbits de compra dels immigrants" encarregat per la Diputació de Barcelona, recullen els canvis i les continuïtats que hi ha en aquest àmbit entre els nous catalans.

En Jaume Vives, diputat de Comerç de la Diputació de Barcelona, diu que alguns dels aspectes que la població immigrada té en compte a l'hora de fer la compra és el preu i la qualitat dels productes, i que només un petit percentatge troba a faltar productes autòctons del seu país d'origen i que el que troben a faltar són generalment condiments, espècies, carns, fruites i ocasionalment verdures. Juanjo Cáceres, coautor de "Cuines en migració" diu que hi ha un altre element que també cal tenir en compte que és el fet que aquí molta població immigrada descobreix una oferta alimentària nova. Per exemple, molts d'ells han descobert els iogurts i per això es registra un increment de consum de làctics molt important.

Capítol 133 PUNT D'INTERCANVI

BARCELONÈS

L'Ahmad i la Montse acaben de traslladar la seu de la seva associació al barri del Raval de Barcelona. El projecte en què estan immersos gira al voltant de l'educació en la diversitat i aquest barri és escenari d'una constant interacció cultural. La feina de Punt d'Intercanvi va començar fa uns deu anys, arran d'unes fitxes casolanes que cobrien una necessitat familiar. El projecte en què ara treballen és l'edició de llibres bilingües, una eina perquè aquells alumnes que arriben de fora amb un nivell baix de català puguin seguir les classes sense haver de fer un reforç especial.

Com ens explica Montse Torres, coordinadora de l'Associació Punt d'Intercanvi, aquest projecte va aparèixer per la necessitat personal que tenien d'ensenyar a la seva filla tant la llegua paterna, l'àrab, com la materna, el català. En trobar-se que al mercat no hi havia el que buscaven, van començar a fer les seves pròpies fitxes. Ahmad Alkuwaifi, president d'Associació Punt d'Intercanvi, diu que, de mica en mica, parelles en la seva mateixa situació van començar a interessar-se pel que estaven fent, i d'aquí va sortir la idea de fer el seu primer llibre. El projecte "Educar en la diversitat" pretén igualar les condicions d'aprenentatge dels alumnes i integrar els nouvinguts a l'escola mitjançant un llibre que segueix el mateix currículum, que té tota la terminologia que apareix en el llibre de text dels altres companys, que és en català però també en la seva pròpia llengua. Segons la Montse, tenir el referent de la seva pròpia llengua els facilita l'aprenentatge del català i la comprensió dels continguts. De moment, aquest projecte és únic a Europa.

Capítol 134 NOUS PROPIETARIS**BAIX EBRE**

Segons un informe de l'any passat, el 36% dels estrangers que viuen a Catalunya té un habitatge de propietat. En molts casos, com explica Àngel Guimerà, delegat de la Cambra de la Propietat de Tortosa, els immigrants amb menys recursos es veuen obligats a comprar pisos que legalment no es podrien posar a la venda, per la precarietat del seu estat. Mohamed Essoussi és veí de Tortosa des de fa tretze anys. En fa quatre, va decidir comprar-se un pis al casc antic, que havia començat a millorar.

Una de les dificultats amb què s'enfronten els nous propietaris procedents de la immigració és la desconfiança amb què, a vegades, els reben els veïns i el desconeixement de les obligacions que tenen amb la comunitat, sobretot per falta d'informació. Segons en Mohamed, en molts casos, els veïns de l'immoble tenen dubtes sobre com serà la persona i quin serà el seu comportament. Per això, només demana una oportunitat abans de ser jutjat. Per l'Àngel, aquesta desconfiança per part dels propietaris dels immobles ve fomentada per la incògnita de com es desenvoluparà la convivència i, per una altra banda, si compliran les seves obligacions amb la comunitat ja que, segons l'Àngel, molts dels immigrants tenen poca cultura sobre la copropietat.

Capítol 135 POLICIA DE PROXIMITAT**BARCELONÈS**

L'anomenada "policia de proximitat" és un cos dels Mossos d'Esquadra que té com a finalitat tenir un contacte directe i constant amb els veïns i els comerciants. En aquest cas, seguim una parella d'agents al districte de Ciutat Vella, a Barcelona.

Enric Pallach, caporal dels Mossos d'Esquadra, diu que aquesta nova policia intenta ser l'interlocutor i l'enllaç entre el barri i els Mossos d'Esquadra, per millorar la seguretat del barri de manera que es puguin posar més patrulles allà on facin més falta i resoldre, d'aquesta manera, les inquietuds de seguretat ciutadana que tenen els veïns del barri.

El 38% dels veïns del districte de Ciutat Vella són d'origen estranger, una diversitat que es fa evident als comerços de la zona. Segons Jessica Torruella, agent dels Mossos d'Esquadra, han facilitat telèfons directes de l'oficina a la gent del barri perquè puguin ser localitzats ràpidament si qualsevol dia es troben amb algun problema al carrer, a la mesquita o als comerços.

La feina dels agents inclou el contacte amb les comunitats religioses del barri. Avui, visiten una mesquita on, sovint, hi ha reunions, pregàries i classes dirigides als infants. Ali Abbas, portaveu centre islàmic Al-Qaim, assegura que està molt content amb el barri ja que, durant els vuit anys que ha estat oberta la mesquita, mai han tingut problemes.

Capítol 136 UN DIA QUALESEVOL**LA SELVA**

Youssef Lyoussi, professor de llengua i cultura àrabs, va arribar a Catalunya fa 16 anys amb la missió d'ensenyar llengua i cultura àrabs als fills d'immigrants marroquins que s'establlissin al nostre país. Tal i com ens explica en Youssef la comunitat marroquina abans era molt reduïda; buscar una persona per parlar i compartir un cafè era molt difícil, la immigració era un fet gairebé anecdòtic però, avui en dia, és una realitat que es va desenvolupant.

Segons en Youssef els immigrants marroquins s'adapten molt fàcilment a la nova societat que els envolta. Ell n'és un exemple, compleix amb les tasques de la casa com qualsevol parella moderna ja que la seva dona ha d'atendre una merceria de la seva propietat i ell no treballa fins la tarda. Els divendres és el dia que l'islam marca per fer la pregària col·lectiva dirigida per un imam. En Youssef deixa el seu fill amb la dona per poder complir els preceptes de la seva religió.

Quan s'acaben les classes, en Youssef recull els nens i nenes als quals ensenya llengua i cultura àrabs i religió musulmana. Per ell, mantenir la cultura del país d'origen dels pares i ser plenament del país d'acollida ha de ser compatible. D'aquesta manera Catalunya tindrà un aspecte social multicolor, multicultural i multireligiós.

Capítol 137 ETNOENFERMERIA

BARCELONÈS

Imad Dali estudia primer curs d'infermeria a l'escola universitària Santa Madrona i acaba de publicar un estudi anomenat Etnoinfermeria. L'especialitat en què l'Imad s'endinsa en el seu llibre és la infermeria transcultural. El que fa és introduir la cultura com un element bàsic en el model d'infermeria tradicional, el que s'anomena infermeria biopsicosocial. Per l'Imad, aquest aspecte de la cultura és bàsic, no només perquè un tractament estigui fet correctament, sinó que, òbviament, repercuteix moltíssim en la salut de la persona.

Aquest model es practica als Estats Units i en alguns països europeus, però aquí tot just s'insinua. De moment, l'alumnat de les escoles no reflecteix la diversitat social. Neus Esgueva, professora infermeria EUI Santa Madrona, creu que passarà temps abans que el percentatge de població immigrada que es veu al carrer es reflecteixi a les classes. La Neus creu que falta diversitat a la universitat i en el món professional i que, ara per ara, mediadors i agents de salut compensen una mica aquesta mancança, però que el desequilibri es fa notar. El problema que la Neus veu a la sanitat és que hi ha usuaris desorientats i professionals desbordats, que només tenen 7 minuts per atendre persones, amb les quals moltes vegades els és molt difícil comunicar-se i establir un diagnòstic. Per això diu que des de la gestió, el que s'ha d'intentar és crear eines perquè els usuaris de col·lectius diferents se sentin atesos de la mateixa manera que els autòctons i que els professionals tinguin recursos per poder fer-ho amb qualitat.

Capítol 138 MURS

VALLÈS OCCIDENTAL

L'oficina de SOS Racisme de Barcelona va atendre l'any passat 155 denúncies de persones per discriminacions i agressions físiques i verbals. La memòria de SOS Racisme del 2005 destacava l'augment de la cruesa del racisme i que l'agressivitat deixava d'estar només en mans de grups reconeguts com a violents i passava a formar part d'agressions entre particulars.

En Vahid va patir una d'aquestes agressions racistes i ho va denunciar a través de SOS Racisme i ara està pendent de judici. 4 de cada 10 denúncies per racisme i xenofòbia que es van presentar als tribunals van acabar amb sentències condemnatòries.

L'exposició "Murs", que SOS Racisme vol fer arribar a tot Catalunya, pretén trencar els tòpics que contribueixen a alimentar actituds xenòfobes i racistes i que fan difícil la convivència. Segons la Isabel, amb aquesta iniciativa es vol informar a través de la memòria històrica o aportant dades reals que ajudin a trencar aquests tòpics.

Capítol 139 ACOLLIR PER CONVIURE

BAIX PENEDÈS

Cubelles, a la comarca del Garraf, es transforma amb rapidesa. Nous veïns, provinents de Catalunya i de l'estranger, han fet créixer el municipi, que avui dia té més de 10.000 habitants. L'Anja i la Lucía van conèixer Por Derecho Propio, una associació creada, sobretot, per orientar els nouvinguts i que, tot i ser oberta a tothom, en la pràctica és el cent per cent femenina. Aprenen i, alhora, hi deixen empremta. Aquesta és la filosofia d'una entitat que dona suport a un nombre important de dones. L'associació té la seu a Cubelles, però fins aquí arriben dones del Garraf i de tot el Penedès.

Capítol 140 FEINA PER INTEGRAR

VALLÈS OCCIDENTAL

L'associació Andròmines treballa, des de l'any 1993, per a la inserció sociolaboral de persones que es troben en situació d'exclusió: ho fan a través de la recollida i tractament de diferents tipus de residus i a la venda posterior de la roba i mobles que recuperen. Actualment, Andròmines compta amb un total de 23 treballadors en plantilla. L'Abderrahim és tècnic en telecomunicacions, amb 21 anys d'experiència, però fa uns mesos es va quedar sense ocupació en haver de tramitar la renovació del permís de residència i ara fa feina per Andròmines.

A partir del contracte de treball que li va fer Andròmines, la Rabiatu Drame, va començar a canviar la seva situació econòmica fins al punt d'acabar muntant el seu propi negoci.

Andròmines és un dels 30 projectes que han rebut l'ajuda dels tercers programes d'Immigració de Caixa Sabadell per afavorir la integració dels joves immigrants.

Capítol 141 L'ORFEÓ DE TOTS

BARCELONÈS

Des de fa més de cent anys, la principal activitat de l'Orfeó Gracienc és cantar. Però des d'aquest any, l'Orfeó acull, un cop cada dos mesos, l'ambaixada del Pakistan a Espanya, perquè a Barcelona no hi ha consolat. L'acollida de l'ambaixada de pakistanesos només és una de les noves activitats que es fan a l'Orfeó Gracienc, que viu, els últims anys, una veritable revolució, que l'ha convertit en paraules de la presidenta Josefina Altès, en un hotel d'entitats. Tot i que l'Orfeó Gracienc seguirà essent conegut, sobretot, pel cant coral, la dansa catalana però també d'altres països i les activitats de suport a la comunitat nouvinguda, ja formen part d'aquest nou Orfeó.

Nascuda fa més de dos-cents anys i amb sis-cents socis, a la Vella dels Xiquets Valls hi conviuen membres d'una família amb una arrelada tradició casteller, com és el cas de la Ceci o de la més petita, la Marta. Però també hi ha casos com els de la Milena i l'Anabel, filles de famílies immigrades que van conèixer els castellers a través d'amics o de l'escola i s'hi van apuntar.

Molt a prop d'aquí hi ha una altra colla casteller, la Joves Xiquets de Valls. Té uns tres-cents socis i actualment, hi ha tres germans d'origen italià, però, com a la colla Vella, per aquí ha passat gent provinent de diversos països.

Fa més de 8 anys, quan pràcticament ningú a Catalunya s'havia plantejat com s'havia de fer la rebuda dels nous veïns, els serveis socials d'Olesa de Montserrat van organitzar un sistema de recepció i d'acollida de persones novingudes a aquest municipi que ha estat un model per a altres municipis.

Montse Muñoz, tècnica programa immigració d'Olesa ens explica que el pla d'acollida s'ha anat modificant, perquè també s'ha anat modificant el perfil de les persones que van arribant al municipi. La Carmen Amado fa mig any que va arribar de Bolívia amb el seu fill Edson, dos anys després que ho fes el seu marit. Aquests dies han arribat les seves filles Cecilia i Araceli i així s'acaba el reagrupament familiar. Per això ara li toca resseguir els passos que van haver de fer, tant ella com el seu marit, els primers dies.

Un mes després, la Cecilia està a punt de començar les classes a l'institut quan s'acabin les proves de nivell que li fan per saber el curs que li tocarà. La seva germana Araceli continua aprenent català a l'aula d'acollida i començarà les classes a l'escola amb el nou curs. La Carmen explica que està contenta de l'acollida que Olesa ha fet a la seva família, tant l'Ajuntament com el poble.

Coincidint amb el Dia Internacional del Poble Gitano, el 8 d'abril es va presentar la primera Ràdio romaní, que s'emmarca dins d'un projecte iniciat fa anys i que té com a objectiu facilitar la inserció de la dona gitana en el món laboral. El projecte és el resultat de la feina feta entre dones i entitats de diferents comunitats gitanes de la província de Barcelona i va dirigit a noies joves i adolescents. Es grava cada divendres en una emissora diferent i s'emet els dimarts i se sintonitza a www.vocesgitanas.net. Un grup de noies del barri de la Mina, tot utilitzant l'emissora del barri, entrevisten una dona coneguda per als veïns: Paqui Perona, una tècnica mediatra que treballa en la inserció laboral de la dona gitana. De fet, Perona, juntament amb Eva Cruells, que també apareix en el reportatge, són les que van idear i coordinar el projecte de la ràdio

En comarques com l'Alt Empordà, la presència de noies que exerceixen la prostitució s'ha convertit en un fet quotidià. En un informe del 2004, es calculava que, a tot Espanya, més de 20.000 dones es prostituïen, un nombre que no para de créixer cada any. El 98% de les treballadores sexuals són estrangeres, principalment de Llatinoamèrica i de l'Europa de l'est.

Un nombre indeterminat d'aquestes dones han estat enganyades i forçades a prostituir-se. Lluitar contra aquesta forma d'esclavatge és la feina d'aquests Mossos d'Esquadra que treballen en contacte permanent amb elles. Un d'aquests casos és el de l'Andrea, que tenia 17 anys quan uns coneguts la van dur de Romania dient-li que treballaria cuidant un nen. Un cop aquí, la van obligar a prostituir-se, fins que va fugir i va denunciar els proxenetes, que són a la presó. Ella ha pogut refer la seva vida i veu el futur amb esperança.

El 20 de maig, diversos oratoris de Catalunya van obrir les portes perquè, tothom qui ho volgués, hi pogués entrar. La jornada va durar tot el dia i, a més de mostrar l'espai de culte, les diferents associacions religioses van oferir te i pastes típiques del Marroc i van explicar que els oratoris, a més de ser espais per a la pràctica religiosa, són llocs de sociabilització i d'aprenentatge de l'àrab per als més menuts. La jornada de portes obertes és una iniciativa del Consell Islàmic de Catalunya i aquest és el segon any que se celebra. L'objectiu és trencar els tabús que molta gent, sobretot veïns i veïnes, tenen sobre els centres de culte, tabús que sovint provoquen rebuig i oposició a l'obertura de centres. El Consell Islàmic de Catalunya, en aquesta jornada, va recordar que al Principat no hi ha mesquites, sinó oratoris. "Tot un Món" va passar la jornada de portes obertes a l'oratori de Segur de Calafell. En el capítol, hi participen membres de l'associació, la propietària del local de la mesquita i la regidora de Benestar Social de l'ajuntament.

Durant una estada a casa d'uns familiars a Vilafranca del Penedès, Naima Jaaouani, que vivia a Brussel·les, es va enamorar de la ciutat. "És com un plat on tens de tot", afirma. El clima, la mida de la vila, la gent, van fer que Jaaouani prengués una decisió i la comunicués a la família: es traslladarien a viure a la capital de l'Alt Penedès. Abans d'instal·lar-se a Catalunya, van haver d'acomplir els compromisos professionals que havien adquirit a Brussel·les, on el matrimoni tenia una empresa que organitzava casaments. Ara fa dos anys que viuen a Vilafranca i, després de fer feines temporals a diverses empreses de la comarca, els Merino Jaaouani han obert un "hammam", uns banys de vapor típics del món àrab i molt populars al Marroc. També regenten una fleca amb productes típics marroquins al barri de l'Espirall de Vilafranca.

"Tot un món" s'acosta a aquesta dona de nacionalitats belga i espanyola nascuda al Marroc que ha obert dos negocis pensats no només per a la comunitat marroquina, sinó per a tots els penedesencs. A tot Catalunya, només hi ha un altre "hammam", a la ciutat de Granollers.

Capítol 148 EL DRET DE VOT

BARCELONÈS

Mohamed Chaib és el primer diputat d'origen marroquí que ha tingut el Parlament de Catalunya i un dels pocs que ha arribat a aquest càrrec en una cambra europea. En Mohamed va poder anar en una llista electoral perquè des de fa anys té la nacionalitat espanyola i, en conseqüència, també pot votar en totes les eleccions. Però, un gran nombre de ciutadans de Catalunya, arribats en els últims anys, no tenen aquest dret i només els que ho han fet des d'algun país de la Unió Europea poden votar en les eleccions municipals. Pel diputat Chaib, aquesta situació és injusta.

Fa uns mesos, el Congrés dels Diputats va aprovar per unanimitat una proposició no de llei instant el govern a establir acords de reciprocitat que permetessin als ciutadans residents des de fa cinc anys a Espanya votar en les eleccions municipals si en el seu país d'origen es reconeixia aquest mateix dret als residents espanyols, però segurament arribarà massa tard per aplicar-ho en les pròximes eleccions municipals.

A l'Alami Susi li han ofert més d'un cop anar en una llista electoral, però no ha acceptat, perquè no veu clar que la seva participació pugui anar més enllà d'una presència testimonial. Ell es decanta per afrontar primer els reptes que comporta el creixement de la població immigrant a Catalunya.

Capítol 149 LA FESTA DE LA PALMERA

TARRAGONÈS

L'escola d'adults de Roda de Barà acull un bon nombre de veïns de localitat. S'hi pot estudiar català, castellà, informàtica, teatre i altres cursos. A l'escola, coincideixen gent de diverses procedències i, de manera espontània, el centre i les responsables han assumit un paper de mediació entre els nouvinguts i la població autòctona. Aquest any, un cop han acabat les classes, les dones de la comunitat marroquina han volgut celebrar una festa per donar-se a conèixer i l'escola s'ha ocupat de l'organització. La festa és un dinar al qual totes les assistents han aportat alguna cosa, bé per menjar, bé per beure. Hi ha un concurs de postres del món i també una obra de teatre que han preparat les alumnes del taller de teatre que ha impartit l'escola. En el capítol intervenen la directora de l'escola, la filla d'un matrimoni marroquí que, en diferents etapes, ha assistit al centre i dues alumnes del taller de teatre que han teatralitzat, al final de la festa, la vida d'Aisha, una de les dones de Mahoma.

Capítol 150 EL RETORN

ALT CAMP

La família Badescu, originària de Romania, ha viscut quatre anys a Valls. Marius, el pare, treballa de cambrer al local de la Colla Vella dels Xiquets de Valls. La filla, Helena, forma part de la colla i ha fet d'enxaneta i d'aixecadora durant dos anys. Però a Marius li ha sortit

l'oportunitat de treballar a Pitești i la família ha decidit tornar-se'n cap a Romania. Tenen molts records de la seva experiència a l'Alt Camp, sobretot marcats pel pas per la colla castellera. És un segon tornar a començar, però els Badescu miren el futur amb esperança, motivats per la proximitat de la família, que viu molt a prop de la ciutat on viuran ells. Alhora, Marius és conscient que enyorarà la gent de la colla.

Capítol 151: Pioners. Primera part

Emissió: 16 setembre 2006

Els Kao van ser una de les primeres famílies xineses que es van instal·lar a Catalunya l'any 1961. Un dels quatre fills, el Pablo Kao, ens explica que on ara hi ha la Diputació de Barcelona el seu pare hi va obrir, el 1966, el Pequín, el primer restaurant que els Kao van tenir a la ciutat. Després, el pare del Pablo va obrir el Shangai, que avui porta un altre dels seus fills, el José María, un dels dos fills de la família Kao que ja van néixer a Catalunya.

Els germans Kao recorden les dificultats d'aquells anys i ens parlen de com veuen el futur i de la intenció que els seus fills recordin els esforços que van haver de fer els seus pares, els pioners de la comunitat xinesa a Catalunya.

Capítol 152: Pioners. Segona part
--

Emissió: 17 setembre 2006

El Pablo, el José M. i la Montserrat són tres dels quatre fills del matrimoni Kao, que són a Barcelona des de l'any 62. Aquells anys eren els únics xinesos que vivien al carrer Ali Bei i dels primers a arribar a Barcelona i, ara, aquest barri està ple de comerços regentats per ciutadans de nacionalitat xinesa, principalment, dedicats a productes tèxtils, un verdader "Chinatown", com diuen els mateixos Kao.

Els Kao veuen que els nous xinesos no han hagut d'integrar-se com ho van haver de fer ells i això, segons el Pablo, fa que visquin massa tancats en ells mateixos. **"Potser tenim una gran muralla mental, la por de la invasió d'altres pobles, que els xinesos consideren que són bàrbars, perquè la xinesa és la cultura més antiga i des d'allà no s'han mogut. El dia que als xinesos els caigui aquesta barrera mental potser podran ser la potència dominadora"**, afirma Pablo Kao.

Capítol 153: En política

Emissió: 23 setembre 2006

Advocada de professió, Susana Clerici és, des de fa quatre anys, regidora de Benestar Social, d'Educació i de Sanitat de l'ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres. D'origen argentí i nacionalitzada espanyola, ja a l'Argentina va focalitzar la seva vida professional en la defensa dels drets de les dones. Quan es va instal·lar a Catalunya, ara fa quinze anys, va continuar fent el mateix: treballava per a una associació de Llavaneres. Fa vuit anys, l'alcalde de la població li va proposar de formar part de les llistes electorals del Partit Popular de cara als comicis municipals. Els primers quatre anys va estar a l'oposició però aquesta darrera legislatura, que finalitza d'aquí a set mesos, va entrar a formar part de l'equip de govern. Dona, sud-americana i

del Partit Popular són tres característiques que l'han fet vulnerable als estereotips però que ella porta amb molt sentit de l'humor.

Capítol 154: Identitats

Emissió: 24 setembre 2006

En Selver Dzical és un estudiant bosnià que viu a Catalunya des de l'any 99. Quan tenia 8 anys, va haver de marxar de Sarajevo per culpa de la guerra i va viure com a refugiat a Macedònia i a l'Aragó. D'aquesta dura experiència en fa un balanç positiu, per l'enriquiment que, com a persona, representa el contacte amb cultures diferents. Ell mateix es defineix com a bòsnià català. En Selver va venir a Catalunya gràcies al Sebastià Mayol, un cooperant a Bòsnia que li ha fet de tutor. A Catalunya estudia i juga a bàsquet, la seva verdadera passió. Ha jugat 3 temporades amb el Barça però els estudis l'han allunyat per un temps de la competició. Viure la realitat de Bòsnia des de Catalunya li ha permès descobrir aspectes de la seva religió i cultura que els seus amics i familiars de Sarajevo difícilment veuran mai.

Capítol 155: Saber esperar

Emissió: 30 de setembre 2006

Yako, Marcel, Yannik i Antoine són quatre joves camerunesos que van arribar a Catalunya fa uns mesos, però fa entre dos i quatre anys que van marxar de casa. Després de travessar el nord d'Àfrica i creuar l'Estret en patera o saltar la tanca de Melilla, van ser traslladats a Catalunya, on una ONG els va acollir durant quinze dies. Després, van anar a parar als carrers de Girona. Allà es van posar en contacte amb Àkan, una associació que els ha acollit en un alberg propi. Aquí esperen passar el temps abans d'obtenir els papers. El reportatge és un testimoni sobre els perquès de l'emigració, sobre els mites que desperta Europa a l'Àfrica, sobre salut i diners, i sobre les famílies que esperen, allà, els diners que han d'arribar des d'aquí.

Capítol 156: Militants

Emissió: 1 d'octubre 2006

La Soco treballa cuidant nens i estudia per ser auxiliar de llar d'infants. Fa dos anys que és membre de l'Associació d'Estudiants i Joves de Guinea Equatorial i des de fa uns mesos n'és la coordinadora, on ha aportat molt de la seva manera de ser.

L'Ousmane assessora treballadors estrangers des de l'AMIC de la UGT, on, a més a més, és membre d'Avalot, el grup de joves d'aquest sindicat, i de diverses ONG, un nivell de compromís social que, tot i les dificultats, cada vegada és més habitual en els joves immigrants.

Tant la Soco com l'Ousmane s'han incorporat en representació de les entitats on militen al Secretariat del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. Per tots dos, l'experiència viscuda a Catalunya com a joves els ha marcat moltíssim i en fan un balanç positiu.

Tot i això, veuen amb estranyesa l'escàs compromís del jovent català amb les associacions, tot i estar molt més preparats que els joves d'altres països i demanen més nivell d'implicació perquè creuen que només així poden ser protagonistes del seu futur.

Capítol 157: Barreres**Emissió: 7 d'octubre 2006**

Marina Sayfullina és una musicòloga russa que viu a Catalunya des que, fa tres anys, va venir en un intercanvi entre universitats. Viu de fer classes particulars i en una escola privada. Tot i la seva preparació, se sent discriminada per no poder presentar-se a unes oposicions i accedir a una plaça de professora en un centre públic. Per Marina, Catalunya es pot enriquir si els governants pensen en els immigrants com a amics que poden aportar molt al país i no els posen barreres per accedir als llocs de treball per als quals estan preparats.

Tot i que no ha tingut mai problemes de feina, la Marina confia que en el futur es podrà presentar a unes oposicions per integrar-se en el sistema públic, on vol poder aportar tot el seu coneixement.

Capítol 158: Canal Latino**Emissió: 8 d'octubre 2006**

Canal Latino és una cadena de televisió pensada, sobretot, per al públic d'origen llatinoamericà. Creada per dos catalans i dirigida per un home d'origen dominicà, emet, en àmbit local i des de Sabadell, a trenta-tres ciutats espanyoles. La seva programació inclou molta música, especialment reaggeton, i programes destinats a la població d'origen immigrant. Una advocada que dóna tota mena de consells, un espai on trobar feina, classes de català i monogràfics amb els Mossos d'Esquadra en són algunes de les propostes. Fa dos anys que funciona i emet des de les nou del matí fins a les dues de la matinada.

Capítol 159: Vocació llunyana**Emissió: 14 d'octubre 2006**

Canisius Niosaba és el nou capellà de les parròquies de Sant Feliu Sasserra, Sant Andreu d'Oristà, Santa Maria de la Torre d'Oristà i Santa Maria de l'Estany. Ha vingut des de Ruanda amb l'objectiu de compartir amb els ciutadans catalans la fe cristiana i mostrar-los les riqueses de la seva cultura. No parla gaire del genocidi i la guerra que la seva família va viure de primera mà, però confia que l'Església portarà la pau arreu del món. A més, vol integrar-se als pobles d'Osona per aprendre i emportar-se de retorn a Ruanda l'experiència viscuda durant els dos anys que pensa quedar-se aquí. És una missió d'intercanvi de creences i d'enriquiment mutu.

Capítol 160: Des d'Europa**Emissió: 15 d'octubre 2006**

Centenars de senegalesos arriben cada dia a un perillós viatge cap a terres espanyoles, guiats per falses promesses de riquesa. És necessària la iniciativa d'associacions per advertir els joves africans del risc de la ruta i conscienciar-los del futur incert que tindran aquí en el cas que aconseguixin arribar-hi. Alpha Barry és del Senegal i col·labora amb aquesta causa a través de l'entitat Kawral Fuladu amb l'objectiu de desmentir el mite d'Europa. Vol oferir als joves del seu poble l'oportunitat de trobar feina i gestionar el treball a les seves terres d'origen sense necessitat de fugir en patera. Aquest reportatge és el testimoni d'una lluita per promoure una vida digna sense necessitat de morir en l'intent.

El Mohamed Essalhi treballa com a mediador intercultural. La seva feina, que va més enllà de la simple traducció, resulta imprescindible per garantir una bona convivència amb la població estrangera que arriba constantment a Catalunya. En aquest reportatge ens explica com ha evolucionat el seu paper en deu anys de dedicació, adaptant sempre la gestió dels conflictes als canvis de la immigració. Com a mediador ha de formar-se continuament per poder respondre amb la màxima eficàcia i garantir una comprensió mútua. El Mohamed, juntament amb la Sheng i l'Elisabeth, construeixen un pont de comunicació entre cultures diverses. Des de l'entitat Desenvolupament Comunitari distribueixen informació útil tant als professionals dels serveis públics com als ciutadans nousvinguts. El resultat és una comprensió més clara i equilibrada.

La Flor Marina Tobón és la propietària d'una fleca colombiana a l'Hospitalet. Abans d'immigrar havia treballat durant quinze anys a diferents negocis a Medellín, en un barri humil on es concentra gran part de la població desplaçada pel conflicte armat. La tenda de comestibles li anava molt bé, potser massa i tot, perquè van començar a exigir-li diners que no tenia. Es va sentir atemoritzada pels nois del barri i finalment va decidir deixar-ho tot i venir cap a Espanya. En un primer moment va sofrir enganys i falses promeses de treball i diners, però un cop instal·lada a Sant Cugat del Vallès, la seva sort va canviar. Va treballar cuidant una àvia i més tard com a dependent a d'una fleca, fins que en va comprar una. Ara ven empanades de blat de moro amb carn, el que a Colòmbia es coneix com a papa.

L'Elaine és una jove periodista que té moltes coses a explicar sobre el tema de la immigració. Ha viscut en primera persona el gran moviment migratori actual al travessar l'Atlàntic des del Brasil fins a Portugal. Allà, i durant tres anys, va treballar com a presentadora del programa "Nós", un espai sobre immigració que s'emet pel primer canal de la televisió portuguesa. Utilitzava aquest mitjà per ajudar els nousvinguts a integrar-se, així com per apropar les diverses cultures a través de la informació. Fa gairebé un any va decidir venir a Barcelona per continuar els seus estudis, sentint-se de nou immigrant però enriquint-se d'aquesta continuïtat d'experiències. No obstant, aquí no ha aconseguit trobar feina en el sector de la comunicació i treballa de cambrera en un restaurant. Es mostra crítica amb el paper d'Europa en relació amb Llatinoamèrica i pensa que és necessari donar més ajudes als països en procés de desenvolupament. L'Elaine mira enrere per trobar l'origen de la immigració i exigeix responsabilitat a aquells que un dia van colonitzar els seus països.

Capítol 164: Mané i amics**Emissió: 29 d'octubre 2006**

L'Atab Mané va arribar a Catalunya fa tres anys amb l'objectiu de millorar la seva vida. Aviat va trobar feina com a pagès amb una família de Mataró, i al mateix temps una parella el va contractar perquè tingués cura del jardí i de la casa. Des del primer moment en Mané va demanar-los que el parlessin en català perquè volia aprendre aquesta llengua i creu que és el primer pas per integrar-se. D'aquesta manera va guanyar-se el respecte i la confiança d'aquesta gent, fins al punt de veure'ls com la seva família catalana.

Ara ha canviat de feina i treballa com empleat de neteja, però no oblidava els amics que ha fet durant aquests anys i segueix mantenint una relació molt estreta amb ells.

Capítol 165: Saïda de CITE**Emissió: 4 novembre 2006**

La Saïda treballa com a tècnica del Centre d'Informació de Treballadors Estrangers, a la seu de Comissions Obreres. El seu objectiu és agilitzar els tràmits administratius que sovint obstaculitzen la integració social i laboral de les persones immigrants. Les gestions que exigeix la Llei d'Estrangeria són complexes i suposen llargues hores de cua davant del Govern Civil. No obstant això, s'han de tramitar dins d'un termini concret. El paper de la Saïda és imprescindible per informar i ajudar tant el treballador com l'empresari, i evitar així malentesos. A Comissions Obreres tracten també les dificultats amb què topen els ciutadans d'origen estranger per trobar una vivenda, dificultats que sovint impedeixen la reagrupació familiar.

Capítol 166: El parc de Calella**Emissió: 5 novembre 2006**

El barri del Parc de Calella ha patit durant molts anys un gran distanciament entre els seus veïns, ja que una part de la població autòctona vivia d'esquena a una nova realitat multicultural. Això suposava un ambient de por i desconfiança que, finalment, es va fer insuportable. Davant d'aquest problema, l'Ajuntament va demanar la intervenció d'un servei de mediació per fomentar la convivència i el diàleg entre la població. Així es va crear la nova associació de veïns, on persones de diverses procedències i cultures tiren endavant un projecte comú per millorar l'entorn. La Yamina és la presidenta d'aquesta nova associació de veïns i ens explica de quina manera han renovat el parc i els jardins del barri per crear un espai de diàleg. Està molt contenta d'haver fet el primer pas cap al respecte mutu i a una convivència més agradable.

Capítol 167: Art fronterer**Emissió: 11 novembre 2006**

El dramaturg Ahmed Ghazali va néixer al Marroc, va viure a França i al Canadà, i finalment s'ha instal·lat a Barcelona. Ghazali situa el seu teatre en un espai fronterer, on no existeix una única identitat. Els seus personatges parlen en francès i en àrab marroquí, cosa que crea una barreja lingüística que converteix el xoc cultural en una riquesa. Aquest és el missatge que l'autor vol trasmetre al seu públic i a la societat en general. La seva nova obra, "El cel massa baix", presenta un cas extrem com és la irrupció d'un terrorista dins un avió per fer reflexionar els

espectadors sobre aspectes de la violència, la religiositat, el sacrifici, la por. Tant Ghazali com el director amb qui ara treballa, el català Josep Pere Peyró, volen endinsar el públic en un entorn realista per fer-li entendre la complexitat d'aquestes situacions i evitar un judici massa precipitat.

Capítol 168: Reivindicar	Emissió: 12 novembre 2006
---------------------------------	----------------------------------

L'Ousseynou Niang treballa com a agent de salut en una Unitat de Malalties Tropicals i Salut Internacional, on atén les necessitats dels nouvinguts i també dels que, com ell, fa anys que són a Catalunya. A més és el portaveu de l'Associació Catalana de Residents Senegalesos. Aquesta entitat orienta --i els fa de lligam-- els joves que tracten d'inserir-se en una nova ciutat, trobar-hi feina i viure-hi dignament. És una de les associacions que, a principis d'octubre, es van manifestar per aconseguir el tancament dels centres d'internament d'emigrants i humanitzar així els fluxos migratoris. Per l'Ousseynou, manifestar-se és necessari per fer visibles les vulneracions a què està sotmesa una part de la població de Catalunya. Diàriament reclama la igualtat de drets i una regularització a nivell europeu; tot per intentar millorar la convivència i l'entorn comú de tothom. Sempre que tingui la possibilitat i la força suficient, l'Ousseynou seguirà reivindicant la justícia social.

Capítol 169: Perruqueria Noor	Emissió: 18 novembre 2006
--------------------------------------	----------------------------------

Fa un parell d'anys que la Khadi va obrir la seva pròpia perruqueria a Figueres. Amb paciència i bona feina, s'ha guanyat la confiança de les veïnes, tant d'aquelles que han viscut tota la vida al barri com de les nouvingudes. La perruqueria Noor s'ha convertit en un lloc de trobada per les clientes habituals, que agraeixen la professionalitat de la Khadi i també el bon ambient que es respira al seu negoci. Mares i àvies, noies i nenes. Totes es posen en mans de la Khadi per canviar d'estil o millorar el seu aspecte.

Capítol 170: L'orquestra àrab	Emissió: 19 novembre 2006
--------------------------------------	----------------------------------

Tres músics marroquins, dos de catalans i un de grec conformen l'Orquestra Àrab de Barcelona. Les seves cançons són fruit d'un triangle musical i humà mediterrani que ja té un any i mig d'història. Tots es dediquen a la música professionalment, però alguns d'ells no poden viure només d'això i han de compaginar els assajos amb altres feines per mantenir la família. Mohammed Soulimane és violinista, compositor i percussionista. Viu a Catalunya des de fa ja molts anys i la seva trajectòria professional l'ha portat a crear l'Orquestra Àrab. Ens explica que se sent molt afortunat de tirar endavant aquest projecte intercultural i de veure com el públic s'emociona als concerts, encara que no entengui gran part de les lletres. A través de la cançó "L'immigrant", a partir del poema de Jacint Verdaguer, amb la qual en Mohammed se sent identificat, volen posar de manifest a la societat catalana la similitud entre els moviments migratoris actuals i els del passat.

CAPÍTOL 171: Mèxic Canadà i Vic**Emissió: 25 de novembre 2006**

Com a antropòloga, Mònica Uribe ha treballat en realitats socioculturals molt diverses. Després de col·laborar amb professors bilingües de les comunitats indígenes de Mèxic, es va dedicar al món de la immigració a un nou país: el Canadà francòfon. D'allà destaca les subvencions que atorga el govern del Quebec, perquè tothom pugui dedicar-se en exclusiva a aprendre francès, durant els primers mesos d'estada al país. Uribe assegura que és un bon mètode que Catalunya podria imitar. Fa dos anys i mig que Mònica Uribe va arribar a Catalunya. Ho va fer per casar-se amb un català i, al principi, va pensar que, amb l'experiència laboral acumulada, seria fàcil trobar feina, però aviat s'adonà que el mite d'Europa és només això, un mite, i topà amb moltes dificultats. Actualment treballa a Càritas, on porta diferents projectes relacionats amb la immigració.

CAPÍTOL 172: Videoconferències**Emissió: 26 de novembre 2006**

La comunicació entre pares i fills, mares i àvies és una necessitat innegable. Però ser lluny de casa dificulta la relació familiar perquè sovint suposa molts anys de distànciament. A Barcelona funciona un servei innovador de videoconferències que permet establir un contacte visual amb els parents llunyans. Al locutori que regenta Pedro Aspiazu s'ofereix aquesta possibilitat de trobada interactiva. Els clients, molts d'ells habituals, agraeixen cada segon que passen davant la pantalla parlant en temps real amb els seus familiars. És una manera més pròxima, més humana de participar encara en els problemes i alegries dels seus fills, educar-los i no perdre's cap detall del seu creixement. El rostre de la Marlene Izquierdo reflecteix l'alegria de veure la seva família després de cinc anys. Cada cop que hi contacta a través de la videoconferència és un mar d'emocions: plora, riu i abraça la pantalla per "tocar" les persones que més estima.

Capítol 173: De tots colors**Emissió: 2 desembre 2006**

La Mariona Casas és la presentadora del programa "De tots colors", una tertúlia televisiva que reflecteix la realitat multicultural d'Osona. Els seus convidats són ciutadans nouvinguts d'altres països que, a partir de les pròpies vivències, donen eines als espectadors per comprendre la diversitat que els envolta. Un dels protagonistes és Khalifa Allau, veí de Vic. Creu que el coneixement mutu és la clau per a una bona convivència, i per això explica a través del programa la riquesa de la seva cultura: la cultura amaziga. Però Allau va més enllà i ha creat un grup de teatre amb en Khalid. Representen obres escrites per ells mateixos que simbolitzen la seva nova identitat com a amazics catalans.

Capítol 174: Obert de 10 a 23**Emissió: 3 desembre 2006**

Fa dos anys i mig que el matrimoni Momim va obrir una botiga de queviures a l'Eixample de Barcelona. Hi treballen gairebé sense descans, de deu del matí a onze de la nit, els set dies de

la setmana. Tan sols tanquen els sis dies anuals a què obliga la normativa del govern. Tot i que es reparteixen la jornada, no poden dedicar tot el temps que desitjarien a la família. La parella vol que els dos fills vagin a la universitat i que trobin una feina millor que la de la botiga.

L'Abdul Momim ens explica la seva experiència a l'arribar a Barcelona l'any 1985. Va causar gran desconcert a l'ambaixada espanyola de Nava Delhi quan va demanar la reagrupació familiar, ja que es tractava del primer cas de Bangla Desh. La seva dona, la Salma, recorda les dificultats dels primers anys a Santa Coloma de Gramenet quan ella i el seu marit eren els únics veïns bengalís.

Capítol 175: En família	Emissió: 9 desembre 2006
--------------------------------	---------------------------------

La Kaja Miko, nascuda a la República Txeca, i en Llorenç Mercer, mallorquí, es van conèixer a Londres i més tard es van instal·lar a Mallorca. Fa dos anys van decidir engrandir la seva família i van adoptar dos germans etiòps, l'Efrem i l'Alemu. No tenen gaire informació sobre el passat dels seus fills, només saben que la mare és morta i que els respectius pares han desaparegut. La vida quotidiana en aquesta família és variada i rica en idiomes, àpats i tradicions. És una barreja de tres cultures en què predomina el respecte i l'aprenentatge mutu. En Llorenç i la Kaja eduquen els seus fills perquè siguin autònoms i se sàpiguen moure sense dificultat tant en la societat catalana com en qualsevol altra. Se senten molt satisfets amb aquesta experiència i no descarten repetir-la.

Capítol 176: Des del teatre	Emissió: 10 desembre 2006
------------------------------------	----------------------------------

Kalisa Ríos va viure tres anys de la seva professió d'actriu i directora de teatre, fins que diversos obstacles no la van deixar avançar més. Va obrir un parèntesi en la seva vida artística i va recuperar la faceta de pedagoga que havia exercit a Colòmbia. Ara és professora dels cursos que la Fundació Catalana de l'Esplai ofereix a treballadores de menjadors escolars. En les sessions de reeducació postural, utilitza els seus coneixements sobre ioga, dansa i teatre. Ríos ajuda les alumnes a millorar la qualitat de la seva vida diària, tant en l'àmbit laboral com en el domèstic.

Capítol 177: Darrere l'imam	Emissió: 16 desembre 2006
------------------------------------	----------------------------------

Fa disset anys que Tawfig Cheddadi va arribar a Catalunya i després d'un període d'inestabilitat laboral i intel·lectual, va retrobar les seves arrels i el seu paper dins la religió islàmica. Des de llavors exerceix d'imam, amb l'objectiu de difondre missatges de convivència, respecte i igualtat entre els nouvinguts i la societat catalana. Creu que és molt important donar a conèixer les virtuts de la religió islàmica, sobretot per esborrar els prejudicis que la vinculen amb el terrorisme extremista dels últims anys. El mateix Cheddadi ha patit l'escorcoll infundat de la llibreria que regenta i ha viscut en primera persona el tancament de les mesquites de Badalona i de Santa Coloma de Gramenet, de les quals és l'imam. Arran d'aquests fets, dubta que hi hagi realment una voluntat política de normalitzar l'islam dins la societat catalana.

Capítol 178 Parlem de dones**Emissió: 17 desembre 2006**

L'Amina Bargach, psiquiatra infantil i terapeuta familiar, va ser convidada a Barcelona per participar a les jornades sobre drets i dones de la Mediterrània. Com a experta en menors i famílies immigrades, ha seguit especialment el trajecte migratori de moltíssimes dones marroquines. En aquest capítol ens explica les raons que les impulsen a canviar de país, quines dificultats troben en arribar a la societat catalana i els prejudicis amb què topen. Bargach admira la força d'aquestes dones, que sovint no és prou visible, però que tenen un paper imprescindible en la supervivència de la família.

Capítol 179: A la cua**Emissió: 23 desembre 2006**

Diàriament, s'acumulen desenes de persones davant les oficines del Govern Civil de Barcelona. Esperen el seu torn en una cua que sembla no avançar, conscients que potser no arribaran a temps a la porta. Estan obligats a deixar tots els compromisos familiars i laborals per arribar a primera hora del matí, si és que no hi passen la nit. És el ritual que pateixen cada cop que han de demanar l'autorització de retorn, el permís de residència i treball o qualsevol altre tràmit burocràtic. A la cua hem recollit les queixes per la falta de respecte i crítiques per la mala gestió i la falta de mesures per millorar i accelerar el procés.

Capítol 180: Veus palestines**Emissió: 24 desembre 2006**

La Suheir Farraj, directora de cinema, va impartir un taller de vídeo a divuit dones palestines d'Hebron. El resultat del curs és un documental sobre la poligàmia, un tema que les mateixes alumnes van escollir. La pel·lícula dona veu a primeres i segones dones, a filles i a homes. Amb aquest treball i altres que es fan a Palestina, Suheir Farraj i l'Associació de Dones Palestines de què forma part, pretenen incloure qüestions socials com aquesta en l'agenda informativa dels mitjans de comunicació, els quals sovint només parlen d'actualitat política. La pel·lícula va crear un debat molt intens a Hebron quan es va estrenar i és una de tantes iniciatives que poden generar debat social i donar més veu a les dones.

CAPÍTOL 181: En guaraní**Emissió: 30 de desembre 2006**

L'Edgar Franco és del Paraguai, on, fins fa ben poc, l'únic idioma oficial era el castellà, tot i que prop del 90% de la població té com a llengua pròpia el guaraní. Aquesta llengua, que parlen uns quatre milions de persones, a més del Paraguai, en algunes àrees de l'Argentina, Bolívia i el Brasil, ha estat molts anys prohibida i, en el millor dels casos, relegada de l'ús públic, una situació que l'Edgar compara amb el català.

Des que és a Catalunya es troba sovint amb altres paraguaians, que és quan té ocasió de tornar a parlar en la seva llengua, encara que és més partidari d'obrir-se a la societat catalana, perquè creu que només així hi haurà un coneixement mutu entre les dues cultures.

Però mentre el guaraní fa passos per recuperar-se de tants segles de menysteniment persisteix el sentiment d'autoodi per la identitat indígena que, per l'Edgar, costarà molt de treure's de sobre.

CAPÍTOL 182: 26 anys a mercat

Emissió: 31 de desembre 2006

Fa 26 anys que Mohammed Dali té parada ambulant a mercat. El negoci el duen en Dali i la seva dona, la Fatiha. Mohammed Dali va arribar a Catalunya amb el seu pare, l'any 1967, amb 17 anys. Després de treballar uns anys en una bòbila de Sant Pere de Riudebitlles, al Penedès, el pare va marxar, però ell s'hi va quedar fins que va poder muntar el seu propi negoci. Durant un quart de segle, la seva dona i ell van amunt i avall del país muntant i desmuntant la parada allà on hi ha mercat. Els fills d'en Dali ja són grans i els ajuden poc a la parada, un perquè encara estudia i els altres perquè ja s'han independitzat: una de les filles té una botiga de roba a Manlleu i l'altra, seguint els passos dels pares, una parada ambulant amb el seu marit.

CAPÍTOL 183: Vestir els papers

Emissió: 6 de gener 2007

Durant uns dies, el CCCB de Barcelona va acollir una exposició de l'associació Drap Art, un grup d'artistes que treballen amb material reciclat. Una d'elles és Nevena Dragosavac, ciutadana d'origen serbi que va anar a Granada a acabar els estudis de Belles Arts i ara resideix a Barcelona. Però Nevena ha hagut de sortejar tota una sèrie d'obstacles per poder obtenir els papers de residència, i encara ara ha de fer gestions. Tots els papers que ha hagut de presentar per poder viure aquí l'han inspirada a fer-ne un vestit de núvia. Dragosavac ens mostra el vestit i reflexiona sobre el fet de ser d'un lloc o d'un altre a l'hora de tenir drets a la Unió Europea.

CAPÍTOL 184: Parlo sense vergonya

Emissió: 7 de gener 2007

El Wilfrid Ribeyre és francès i viu a Barcelona, on fa un any va obrir una botiga de roba. Quan va arribar a Catalunya va aprendre el castellà perquè va pensar que li seria més útil, però finalment es va decidir a participar en el programa de parelles lingüístiques del Consorci per la Normalització Lingüística. Des del seu pas pel programa atén el públic en català i fa servir aquesta llengua al barri sempre que en té ocasió, encara que moltes vegades els mateixos catalanoparlants li contestin en castellà. En el capítol li hem fet un seguiment amb càmera oculta per comprovar els usos lingüístics del seu entorn.

CAPÍTOL 185: A poc a poc

Emissió: 13 de gener 2007

Fouad Ali Khayat treballa de cambrer en un hotel de Vilafranca del Penedès. Advocat de formació, compagina la feina amb els estudis de doctorat. La seva tesi és un retrat de la immigració marroquina a Catalunya. No descarta l'opció de col·laborar amb l'ajuntament com a mediador cultural, i així aportar els seus coneixements i l'experiència per ajudar les persones

nouvingudes. Quan no està estudiant o treballant, en Khayat encara troba temps per jugar amb un equip local de futbol.

CAPÍTOL 186: Qüestió de caràcter**Emissió: 14 de gener 2007**

Cristie Bendezú no va marxar del Perú per millorar la seva vida, sinó perquè creia que allunyar-se de les comoditats de la família era l'única via per créixer com a persona. Després de molt d'esforç, ara està convençuda que ha valgut la pena. Tot i ser dissenyadora d'interiors, treballa a la gasolinera de Centelles, on ha pogut donar-se a conèixer i participar e la vida del poble com una més. El seu caràcter trempat ha estat fonamental per portar a terme el repte de viatjar, i després de cinc anys se sent com a casa entre els nous veïns catalans.

CAPÍTOL 187: Mares a distància**Emissió: 20 de gener 2007**

La Lorgia Rongel i el seu marit van arribar a Barcelona ara fa tretze anys, però es van veure obligats a deixar els fills a l'Equador, a càrrec dels avis. Des d'aquell moment ella es va convertir en una mena de "mare virtual". Els va educar a distància tan bé com va saber, però encara no ha superat els sentiments de culpabilitat i admet que es penedeix d'haver-se'n distanciat. Ara intenta reprendre la relació amb els seus fills al punt on la van deixar. Rogel ens explica en aquest capítol les dificultats que suposa el reagrupament familiar després de tants anys de separació.

CAPÍTOL 188: D'uniforme**Emissió: 21 de gener 2007**

L'Alfonso Mora treballa com a mosso d'esquadra des de fa deu anys. El seu cas encara és molt excepcional dins la policia de Catalunya, perquè hi ha pocs agents procedents de famílies immigrades o que representin la diversitat de la societat catalana actual. En Mora és fill de mare catalana i pare nigerià, però l'únic que el diferencia dels seus companys és el color de la pell. El fet que tenir la nacionalitat espanyola sigui el primer requisit per accedir al cos, fa que poques persones nouvingudes en tinguin l'oportunitat. Segons l'Alfonso Mora, la diversitat dins la policia pot facilitar la col·laboració i el diàleg amb la societat catalana.

CAPÍTOL 189: Negocis i normatives**Emissió: 27 de gener 2007**

L'empresària Alexandra Bas va obrir un dels primers locutoris de Vilafranca del Penedès, quan aquest tipus de negoci era encara poc habitual en aquesta ciutat. Aviat, el local va quedar petit i en va llogar un de més gran. Ara són molts els usuaris que diàriament hi van per enviar diners a l'estranger, trucar a la família o connectar-se a Internet. No obstant, Bas s'ha vist obligada a canviar d'establiment per tercer cop, ja que el propietari de l'anterior local es va negar a renovar-li el contracte. L'empresària té tots els papers del negoci al dia, però la nova ubicació fa

que incompleixi la nova normativa municipal que afecta els locutoris. Bas lamenta la visió negativa que els veïns tenen d'aquests negocis i les restriccions que arriben des del consistori.

CAPÍTOL 190: Xilena africana

Emissió: 28 de gener 2007

Abdul Yark treballa des de fa dos anys en un taller de camions d'Osona, on pot continuar aprenent el seu l'ofici de mecànic. A l'Àfrica, també es dedicava a aquesta feina i es guanyava bé la vida, però el seu interès per conèixer altres cultures el va portar fins a Catalunya. Aquest canvi no l'ha fet renunciar a la seva afició: el futbol. Juga en un equip local que li ha permès conèixer la comarca d'Osona i relacionar-se amb els seus veïns. Els entrenaments i els partits no només li permeten practicar un esport, sinó que són una via de contacte constant i pròxim amb la gent que l'envolta.

CAPÍTOL 191: Fàtima i família

Emissió: 3 de febrer 2007

La Fàtima Suazo va sortir de la República Dominicana amb la idea de no tornar-hi mai més. La distància, però, no va trencar el lligam amb la seva família. Des d'aquell moment el seu objectiu ha estat reagrupar els germans i la mare, amb la confiança que aquests s'integraran lingüísticament i culturalment sense cap problema, seguint el seu exemple. I així ho està fent. La Fàtima i el seu marit ja comparteixen casa amb dues de les seves germanes i esperen l'arribada de la resta de la família. Vol que tots aprenguin a parlar català, perquè està segura que això els obrirà moltes portes, i, a més, creu que és la millor contribució que la immigració pot fer a Catalunya.

CAPÍTOL 192: Josep i Laila

Emissió: 4 de febrer 2007

Josep Zafra i Leila Boujmal van obrir una cafeteria al barri de l'Espirall de Vilafranca del Penedès, amb l'objectiu de convertir-la en un punt de trobada dels veïns. Ara fa tres anys d'això i el negoci prospera, tot i que al principi van topar amb certes dificultats, ja que els va costar convèncer la gent que en el seu local hi havia lloc per a tothom. El local és ara un punt de trobada per prendre te, cafè i un menú a base de plats típics del Marroc i de Catalunya. Tot i que l'home també hi treballa, és la Leila qui s'encarrega de tirar endavant el restaurant.

CAPÍTOL 193: El meu carrer

Emissió: 10 de febrer 2007

En pocs anys, al barri del Poble-sec de Barcelona, hi han anat a viure moltes persones estrangeres, algunes de les quals han obert els seus comerços en els locals que es traspassaven. Aquest fet va provocar un èxode de comerciants i veïns que no s'acostumaven al canvi que es vivia al Poble-sec i un enriment de l'ambient als carrers. La mediació promoguda des del districte de Sants-Montjuïc, que van fer treballadors de l'Associació Desenvolupament Comunitari, està aconseguint donar la volta a aquesta situació. La Rafaela Mateo és dominicana i regenta un bar al carrer de Blai. Forma part, amb altres comerciants catalans i pakistanesos, de la junta de la nova associació de comerciants, nascuda del procés de

mediació i que es proposa impulsar, a través del comerç, la convivència i el respecte entre els veïns i que el barri guanyi pes comercial en el conjunt de la capital de Catalunya.

CAPÍTOL 194: Exercir la ciutadania

Emissió: 11 de febrer 2007

Marta Liliانا Castellanos, advocada de l'administració de justícia colombiana, va haver de marxar de Colòmbia després de rebre una sèrie d'amenaçes que es van materialitzar en l'assassinat de dos companys molt pròxims. Va arribar a Barcelona amb una filla petita i sense papers. Per demanar l'estatus de refugiada, havia de fer una sèrie de denúncies que podien perjudicar els pares, encara a Colòmbia, i va decidir començar de zero. Va fer cues, va treballar en negre i, poc a poc, va anar estabilitzant la seva situació fins a obtenir, uns quants anys més tard, la nacionalitat espanyola. Ara treballa en una gestoria on s'ha especialitzat en temes d'estrangeria i, sobretot, en processos de nacionalització. L'advocada parla de les diferències de tracte que rep una persona, tant per part de l'administració com de la societat en general, pel sol fet de tenir o no un DNI; de la possibilitat real d'exercir la ciutadania un cop es té la nacionalitat.

CAPÍTOL 195: Busco pis

Emissió: 17 de febrer 2007

L'Abderahim busca pis a Barcelona, però la seva recerca es fa molt difícil perquè troba moltes portes tancades. Alguns propietaris i agències immobiliàries prefereixen no llogar pisos a persones immigrades i, especialment, als marroquins. Ell fa els mateixos passos que faria qualsevol persona que busca pis, però, quan diu que és marroquí, o li donen allargues o se'l treuen del damunt amb excuses diverses. L'Abderahim es queixa dels prejudicis que tenen algunes persones, perquè es predisposen en contra d'un estranger abans de conèixe'l i, per ell, això és discriminar i no donar l'oportunitat de demostrar que els immigrants poden ser tan bons veïns com qualsevol altra persona.

CAPÍTOL 194:

Migracions

Emissió: 18 de febrer 2007

Shinji Yaseyama és fill de pare japonès i mare espanyola i va néixer a Veneçuela. Després de viure a Llatinoamèrica i a diverses ciutats espanyoles, la família es va instal·lar, de manera definitiva, al Japó. Però Shinji va voler explorar els orígens espanyols de la família materna i va decidir estudiar en una universitat de Madrid. D'allà va venir a Barcelona, on ha iniciat un projecte de vida. Des del seu pis del barri del Guinardó, treballa per a una empresa situada al Japó i tot just ha acollit la seva tia, que ha decidit deixar Veneçuela i provar sort a Catalunya.

CAPÍTOL 197: Ambaixadors

Emissió: 24 de febrer 2007

La Verónica Torres és peruana i treballa d'informàtica en una empresa de Barcelona. Des que és a Catalunya, s'ha convertit en una verdadera ambaixadora del seu país. Tant a la feina com amb els seus amics i coneguts aprofita qualsevol ocasió per donar a conèixer aspectes culturals i socials del Perú. Avui ha convidat uns amics a tastar la cuina del seu país en un

restaurant peruà. La conversa gira sobre els tòpics amb què es coneix un país i de com de diferent i diversa és la realitat.

La Verónica no entén algunes actituds de menyspreu cap al seu país, de persones que, com ella mateix, han vingut del Perú, perquè defensa que tothom es pot integrar sense renunciar al que és.

CAPÍTOL 198: Tàndem escolar

Emissió: 25 de febrer 2007

L'Aida i la Marcela són alumnes de secundària de l'Institut Manuel de Montsuar de Lleida. La Marcela acaba d'arribar: fa tan sols unes setmanes que va deixar Colòmbia per reunir-se amb la seva mare a Lleida, i al seu voltant tot és absolutament nou, des dels companys de classe fins a l'idioma. L'Aida, alumna de l'institut des de l'any passat, l'ajuda a familiaritzar-se amb l'entorn. Totes dues formen part d'un programa que el Manuel de Montsuar ha creat per als nous alumnes i que consisteix a formar parelles entre estudiants veterans i nous, de manera que un guia l'altre, l'acull; en certa manera fa de mentor. És una iniciativa que va començar amb parelles formades per alumnes de quart i de primer d'ESO, de manera que els grans aprenguessin a responsabilitzar-se dels petits. La idea va funcionar tan bé que l'escola va decidir aplicar-la, també, als estudiants que arriben un cop començat el curs, sovint procedents d'altres països. El projecte ha merescut el premi NAFENT de l'entitat GREC, especialitzada en la recerca i l'estudi dels conflictes.

CAPÍTOL 199: Autònom

Emissió: 3 de març del 2007

Abdelkader Magnass viu a Barcelona. Treballa pel seu compte des que fa tres anys es va treure la llicència del taxi que condueix per la ciutat. Abans, treballava en una empresa relacionada amb la música, però no li donava l'estabilitat econòmica que ell volia. Ara estudia administració i direcció d'empreses a la universitat a distància i li interessa molt aprendre català. Magnass està molt implicat en la vida política, tant aquí com al Marroc. És militant d'Iniciativa Verds i del Partit Socialista Unificat del Marroc. Per ell, és molt important que allà hi hagi un procés de democratització, on creu que és fonamental que la gent hi pugui participar. Tot i que està molt vinculat amb un partit polític català, l'Abdelkader no té dret a votar.

CAPÍTOL 200: Mare i filla

Emissió: 4 de març del 2007

Millet Chipongian és una de les primeres filipines que van acabar una carrera universitària a Catalunya. Es va llicenciar en filologia anglesa, però, en no trobar feina en la seva especialitat, va començar a servir taules en un restaurant. L'opció d'estudiar no és la més corrent entre els filipins, que volen posar-se directament a treballar i solen deixar penjats els estudis. La Millet no perd l'esperança de trobar una bona feina relacionada amb el que va estudiar; però, de moment, no pot deixar l'hostaleria perquè ha de mantenir la seva família. La seva filla, Lindsay, estudia a la mateixa escola a què va anar ella, on, ara, la majoria d'estudiants són estrangers --i molts d'ells de les Filipines--. La Millet vol que la Lindsay no oblidí les seves arrels i tingui

sempre present que els seus pares són filipins, encara que s'integrin a la cultura catalana com ha fet ella mateixa.

CAPÍTOL 201: Visca els nuvis**Emissió: 10 de març 2007**

La Fabiola i en Luc acaben de casar-se. Ella és nascuda a Xile i ell, a Bèlgica, i formen una parella mixta. A Barcelona, cada vegada hi ha més parelles en què els nuvis són de diferents nacionalitats. Abans de casar-se, els nuvis han de presentar una sèrie de documents, traduïts al castellà quan estan escrits en una altra llengua i ratificats pel consolat pertinent. A més, sovint han de passar per una entrevista que els fa el jutge del Registre Civil de la localitat on es casen. En aquest cas, la Fabiola podrà sol·licitar la nacionalitat belga d'aquí a tres anys, cosa que pensa fer perquè considera que un passaport europeu facilita la vida.

CAPÍTOL 202: La música a l'esquena**Emissió: 11 de març 2007**

Esteban Matuque és músic. Va començar la seva carrera musical a Xile, on va estudiar pedagogia. Fa sis anys, va venir a Barcelona amb un projecte musical a l'esquena: gravar un disc que ara està en procés de creació. Mentrestant, per poder viure del que li agrada, cada dia toca al Park Güell. Pràcticament totes les seves cançons parlen sobre el fet migratori, experiència que l'ha marcat molt. Matuque viu al barri del Raval de Barcelona, on conviuen persones de procedències molt diverses. Això, ens explica, fa que la seva música estigui impregnada d'un mestissatge inevitable.

CAPÍTOL 203: Te amb porro**Emissió: 17 de març 2007**

El Martin Kirby, la Maggie i els seus dos fills van marxar d'Anglaterra fa sis anys per fer un tomb radical a la seva vida. Allà tenien de tot: bones feines, casa, família, amics, però volien més temps per a ells i per als fills. Ell treballava dotze hores diàries i no els podia veure gaire, ni a la seva dona tampoc. Ara treballen la vinya i tenen ametllers i oliveres al Priorat, on també es guanyen la vida amb el turisme rural. Els seus fills estan en contacte amb la naturalesa i poden dinar tots junts cada dia. Per ells és molt important integrar-se al lloc on viuen, perquè no els agrada gens que es formin guetos. El Martin ha escrit un llibre sobre la seva experiència al Priorat que ara s'està a punt de traduir al català amb el títol "Es pot beure te amb porró?".

CAPÍTOL 202: Esperit de superació**Emissió: 18 de març 2007**

La Mariam el-Hammouti va arribar del Marroc quan tenia tretze anys, una edat difícil per integrar-se en el sistema educatiu, però el seu esforç i els bons resultats aconseguits en els estudis, la van animar a continuar formant-se. Això li ha permès tenir una bona feina de traductora de l'àrab. En el reportatge visita uns alumnes d'origen marroquí que van al seu antic institut, el Martí Dot de Sant Feliu de Llobregat, per animar-los a continuar els estudis després dels setze anys, i els posa com a exemple la seva pròpia experiència.

CAPÍTOL 205: Fer-se un lloc**Emissió: 24 de març 2007**

"Wanafrica" és una publicació mensual i gratuïta, iniciativa de Media Àfrica, organisme que, a través de diverses vies, difon la realitat de la comunitat africana resident a Catalunya. Com a mitjà de comunicació, "Wanafrica" és l'espai que els afro-catalans no troben en els grans mitjans; és també el lloc on trencar amb una imatge estereotipada, construïda a còpia de parlar dels africans relacionats, sobretot, amb l'arribada de "cayucos" i amb una vida precària. L'objectiu de "Wanafrica", doncs, és reflectir el que hi ha al carrer, mostrar una realitat polièdrica que sovint queda silenciada. A partir de l'abril, "Wanafrica" s'editarà també en català.

CAPÍTOL 206: Interculturalitat**Emissió: 25 de març 2007**

La Simona Scrabec és una escriptora eslovena que va venir a viure a Catalunya per amor fa quinze anys. Ha traduït diversos llibres de l'eslovè al català i del català a l'eslovè i ha escrit una tesi sobre els marcs identitaris a Centreeuropa. Ella defensa la interculturalitat com un factor positiu i alerta del perill que des del poder es vulgui protegir la població i al final se l'acabi deixant en un món tancat en si mateix. La Simona coneix bé vuit idiomes i és l'encarregada de fer la presentació del llibre d'un escriptor croat, traduït per una altra dona eslovena i presentat a Barcelona en català, tot un exemple d'interculturalitat.

CAPÍTOL 207: Deutes**Emissió: 31 de març de 2007**

Mònica Vargas és sociòloga i antropòloga i actualment fa el seu doctorat a la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la Universitat Politècnica de Catalunya. Concretament, forma part de l'Observatori del Deute en la Globalització, entitat que, a Catalunya, és dins de l'esmentada Càtedra. En el capítol d'avui, Vargas parteix de l'exemple del seu país d'origen, Bolívia, per explicar el mecanisme d'endeutament dels països del sud i aborda la qüestió d'un deute global que va més enllà del caire financer i abarca, també, els aspectes ecològics i socials. L'Observatori del Deute en la Globalització estudia detalladament tots els deutes externs existents i reclama fer-ne una auditoria perquè alguns, sostenen, són il·legítims. En definitiva, el que Mònica Vargas i l'Observatori reivindiquen és una nova mirada a les relacions econòmiques i socials entre el nord i el sud.

CAPÍTOL 208: La candidata**Emissió: 1 d'abril de 2007**

La Claudia Fernández és uruguaiana, viu a Sant Feliu de Guixols i des de fa anys participa de la vida associativa. Ja fa un temps que milita a ERC, partit que l'ha situada la tercera de la llista a les pròximes eleccions municipals. De jove, la Claudia, va militar al Partit Comunista de l'Uruguai i ara s'ha sent identificada amb les idees d'Esquerra. Ella creu que cal explicar qui són catalans i perquè són com són, als nous i d'aquesta manera es produirà una millor identificació i integració. La Claudia s'imagina un ajuntament on els ciutadans puguin expressar-

se i no es trobin les portes tancades. Per ella la clau de la política és detectar quines són les coses que no funcionen bé i tenir energia per canviar-les sense por i en aquesta tasca, la seva experiència pot ajudar-hi molt.

CAPÍTOL 209: Folklorics**Emissió: 7 d'abril de 2007**

La Gisella i el Walter són dos ballarins peruans i, tot i que des que són a Catalunya, han de combinar el ball amb altres feines per poder viure, no descarten que la dansa torni a ser la seva activitat principal. Els dos són l'ànima del grup de ball "Perú Ritmos y Costumbres", una entitat que es dedica a ensenyar i donar a conèixer els balls folklorics del Perú. Com que no poden viure de la dansa, que és el que més els hi agrada, han hagut de fer feines de tot tipus, des de fer de cambrer de restaurant fins a treballar en una immobiliària venent pisos. La seva il·lusió és consolidar el grup i que els artistes com ells puguin fer del ball, la seva professió.

CAPÍTOL 210: Plans de futur**Emissió: 8 d'abril de 2007**

Màrius Runcan va ser el primer alumne rumanès de l'Institut Manuel de Montsuar de Lleida. Quan va arribar aquí no sabia parlar ni català ni castellà i en va anar aprenent gràcies als professors de l'institut i a un important esforç individual. Té molt clar que vol estudiar una carrera d'enginyeria. L'Andrea Boloham estudia al mateix institut que en Màrius però la seva arribada és més recent. Estudia Batxillerat de Ciències Socials i té una molt activa vida social amb les companyes de l'institut.

CAPÍTOL 211: Takusan**Emissió: 14 d'abril de 2007**

Takusan vol dir capvespre en wolof, una de les llengües majoritàries del Senegal. Sidi Seck és el fundador d'una editorial barcelonina que porta aquest nom. Sidi li va posar aquest nom perquè, per ell, quan cau el sol al seu calorós país és el millor moment del dia per obrir un llibre. Takusan ja ha publicat 8 llibres i es proposa difondre literatures indígenes d'arreu del món, principalment de l'Àfrica subsahariana, des d'una editorial ben poc convencional. El Sidi i la seva dona Kerstin treballen des de casa estant perquè es conegui aquí, la literatura africana, una de les més desconegudes.

El seu somni és trobar els mitjans que li permetin editar un parell de llibres cada mes i crear un premi per a la millor novel·la africana i que l'autor el pugui venir a recollir a Barcelona.

CAPÍTOL 214: Un món a la feina**Emissió: 28 d'abril de 2007**

L'Svetlana Kozlova treballa en un dels espectacles de Port Aventura. A Rússia, d'on va venir fa 3 anys, ja feia de ballarina professional. La seva estada a Catalunya en principi era provisional però ha acabat convertint-se en el seu lloc de residència. Ara al parc d'atraccions conviu amb persones de 50 nacionalitats diferents. Per ella no existeixen barreres que separin a la gent, únicament hi pot haver un problema amb l'idioma que desapareix quan aprens la nova llengua.

A la feina conviu amb una brasilenya, una andalusa y diverses catalanes, de fet, aquesta diversitat li ha fet canviar la seva manera de pensar i l'ha enriquida personalment.

CAPÍTOL 215: Anar més enllà

Emissió: 29 d'abril de 2007

Jacques Niyondamia va fer estudis d'electrònica a Rwanda, on durant un temps va treballar a la companyia nacional de telecomunicacions. Orfe de pare i mare, va haver d'abandonar l'escola en acabar la primària. Però el seu desig d'anar més enllà el va conduir fins a uns missioners. Ells el van ajudar a pagar-se els estudis d'informàtica a Catalunya, on es va quedar. Com que no trobava feina com a tècnic informàtic es va decantar per treballar en el sector de l'electricitat on treballa des de fa dos anys i mig. Ara s'ha apuntat a un curs sobre multiculturalitat de la Universitat de Barcelona. Veu moltes coses de la seva pròpia experiència reflexades en les explicacions dels conferenciantes i creu que això pot servir a tothom per saber més coses de la immigració.

CAPÍTOL 216: Vida d'artista

Emissió: 5 de maig de 2007

Cheikha era professor de francès a l'Àfrica i tenia una bona posició social. Després de viatjar molt per Àfrica i també per Europa es va decidir a venir a viure a Barcelona. Ara es dedica a la música de forma professional i d'aquesta manera ha convertit la seva passió en la seva feina. Reconeix que al principi d'estar vivint aquí va ser difícil però ell sabia que aquest era el camí que volia seguir. No viu de la música però periodicament fa actuacions en festes majors i altres espectacles. Per poder viure convina la música amb una feina en una cadena de muntatge. El que vol és viure de la música però toca de peus a terra i sap que el seu grup no es comercial. Ell canta acompanyat de músics i ja ha gravat un disc produït per Pep Sala.

CAPÍTOL 217: Una casa a Quito

Emissió: 6 de maig de 2007

Fany Herrera va venir aquí amb l'objectiu de comprar-se una casa a l'Equador. Al principi estava disposada a treballar per doscents euros i les que ja duïen més temps li van dir que es podia guanyar més, aleshores va començar a estalviar. La casa la va comprar a través d'una agència que treballa en contacte amb Centreamèrica i Amèrica del Sud i en un viatge allà va poder veure què era el que li oferien. De les tres cases que va veure li va agradar una que era més barata i va començar els tràmits per comprar-la. Ara veu que ha millorat molt la seva posició social i se sent molt orgullosa de tenir la seva pròpia casa.

CAPÍTOL 218: Fer-se gran

Emissió: 19 de maig de 2007

Tarik Karroum va deixar la seva família per anar-se'n a treballar amb el seu oncle a Nador, una ciutat fronterera amb Melilla. Allà, veia com els joves s'amagaven als baixos dels camions per entrar a Espanya. Va aprendre com es feia i va decidir provar sort per passar la frontera. Al tercer intent ho va aconseguir, després que la policia el va enxampar dues vegades. Una vegada va arribar a Espanya, va trobar gent del seu poble que el van ajudar a arribar a

Barcelona. Els seus pares no en sabien res i un familiar resident a Catalunya va contactar amb ells per informar-los d'on era el seu fill. Ara, el seu germà petit vol seguir el mateix camí, però Tarik li aconsella que esperi a fer els divuit anys i vingui a Catalunya de manera legal.

CAPÍTOL 219: Doctor Duran**Emissió: 20 de maig de 2007**

John Duran va estudiar medicina al Perú. Per tenir més possibilitats de trobar un lloc en la professió, va venir a Barcelona per estudiar l'especialització en cirurgia cardiovascular. La seva idea era treballar en el camp de la sanitat mentre estudiava, però trobar feina no va ser tan fàcil com es pensava. Com que no podia treballar com a metge, es va plantejar tornar a Perú, i fins i tot va arribar un moment que va haver de demanar ajuda a Càritas per poder-se quedar més temps. Ara s'està preparant per fer l'examen d'accés al MIR per poder treballar com a intern resident mentre es treu el títol de l'especialitat.

CAPÍTOL 220: D'un temps, d'un país**Emissió: 2 de juny de 2007**

El dia a dia del doctor Saad Garroum passa entre les comarques de l'Alt Penedès i de l'Anoia. Com a ginecòleg de l'Hospital d'Igualada, ha d'atendre uns quants pobles de la zona, acompanyat d'una infermera de l'Institut Català de la Salut. És un horari que li permet combinar la seva professió amb la vida rural. I és que el doctor Garroum i la seva família viuen en una masia situada entre Sant Pere de Riudebitlles i Cabrera d'Anoia. Fa prop de quinze anys que la van comprar i fa poc n'han destinat una part al turisme rural.

CAPÍTOL 221: Ajuda mútua**Emissió: 3 de juny de 2007**

L'Abdul fa divuit anys que viu a Catalunya i sempre ha treballat per fomentar la participació social. Ara forma part d'un grup de persones que han creat un col·lectiu d'Ajuda Financera i entre tots s'ajuden econòmicament per poder realitzar els seus projectes. Això serveix per fomentar la solidaritat i el comunitarisme entre grups i treballar aquesta solidaritat a través d'aquesta mena de banc comunitari. A més, tots ells formen part d'una agrupació que promou la cultura amaziga. L'Associació es diu Amazan i té dues línies de treball concretes: promoure la identitat amaziga, els drets culturals i polítics, històrics, lingüístics dels amazics, i el codesenvolupament.

CAPÍTOL 222: Reunir la família**Emissió: 9 de juny de 2007**

A Catalunya hi ha moltes persones d'origen estranger que, a mida que es van arrelant, inicien els tràmits de reagrupació familiar. És un procés lent, que necessita moltes gestions i és el govern espanyol qui, finalment, atorga o nega el visat als familiars. Un dels passos és obtenir un informe positiu de l'habitatge, un tràmit que gestionen els ajuntaments. A Barcelona, el consistori informa els districtes de tots els processos que tenen el vistiplau pel que fa a les condicions d'habitatge. El capítol d'avui se centra en el districte d'Horta Guinardó, que, un cop rep de l'Ajuntament el nom de les persones que ja tenen aquest informe, s'hi posa en contacte i

les convoca a una reunió en què es plantegen tota mena de dubtes i passos necessaris de cara a la reagrupació de la família, com ara tramitar un carnet de vacunació, un certificat d'estudis o portar la partida de naixement.

CAPÍTOL 223: Amazics**Emissió: 16 de juny de 2007**

La majoria de marroquins que viuen a Catalunya tenen com a llengua materna l'amazic. Aquest idioma, que es parla a diferents països del Magreb, ha estat fins fa poc una llengua oral, relegada a l'àmbit familiar i a vegades prohibida. La Ouafaa Auoattah l'ensenya en dues escoles de Vic i una de Terrassa i abans ha hagut de convèncer els pares de la importància que els seus fills aprenguin a llegir i escriure la llengua materna i prenguin consciència de la cultura amazic. Per la Ouafaa, molts amazics han descobert la seva identitat en contacte amb Catalunya.

CAPÍTOL 224: Tarda de haikús**Emissió: 17 de juny de 2007**

Un grup de dones japoneses es reuneixen un cop al mes per fer una lectura de haikús, una popularíssima forma poètica de la poesia japonesa. Cadascuna ha d'aportar dos haikús escrits a casa i, durant la trobada, es llegiran tots i se n'escolliran dos com els millors de la jornada. Aquestes tardes de haikús les van iniciar el 1989 i encara ara, un divendres de cada mes, miren de no perdre's la lectura poètica. La reunió d'avui té lloc a la biblioteca japonesa de Barcelona. La protagonista del capítol d'avui és Shigeko Suzuki, intèrpret i professora de la Facultat de Traducció i Interpretació de la UAB.

CAPÍTOL 225: Empresariat xinès**Emissió: 23 de juny de 2007**

Lam Chuen va arribar a Barcelona el 1972. Va ser l'introduïdor de la medicina tradicional xinesa, del kung-fu, una art marcial de la qual va arribar a ser el seleccionador espanyol, i va tenir un dels primers restaurants xinesos de Barcelona. Lam ha estat l'artífex de la integració de les més de 4.000 empreses xineses de Catalunya a Pimec, la patronal de la petita i mitjana empresa de Catalunya.

Tant els directius de Pimec com el mateix Lam Chuen pensen que la incorporació de l'empresariat xinès a la patronal catalana pot ajudar a solucionar episodis de rebuig com el que hi ha hagut fa poc al voltant del carrer Trafalgar, on es concentra un nombre important de comerços xinesos, i a combatre els tòpics i estereotips que continuen existint sobre aquesta comunitat.

CAPÍTOL 226: Procès interminable**Emissió: 24 de juny de 2007**

Topo Abe treballa d'arquitecte a Barcelona. Va estudiar la carrera al seu país d'origen, Mèxic. Després de treballar un temps de restaurador de monuments històrics, va decidir venir a Barcelona per fer un doctorat a la Universitat de Barcelona. El seu títol va ser acceptat per accedir als estudis de tercer cicle i ara, que ja treballa, està donat d'alta a Hisenda com a

arquitecte. Però no pot firmar projectes perquè no es pot col·legiar ja que hauria de tenir el títol homologat. Abe va iniciar aquest tràmit l'any 2001 i encara no l'ha resolt. En el capítol d'avui, explica els obstacles amb què s'ha trobat i com altra gent ha decidit rendir-se i treballar com a arquitectes en estudis de professionals que col·legiats.

CAPÍTOL 227: El retorn**Emissió: 14 de juliol de 2007**

L'Alberto Giménez va néixer a Terrassa l'any 1933. Després de la guerra, la seva família va decidir marxar del país i es van afegir als milers de catalans que van emigrar per millorar les condicions de vida i, en algun cas, per salvar la vida, a causa de les seves idees polítiques. Primer van viure un temps al Brasil i finalment es van establir a l'Uruguai, on l'Alberto es va casar, va tenir fills i néts i va fundar una empresa tèxtil.

La crisi econòmica que va afectar l'Uruguai va fer que, el 2003, l'Alberto i la seva família decidissin liquidar l'empresa i tornar a Catalunya. Un cop aquí, pare i fill es van acollir a les ajudes als retornats de la Secretaria per a la Immigració. A més, a l'Alberto el van assessorar perquè aconseguís la jubilació que ara cobra. En aquests quatre anys, s'ha retrobat amb el país que va deixar quan era adolescent, i la seva família ha començat una nova vida, que per uns ha estat més difícil que per altres.

CAPÍTOL 228: La casa portuguesa**Emissió: 15 de juliol de 2007**

Leonor Castro va venir des de Portugal per estudiar cinema. En acabar el màster en guió cinematogràfic, i havent-se adonat, durant el temps que havia estat estudiant, que a Barcelona no hi havia espais de trobada portuguesos, va decidir crear-ne un. El lloc es diu A Casa Portuguesa, és al barri de Gràcia de Barcelona i és un espai de degustació de productes portuguesos. Hi trobem una àmplia varietat de vins, conserves i pastissos fets al mateix obrador del local. A més a més, a la Casa Portuguesa es fan presentacions de llibres, exposicions fotogràfiques i de pintures i, de manera natural, s'ha convertit en un punt de trobada entre portuguesos residents a Barcelona.

CAPÍTOL 229: Tot un curs**Emissió: 28 de juliol de 2007**

La Salina Makoeva és de Rússia, té tretze anys i es va incorporar a l'aula d'acollida de l'Institut d'Educació Secundària Flos i Calcat de Barcelona a començaments d'octubre de l'any passat. La Pilar Soler, professora de l'aula d'acollida, n'ha fet el seguiment durant el curs. El capítol mostra, a través de les opinions de la Pilar i de la Salina, l'evolució que ha fet aquesta nova alumna i el nivell de domini de la llengua que assoleix al llarg de tot un curs.

CAPÍTOL 230: Dir la seva**Emissió: 29 de juliol de 2007**

A través d'un projecte produït per l'ONG Acsur-Las Segovias i a petició de l'Ajuntament de la seva ciutat, un grup de joves de Mataró han realitzat quatre documentals en què reflecteixen diferents aspectes de la localitat. Dels quatre treballs, "Tot un món" se'n fa ressò de dos: un que parla sobre el petit comerç de Mataró i un altre que elabora un menú intercultural, fet pels

familiars dels joves. Txus Blanco, d'Acsur-Las Segovias, explica com va sorgir el projecte i dóna pas als extractes dels dos documentals que es poden veure en el capítol.

CAPÍTOL 231: De temporada

Emissió: 11 d'agost de 2007

Cada any, des d'en fa set, Serafín Mollano passa sis mesos a Torres de Segre, al Segrià, fent feines de preparació i recollida de la fruita. És un dels més de 5.000 temporers contractats en origen, a través de la Unió de Pagesos, per a la campanya agrícola. A Colòmbia, ja treballava al camp, sobretot amb la canya de sucre, una feina més dura que les que li toca fer aquí, i que cada any són més mecanitzades. També hi ha hagut canvis en l'allotjament dels temporers en albergs, ja que els primers anys les condicions eren molt precàries.

Fer de temporer li ha servit per poder millorar les condicions dels seus fills, estalviar per comprar una casa a Colòmbia i plantejar-se un futur, que el Serafín vincula a les feines del camp allà, després de l'experiència viscuda aquí.

CAPÍTOL 232: Fronteres

Emissió: 12 d'agost de 2007

El Centre de Cultura Contemporània de Barcelona acull, fins al setembre, l'exposició "Fronteres", un repàs per diversos punts fronterers del món i per la història de les divisions territorials i polítiques. Fotografies, mapes amb antigues i amb noves fronteres, testimonis, projeccions i instal·lacions serveixen per parlar de les primeres fronteres al món, de la diferència d'haver nascut en un cantó o a l'altre d'una frontera, del paper d'alguns estats fronterers. El CCCB ha organitzat, a més a més, visites guiades que se centren en un punt geogràfic del món per parlar de les fronteres. "Tot un món" ha recollit el testimoni de l'exili d'una d'aquestes guies, l'escriptora txeca Monika Zgustova, originària de l'antiga Txecoslovàquia i refugiada durant deu anys als Estats Units.

CAPÍTOL 233: Dones i homes

La Rasphal Kaur és una dona índia que va arribar a Catalunya el 2003 quan el seu marit va aconseguir el reagrupament familiar. Aquest estiu ha fet de cuinera en un hotel de Berga, una de les feines que li serveix per a l'objectiu del seu projecte migratori: conèixer de primera mà què volia dir treballar dur, perquè al seu país feia feines més intel·lectuals, com ara, de presentadora de televisió i professora d'universitat.

En Sukvinder, el marit de la Rasphal, fa de maquinista en una fàbrica. Com que tots dos treballen, es reparteixen les feines de casa i l'atenció a la seva filla, una situació que no ha canviat pel fet d'emigrar, però que la Rasphal reconeix que no és l'habitual ni a l'Índia ni, en molts casos, aquí. Tot i això, la Rasphal ha d'assumir bona part de les feines de casa, a més de treballar com a professora d'anglès en una acadèmia i de ioga a la llar d'avis. Abans de sortir de l'Índia, la Rasphal creia que a Europa trobaria més igualtat entre homes i dones, però, després de l'experiència viscuda, la seva opinió ha canviat.

CAPÍTOL 234: Canvis De model

Cristina Brullet, sociòloga de la família i investigadora de les transformacions familiars, fa un repàs a la situació actual d'aquesta institució a Catalunya. Brullet explica que les profundes transformacions que la família ha tingut al llarg del segle XX es deuen, sobretot, al canvi de relacions entre homes i dones. L'accés de la dona al treball ha modificat una estructura que durant segles va ser hegemònica, patriarcal, sòlida. Cristina Brullet pensa que no és cert que la família estigui en crisi: és un model concret, el patriarcal, el que està en crisi. Ara veiem nous models de famílies: les monoparentals o les famílies recompostes en són un exemple. Brullet assegura que les famílies immigrades formen part d'un altre model.

CAPÍTOL 235: Joves

En Dentex Ocampo té 18 anys i va néixer a Catalunya poc després que els seus pares van arribar-hi de les Filipines. Daniel Mora i Rynat Vankov són dos amics seus, de 16 i 17 anys, amb qui comparteix els problemes i les il·lusions d'adolescents. Les vivències, però, són diferents perquè en Rynat va arribar d'Ucraïna fa sis anys per reagrupament familiar i en Daniel i un germà seu ho van fer fa dos anys i esperen poder portar l'altre germà. Els hem demanat que parlin de la relació que tenen amb els seus pares, fruit de l'experiència de cadascun. Els tres amics ens expliquen com van viure la decisió d'emigrar que van prendre les seves famílies i els valors que els han transmès.

CAPÍTOL 236: Un destí propi

Després de cinc anys de relació, José Carreño i Vicenç Mateo celebren el seu matrimoni. José va arribar de Xile durant un any sabàtic que es va agafar de la feina a Santiago. Necessitava prendre distància d'una societat en què l'homosexualitat no està ben vista. Pocs mesos després d'instal·lar-se a Barcelona, va conèixer en Vicenç, membre de la Coordinadora de Gais i Lesbianes de Catalunya i un lluitador actiu pel reconeixement del dret al matrimoni entre persones del mateix sexe. Amb ell, en José va descobrir la llibertat de viure una relació de parella, de no haver-se'n d'amagar, ni a la feina ni al carrer. La relació es va anar consolidant i en José va decidir establir-se aquí i també explicar a la seva mare quina era la seva realitat. Actualment és president de l'Associació Catalana per a la Integració d'Homosexuals, Bisexuals i Transsexuals Immigrants.

CAPÍTOL 237: L'àvia Francisca

La Francisca Mateo va viure gairebé setanta anys a la República Dominicana, amb la seva família. La decisió que van prendre les seves filles d'emigrar a Catalunya li va canviar i molt la vida: en primer lloc perquè va haver de fer de mare dels seus néts i, des del 2002, perquè va deixar Santo Domingo per venir a viure a Barcelona. La Francisca es va traslladar a Barcelona, perquè les seves filles van veure que enyorava molt els néts i no volien tenir la seva mare tan lluny. La Francisca diu que la vida aquí és fàcil per ella, molt acostumada a cuidar-se d'una

gran família. Com que no pot estar sense fer res, ajuda les seves filles i els néts i diu que pensa passar els anys que li quedin de vida aquí perquè casa seva és on allà on hi ha la seva família.

CAPÍTOL 238: Cuidar els fills

Que la natalitat a Catalunya augmenta en bona part gràcies a la immigració és un fet indiscutible: actualment, un 20% dels nascuts al nostre país tenen, com a mínim, un progenitor d'origen estranger. Per a qualsevol dona treballadora, la maternitat és sovint qüestió de fer malabarismes, especialment per a aquells col·lectius amb feines més precàries. Dues dones d'origen immigrant i establertes a Catalunya des de fa anys, Eva Bojang i Mariel Araya, parlen de com han anat abordant la qüestió de la conciliació de la vida familiar i laboral.

CAPÍTOL 239: Amb ulls de mare

Ser mare i emigrar no sempre és fàcil. La Rosana Ducci va arribar de l'Uruguai ara fa 8 anys amb els seus dos fills. Segons la Rosana, les mares immigrants pateixen un doble procés migratori: el propi i el dels seus fills. Ara bé, l'experiència ha estat una oportunitat que la vida els hi ha donat i aquesta és l'idea que ha volgut transmetre als seus fills. Avui, la Rosana se sent molt més rica i no parla precisament de diners sinó de la riquesa de l'experiència viscuda.

CAPÍTOL 240: Qüestions universals

Que la societat i el valor de la família han canviat és una realitat universal. Quatre dones de diferents edats i procedències intercanvien vivències personals posant a debat les seves idees sobre la família i la parella i la realitat amb què s'han trobat. Totes han compartit una mateixa idea: la d'un amor etern i una família unida, però la realitat els hi ha demostrat que no sempre és així.

TEMA 2: TREBALL

CAPÍTOL 241: Amb tots els drets

Combatre l'economia submergida, evitar la marginació, facilitar l'entrada dels treballadors immigrants al món laboral i aconseguir la seva integració social. Aquests són els principals objectius del CITE, Centre d'Informació per a Treballadors Estrangers de CC.OO. La Maria Helena Bedoya és advocada del centre. En aquest capítol, l'Helena ens explica com l'arrelament laboral ha estat essencial per combatre el treball clandestí. Tot i així, encara hi ha moltes situacions injustes que fan que el paper dels sindicats sigui essencial.

CAPÍTOL 242: Un negoci propi

Van venir a Barcelona amb la intenció de continuar els seus estudis de secundària, però el curs ja havia començat. La Nadia i la Najat són germanes i sempre ho han fet tot juntes així que van decidir aprendre l'ofici de carnisseria. Després de llargues jornades d'estudis i pràctiques van

començar a treballar en diferents carnisseries, però el seu pare els va oferir l'oportunitat de fer el seu somni realitat: tenir un negoci propi.

CAPÍTOL 243: El botiguer

Quan en Jon va arribar del Pakistan, es va adonar que les botigues d'aquí tancaven massa d'hora. Després de treballar durant onze anys per compte d'altres, va decidir muntar el seu propi negoci. Les seves botigues obririen fins tard i tots els festius. Ara, en Jon ja té dues botigues i dos bars al barri de la Florida de l'Hospitalet de Llobregat i pensa continuar treballant fort amb un objectiu: assegurar el futur dels seus fills.

CAPÍTOL 244: A pagès

Salomó Torres és un pagès de la Conca de Barberà que aquests dies està acabant de fer la verema. Com a moltes explotacions familiars, l'ajuden el seu pare i el seu veí, tots dos jubilats. Aquests dies, també hi ha Miriam Rúa, una temporera contractada a Colòmbia en el marc del projecte d'Unió de Pagesos, sindicat al qual pertany Torres, de contractació en origen. Torres explica les dificultats de trobar treballadors que tenen els propietaris de petites explotacions en què les campanyes de recollida són molt curtes.

CAPÍTOL 245: Treballar per viure

Chen You, un empresari de Barcelona, i Ni Jawen, dissenyadora de moda i patronista a Santa Coloma de Gramenet, representen dues generacions dins de la comunitat xinesa. La diferència d'edat i l'experiència viscuda fa que sovint tinguin punts de vista divergents, però tots dos coincideixen en un punt: els ciutadans d'origen xinès que viuen a Catalunya han passat de viure per treballar a treballar per viure.

CAPÍTOL 246: Les mans lligades

Fa poc més d'un any que la Nubia Álvarez va arribar de Colòmbia per reunir-se amb el seu marit. Segons la llei d'estrangeria, les persones reagrupades tindran permís de residència, però no de treball. Només després d'un any podran obtenir el permís laboral, però sempre que hi hagi una oferta de feina de 40 hores setmanals amb un mínim d'un any de durada. Les limitacions i la dependència del familiar reagrupant poden ser absolutes.

CAPÍTOL 247: Pescadors

El futur de la pesca és incert. Es tracta d'un món dur i cada cop hi ha menys gent que s'hi vulgui dedicar. La necessitat de mà d'obra fa que es contracti gent en origen a d'altres països. És el cas de Jonny Panaque, del Perú i d'en Magatte i en Kalidou del Senegal. Dos dels 146 ciutadans senegalesos que, després de fer un curs de formació de pesca s'han començat a incorporar a embarcacions com la "Vila de Llançà 3a.". L'adaptació a la barca i a les tècniques d'aquí no sempre és fàcil.

CAPÍTOL 248: Univers Otman

En el seu llibre "L'alquimista", Paolo Coelho diu: «Quan algú desitja realment un somni, tot l'univers conspira perquè el pugui realitzar.» El d'Otman Chentouf era tenir una botiga on vendre la seva roba que fos, al mateix temps, una teteria. Tot i que els inicis van ser molt complicats, finalment, l'Otman ha fet realitat la seva il·lusió: avui té una botiga amb teteria al barri del Born de Barcelona. La seva companya sentimental, la Marta, diu que a l'Otman l'acompanya una estrella. L'Otman diu que la seva estrella és la Marta

TEMA 3: CASA

CAPÍTOL 249: Accés restringit

El problema de l'habitatge no és específic de la població immigrada. Tot i així, els ciutadans d'origen immigrant sovint acaben vivint en pitjors condicions. Amb el seu estudi als barris de Ciutat Meridiana i el Raval, el sociòleg Albert Terrones intenta aïllar quins són els factors pels quals això succeeix. Segons Terrones, la falta de recursos econòmics i la discriminació a l'hora d'accedir al mercat de lloguer són alguns dels factors que limiten l'accés a un habitatge digne.

CAPÍTOL 250: Paloma 9

Al número 9 del carrer Paloma del Barri de Sant Antoni de Barcelona hi viuen famílies de més de 10 nacionalitats diferents. L'Amjad Hussain, la Sheila Bisarra i la Gladys Riveros expliquen com és la convivència a l'escala i parlen dels principals conflictes. Trencant tòpics, els problemes més comuns són els de qualsevol altra escala: el soroll, la neteja o la conservació dels elements comuns.

CAPÍTOL 251: Veure, captar, mostrar

Els blocs de Can Garcia desapareixeran. Can Garcia, el formen uns edificis de pisos econòmics que, amb el pas del temps, s'han anat degradant. Ara, l'Ajuntament de Manlleu ha decidit enderrocar-los; però, abans, s'han de real·lotjar les 230 famílies que hi viuen. Sergi Càmara, fotògraf professional, en documenta el procés. La trajectòria de Càmara està molt vinculada al món de la immigració des que l'any 2001 va centrar la seva mirada en aquells vigatans arribats d'arreu del món.

CAPÍTOL 252: Propietari i llogater

És la llei del mercat: molta demanda i poca oferta igual a preus elevats. L'escassetat de pisos de lloguer fa que aquest sigui un mercat cada cop més inaccessible. Però, a aquesta dificultat, cal sumar-li el fet que el llogater sigui de fora. Ximo Garcia, propietari, i Jamal Abdelmoujoud, llogater, parlen de les seves experiències personals en aquest terreny a Roquetes, al Baix Ebre.

CAPITOL 253: Compartir per força

No es tracta d'una decisió triada, és l'única opció. Ja fa mesos que l'Adela i les seves dues filles, la Jaqueline i l'Amanda, busquen un pis de lloguer a Torelló. Ningú no els en vol llogar cap, i el motiu que els donen és que són immigrants. Totes tres s'han vist forçades a viure en una habitació d'un pis compartit amb tres homes. La convivència és bona, però l'espai és molt reduït i viure-hi no és gens fàcil.

CAPÍTOL 254: Sobreocupats

El Lluís Sánchez ens explica en primera persona què és la sobreocupació, quines en són les causes i quines n'haurien de ser les solucions. El Lluís va arribar a Sant Cugat sense documentació i la necessitat li va fer viure un episodi del qual no conserva bons records. Després de l'experiència viscuda en un pis sobreocupat exigeix el dret de tothom a tenir un habitatge en bones condicions.

CAPÍTOL 255: Condicions raonables

L'habitatge es pot convertir en un factor d'exclusió social. Per evitar aquesta possibilitat, la Fundació Sergi de Girona i, des del seu propi negoci, la Svetlana Gherta, de Tortosa, fa de medidora entre els propietaris i els usuaris. Són dues maneres diferents d'actuar per aconseguir, simplement, unes condicions raonables.

CAPÍTOL 256: La hipoteca

El somni de la Marita Campos era tenir un pis de propietat per oferir-l'hi a la seva mare i, d'aquesta forma, recompensar tots els esforços que havia fet per ella i la seva germana. Després d'uns anys de lloguer, la Marita ha pogut fer realitat la seva il·lusió. Per poder comprar un pis a Terrassa s'ha hagut d'hipotecar. La Marita explica quins són els avantatges de tenir un pis en propietat i les dificultats a què ha hagut de fer front pel fet de ser immigrant.

TEMA 4: EDUCACIÓ

CAPÍTOL 257: Escola afectiva

La Fathia Benhammou és mestra d'educació infantil. Especialitzada en intervenció socioeducativa, diversitat cultural i exclusió social, fa 10 anys que treballa a la Fundació Bofill. L'anàlisi i la diagnosi del camp educatiu li ha permès veure les contradiccions i proposar millores en aquest àmbit. La Fathia planteja la necessitat d'una escola més afectiva. Una escola que potenciï les activitats de cooperació i d'empatia entre l'alumnat.

CAPITOL 258: Una mirada lúcida

«Qui no entén una mirada, mai no entendrà una llarga explicació». Amb aquest proverbi àrab, Youcef Allaoui comença el relat de la seva experiència en l'àmbit de l'educació. Fa gairebé deu

anys que va arribar a Manlleu. Ara és professor d'àrab de la Universitat de Vic, on també imparteix un seminari de pràctiques d'educació i estudia el segon cicle de psicopedagogia. L'experiència acumulada al llarg de tots aquests anys fa que tingui una visió pròpia i crítica de l'educació.

CAPÍTOL 259: La mestra

Quan era nena, la Laila Benaliti somiava canviar la societat que l'envoltava. Aquesta il·lusió la va dur a fer-se mestra i ara és professora del centre el Corb de Corbera de Llobregat. La Laila vol transmetre als seus alumnes la importància i la riquesa d'una societat intercultural i utilitza totes les eines per aconseguir aquest objectiu. L'escola dels seus somnis és un centre on el professorat també sigui un reflex de la societat en què vivim.

CAPÍTOL 260: Aprendre i coneixe's

La Marga i l'Asun són una de les 25 parelles lingüístiques del Programa Voluntaris per la Llengua del Prat de Llobregat. El compromís mínim és de 10 hores repartides en deu setmanes. A les trobades, s'intercanvien coneixements, però sovint els vincles no es limiten a una qüestió pràctica i hi juguen altres elements com l'amistat. La Marga i l'Asun en són un exemple. *Aprendre i coneixe's* és la reproducció d'una de les seves trobades.

CAPÍTOL 261: Fora de l'aula

Les activitats extraescolars afavoreixen l'empatia i la cooperació. Permeten treballar des de l'afecció per tal de superar estereotips i aquest és el cas de l'esport. Ja fa 10 anys que l'Associació Braval de Barcelona acull nens catalans i de 30 països més. Un total de 107 nens que juguen en la lliga escolar de Barcelona. Però els lligams i la intenció del Braval van molt més enllà de l'esport.

CAPÍTOL 262: Aprendre un ofici

El centre de formació ocupacional la Ginesta, que depèn de la empresa municipal Grameimpuls, de Santa Coloma de Gramenet, s'aprenen oficis relacionats amb la construcció i l'hostaleria. És el cas del curs d'electricistes que aquests dies està a punt d'acabar. El Juan forma part d'aquest curs. Malgrat la seva juventut, té moltes ganes de començar a treballar; abans, però, haurà d'esperar a obtenir el permís de treball. Aquesta és una realitat amb què s'han d'enfrontar els alumnes que provenen de països extracomunitaris.

CAPÍTOL 263: Mares i pares

La Maria N'Go, l'Albert i la Núria són de l'Associació de Mares i Pares del CEIP Montfalgars, un centre situat al barri de Santa Eugènia de Girona, amb un alt índex de població immigrada. L'AMPA del Montfalgars és un reflex de la diversitat de l'escola i del barri. Des de l'Associació, pares i mestres treballen per afavorir la relació entre les diverses cultures i aconseguir que els lligams entre els nens, on no hi ha diferències, siguin un exemple a seguir pels adults.

CAPÍTOL 264: Hi havia una vegada

Avui és el dia del conte al CEIP Perú del barri de Sants a Barcelona. La peculiaritat del Perú és que un 87% dels seus alumnes són fills de famílies immigrades. En Layner i la Yamna són dels alumnes més grans de l'escola i avui explicaran als més menuts el conte de "La rateta que escombrava l'escaleta". Una manera d'afavorir el contacte dels nens amb la llengua i les tradicions de Catalunya.

TEMA 5: CULTURES

CAPÍTOL 265: Alliberar la cultura

L'antropologia social estudia les maneres de viure de les diferents societats, l'evolució de les llengües, la cultura i les tradicions. En els últims vint anys, la cultura s'ha convertit en un concepte territorial. La catedràtica d'antropologia social Verena Stolcke alerta del risc que suposa limitar les cultures a les fronteres i que una cosa i l'altra són incompatibles.

CAPÍTOL 266: Sentits de l'humor

L'exdiaca de l'església evangèlica de Badalona Moisès Nuñez i Abdelatif Bekari, mediador cultural, es reuneixen a la Casa del Tibet amb el seu director, Wan Chen. Tots tres parlen del seu punt de vista sobre el sentit de l'humor i s'expliquen acudits. Un capítol divertit que ens descobreix si el sentit de l'humor és universal o no.

CAPÍTOL 267: Break dance

Un grup de joves de Vic es reuneixen cada setmana per participar en un taller de break dance, un estil de ball urbà que forma part del moviment cultural hip hop. El taller és un projecte del servei Jove Vincula't, de l'Ajuntament de Vic, i la iniciativa s'emmarca dins del Pla de Barris. En Buba n'és el professor. Les classes li han permès recuperar la seva passió pel ball.

CAPÍTOL 268: Pastorets

L'Ana, en Kobe i en Shadrak són tres dels actors que fa uns dies feien la representació dels Pastorets a Vic. Es tracta d'una funció que organitza el Centre de Normalització Lingüística d'Osona i el Voluntariat per la Llengua. Tots tres se senten orgullosos de participar en aquest acte que els uneix una mica més a la llengua i cultura catalanes.

CAPÍTOL 269: Femení plural

La música va molt més enllà de qualsevol frontera i és capaç de traslladar-te fins un lloc o un record. La vocalia de dones del barri de Rocafonda de Mataró han editat un disc amb cançons de la seva infància. *Cançons d'arreu del món* és el resultat d'un treball comú, un viatge que totes han fet fins al seu origen i infantesa.

CAPÍTOL 270: L'ànima eslava

És 13 de gener i comença el nou any ortodox. La Meri Illic ens obre les portes de casa seva, que també és la seu de la Casa Eslava, per viure juntament amb un centenar de persones de Sèrbia, Polònia, Rússia, Bielorússia, Ucraïna, Croàcia i de Catalunya l'inici del nou any. La data també marca el principi de les activitats del segon any de la Casa Eslava, una entitat que pretén reivindicar la seva cultura i tradicions al nostre país.

CAPÍTOL 271: Literatura mestissa

Agnès Agboton escriu en més d'una llengua. A més d'utilitzar la materna, s'expressa també en català i en castellà. Com molts altres autors africans, la seva aportació va més enllà de l'escriptura: saltant-se algunes normes, enriqueixen la llengua aliena i creen una literatura mestissa. La passió d'Agboton per les llengües reflecteix la voluntat de l'autora de formar part del món que l'envolta: llengua i expressió esdevenen imprescindibles.

CAPÍTOL 272: Dues neveres

Entrem a les cuines de la Smilla Mitrovskaia i la Yolanda Suazo per veure els productes que tenen a les seves neveres. Són dos casos diferents, mentre la Yolanda ha decidit adoptar la cuina catalana, la Smilla ha optat per seguir buscant productes del seu país com una forma de conservar i continuar vinculada amb la seva cultura d'origen.

TEMA 6: CREENCES

CAPÍTOL 273: Llibertat de culte

La diversitat religiosa s'ha convertit en un fet natural i propi de la societat catalana. Per a **Joan Estruch**, catedràtic de Sociologia i director del Centre d'Investigacions en Sociologia de la Religió a la Universitat Autònoma de Barcelona, tot i la major presència de confessions diferents de la catòlica, això no ha generat conflictes significatius. Segons el sociòleg, les dificultats es podrien desencadenar en un futur si l'església catòlica mantingués els seus privilegis històrics.

CAPÍTOL 274: Meditar i compartir

El sacerdot **Baba Baldev Singh** i el Guru gansai, el seu llibre sagrat, reuneixen cada diumenge a un centenar de sikhs al temple del barri del Gorg de Badalona. Sense sabates i amb un mocador al cap, els sikhs comparteixen setmanalment meditacions i dinar seguint així les màximes de la seva religió.

CAPÍTOL 275: L'"evu", una manera de pensar el món

Els que el posseixen i els que no; els que reeixen en la societat i els que no. L'"evu" és un principi vital en base al qual s'estructuren algunes de les societats africanes. Segons l'antropòleg **Lluís Mallart**, que va conviure durant quatre anys amb l'ètnia dels evuzok al Camerun, l'"evu" es pot separar del cos durant la vida a través d'un acte ritual. Això demostra que el sistema de valors del cristianisme i les societats africanes, erròniament denominat màgia o bruixeria, no estan tan lluny l'un de l'altre.

CAPÍTOL 276: Més enllà del vel

Zohra Magnass és d'origen marroquí i va decidir, per voluntat pròpia, cobrir-se el cap amb un vel quan ja feia un temps que vivia a Catalunya amb el seu marit. Tot i la sorpresa inicial, el seu entorn respecta aquesta decisió; però, algunes vegades, la Zohra encara sent mirades de rebuig quan va pel carrer.

CAPÍTOL 277: Egipcis coptes

La família **Amin-Bersy** és una de les cent famílies egípcies de Cervera que entenen el cristianisme des d'una altra vessant diferent a la catòlica: són practicants de l'Església Copta ortodoxa. Aquesta comunitat participa cada diumenge en les activitats religioses del municipi i s'implica activament per educar als fills en base a la fe amb Déu.

CAPÍTOL 278. Una filosofia de vida

La **Txung Takarpa** segueix una filosofia de vida basada en la cerca de l'harmonia i la pau interior. Practica el budisme. Els símbols d'amistat, pau o compassió que decoren el seu restaurant de Barcelona són la més viva representació d'aquesta filosofia budista.

CAPÍTOL 279: Un lloc per pregar

Després de sentir la crida espiritual de Déu, **Miguel Juez** ha dedicat una gran part de la seva vida a exercir de pastor de l'Església evangèlica. Des de Premià de Mar, Miguel combina el vessant religiós amb el social i assegura que els corrents migratoris han enriquit la cultura de les diverses comunitats evangèliques.

Tot i que per als evangèlics no és fàcil trobar llocs per al culte, a Catalunya es calcula que hi tenen unes 450 esglésies, i la confessió evangèlica es consolida com la segona més nombrosa al nostre país.

CAPÍTOL 280: Des de la laïcitat

D'entre totes les creences, l'astròloga **Carme Durich** opta per l'observació dels cicles de la natura. *Des de la laïcitat* és un intent d'aproximar-nos a l'astrologia, un estudi dels moviments planetaris que pot ajudar la gent a entendre el món i el seu moment vital.

L'astrologia, que va ser considerada ciència primer i bruixeria després, es converteix ara en una creença alternativa dins d'una societat cada vegada més laica.

CAPÍTOL 281: Espai de diàleg

En un moment en què les ordenances de civisme intenten governar els usos de l'espai públic, el geògraf urbanista **Jordi Borja** es mostra contrari a aquestes normes impositives i defensa la recerca d'un esperit de convivència sorgit del diàleg a la societat mateixa.

CAPÍTOL 282: Normes de Vilafranca

L'Ajuntament de Vilafranca del Penedès com a vessant institucional i l'Associació La Llum del Nord en representació de la societat civil han participat activament en la difusió del Pla per a la Convivència i el Civisme del municipi. **Joana Sánchez**, tècnica de l'Ajuntament, i **Ahmed Benallal**, de l'associació, ens expliquen com la publicació de les ordenances municipals en diverses llengües i el paper dels agents cívics al carrer formen la columna vertebral d'aquest pla per a la convivència. Malgrat la normativa, tots dos reconeixen que el veritable objectiu ha de ser la coresponsabilització ciutadana.

CAPÍTOL 283: Un barri acollidor

La **Yoyi Álvarez** fa 40 anys que va arribar a Catalunya, de León, i es va instal·lar a Nou Barris. Ara forma part activa de l'associació Nou Barris Acull, formada per unes 60 entitats que conformen un dinàmic teixit associatiu, des d'on fan activitats i acompanyament legal als nouvinguts. Avui, la Yoyi passeja pel barri amb la **Lilit Nalbandyan**, una noia armènia que viu a Catalunya des de fa 2 anys i mig i que ha trobat en les entitats del barri un gran suport d'acollida.

CAPÍTOL 284: Benvinguts a Salt

Donar la benvinguda, presentar-se o informar de les obligacions veïnals és el que fa la **Montse Prats** cada vegada que arriba un nou veí al seu bloc del carrer Torras i Bages de Salt. Aquesta peculiar comunitat de veïns, que s'ha convertit en els últims anys en un mosaic de nacionalitats, ha empès la Montse i el Juan, secretària i president de la comunitat respectivament, a adoptar aquesta actitud acollidora per fomentar una millor convivència veïnal.

CAPÍTOL 285: El nostre barri

La paraula "xabab" significa joves en àrab. "Xabab Farga" és un documental fet per un grup de 9 nois i noies de la Farga de Banyoles per donar a conèixer el barri des de la seva òptica personal. Desestigmatitzar-lo, descobrir-ne les coses positives i, sobretot, intentar solucionar-ne els problemes són alguns dels objectius que els joves s'han marcat i pels quals han comptat amb l'ajuda de dues entitats del poble. El capítol d'avui comença amb la projecció del documental en un bar de la localitat.

CAPÍTOL 286: Rubí, per exemple

Arran de diversos casos de violència al barri de Rubí, algunes de les comunitats immigrades del barri van decidir integrar-se a l'Associació de Veïns les Torres Rubí 2000 per millorar la convivència veïnal amb la participació de tots. La María Teresa Alcántara, de l'Associació Y me llamo Perú, i l'Eduardo Asensio, president AV les Torres, conversen sobre les múltiples iniciatives de l'associació i sobre el seu programa estrella, l'Interveïns, un intent de donar sortida a la problemàtica laboral dels veïns del barri.

CAPÍTOL 287: Donar color

Alguns comerciants del barri del Raval demanen als joves que els facin grafitis per decorar les persianes dels seus establiments. Es tracta d'una iniciativa de 3 entitats del barri, en què diferents brigades de joves del Raval donen color a les persianes dels comerços, acompanyats d'educadors i talleristes. Quan hagin fet l'esbós, anirem amb aquests joves a pintar una persiana.

CAPÍTOL 288: Veïns amb opinió

Al barri d'Artigues de Badalona, diversos veïns han format un grup d'opinió. Volen, a diferència del que passa en algunes associacions de veïns, que hi participin els diferents col·lectius immigrants per posar en comú els problemes i buscar-hi solucions per contribuir a la millora del barri. Des d'un banc de la plaça, l'**Àngel Vendrell**, el **Richard Bossman** i l'**Ahmed Arroub** conversen sobre la realitat amb què es troba el grup Veïns d'Artigues.

TEMA 8: CIUTADANIA

CAPÍTOL 289: De ple dret

L'advocat laboralista del Col·lectiu Ronda, **Maties Griful**, assegura que la política de l'administració és contradictòria quan posa traves a l'obtenció de la ciutadania i obliga alhora a obtenir-la per la via judicial. Malgrat constatar que les persones immigrades tenen reconeguts els drets bàsics, l'advocat pensa que encara estan lluny d'aconseguir els drets polítics. Uns drets que només s'obtenen quan s'accedeix a la ciutadania.

CAPÍTOL 290: Implicar-s'hi

La **Mariela Murillo** mai havia pensat a ser sindicalista. Ara és la veu dels treballadors a la cadena de supermercats Sorli Discau. Després de 7 anys treballant a l'empresa, una companya li va plantejar la possibilitat d'integrar-se al comitè d'empresa per la UGT i la Mariela va acceptar. Des del seu càrrec sindical, fa de portaveu de les reivindicacions laborals i dels dubtes de la resta de la plantilla.

CAPÍTOL 291: Combat final

Mohamed el-Idrissi va veure truncat el seu somni d'anar a les Olimpíades en la categoria de boxa perquè, malgrat que feia més de 10 anys que residia al país, encara no tenia la nacionalitat espanyola. Després de tota una vida lluitant pels colors de la selecció catalana, El-Idrissi ja no competeix, però a través del seu gimnàs de Manlleu intenta transmetre als nens la passió per la boxa i ensenyar-los valors com el respecte.

CAPÍTOL 292: Fora de joc

Les dones de l'Associació per Dret Propi del Garraf no van poder votar a les eleccions generals perquè són ciutadanes de nacionalitat estrangera. Des de l'associació i des del seu programa de ràdio a Cubelles, "Barreja't amb mi", aquestes dones participen activament en la vida del municipi, però alhora no tenen reconeguts els principals drets polítics, com ara el dret de vot. Les cinc dones que avui ens acompanyen expliquen com han viscut les últimes eleccions generals celebrades a Espanya i parlen de l'exclusió que suposa no poder decidir el futur del país on viuen i treballen.

CAPÍTOL 293: Estatut de refugiada

La **Bibiana Lopera** va haver de marxar de Colòmbia perquè podia ser empresonada i un cop a Catalunya va demanar l'estatut de refugiada. Malgrat haver-se vist obligada a canviar de país, la Bibiana no ha silenciats en cap moment les seves idees i continua compromesa en les mateixes lluites.

CAPÍTOL 294: Ganes de treballar

Malgrat tenir l'edat suficient per entrar al món laboral, l'**Evelyn**, la **Paulina** i el **Jonathan** no poden treballar perquè han arribat a Catalunya reagrupats per les seves famílies, fet que legalment els dificulta obtenir un permís de treball. Assistirem amb ells a un curs de formació en noves tecnologies que els permetrà fer pràctiques en una empresa, primer, i, a través d'un contracte de treball, desbloquejar la seva situació.

CAPÍTOL 295: Viure amagat

El **Youssef Boussaine** no té papers i fa un any que gairebé no surt de casa per por de ser detingut si ho fa. Tot i que aquesta és una actitud que adopten alguns dels ciutadans que es troben en aquesta situació administrativa, d'altres com l'**Aziz Baha**, portaveu de l'ONG Cornellà sense Fronteres i amic del Youssef, creuen que amagar-se no és un bon plantejament, i que el millor és fer vida normal participant de les activitats dels llocs on viuen.

CAPÍTOL 296: Qüestió d'imatge

El color de la pell i el vel. Per a **Absetou Traore**, aquests eren els motius pels quals després d'estudiar un curs d'administració i finances a Lleida i ser de les primeres de la classe no va aconseguir trobar cap empresa privada per fer-hi les pràctiques. Tot i aquests inicials

impediments d'imatge, finalment, l'Abseotu va poder fer les pràctiques a l'Ajuntament d'Alcarràs com a auxiliar administrativa en la campanya de la fruita, treball que continua fent en l'actualitat.

CAPÍTOL 297: Porta d'entrada

Florin I. Bojor es va decidir a fer un diccionari romanès-català i català-romanès després d'arribar a Barcelona i veure que malgrat comptar amb molta immigració romanesa, Catalunya no tenia cap diccionari bilingüe entre aquestes dues llengües. Per Florin, el coneixement de la llengua a través d'un diccionari és una bona manera d'entrar en contacte amb la cultura de la societat d'acollida i conèixer-la més a fons.

CAPÍTOL 298: Entre lletres

La guanyadora de l'última edició del Premi Ramon Llull per la novel·la "L'últim patriarca", **Najat el-Hachmi**, va veure de petita com el seu món s'obria després de descobrir la biblioteca i les infinites realitats on la transportaven els llibres que hi trobava. És precisament aquesta passió lectora el que va portar la Najat a l'escrip

TEMA 9: EXPERTS

CAPÍTOL 299: Medicina xinesa

El Ying i el Yang és el símbol de la medicina xinesa i representa l'harmonia del cos amb la natura. Acompanyarem a la doctora **Wen Hsiu Hu** a l'escola de medicina xinesa on dona classes i entendrem com l'equilibri en què es basa aquesta filosofia pot ser també una forma de fer salut.

CAPÍTOL 300: Arrels de l'art

Des de la seva galeria, **Edith Mbella** ens explica com, quan es tracta de peces africanes, el ritual i la religiositat de l'art tradicional primen sobre el factor estètic. Amb una vinculació inherent a les seves arrels, l'artista reflexiona sobre el paper de l'art com a mitjà d'expressió a la societat.

CAPÍTOL 301: Plataforma global

Quan termes com retroalimentació o web 2.0 ens semblen cada dia més pròxims, hi ha iniciatives associatives com Ràdio Paca, una ràdio de dones que emet només per Internet, que aprofiten les possibilitats que ofereix una xarxa de comunicacions cada cop més global. Des d'allà, **Lilia Villafuerte** ens acostarà al món de les noves tecnologies.

CAPÍTOL 302: Usos lingüístics

Víctor Coronas va fer filologia a Mèxic, el seu país, i un cop a Catalunya, va orientar la seva tesi sobre els usos lingüístics dels estudiants de l'Amèrica llatina i els rols que la llengua juga

dins i fora de l'escola. Per això durant vuit mesos va entrar en les vides d'un grup de joves que trobava al Parc de la Pegaso, al costat d'un Institut, en hores de classe. Pel Víctor, el rebuig al català d'alguns alumnes té més a veure amb l'obligació d'aprendre'l que amb la llengua mateixa i per això proposa mètodes diferents per ensenyar-la.

CAPÍTOL 303: Arquitectures

Les dificultats a l'hora d'homologar els títols d'arquitectura d'**Ethel Baraona** i **César Reyes** els van empènyer a agafar camins alternatius a l'exercici de la professió per a la qual havien estudiat. César s'ha doctorat en arquitectura bioclimàtica i Ethel ha creat una editorial especialitzada en arquitectura en què tots dos treballen. Un dels treballs amb què s'han donat a conèixer és la publicació del primer llibre consultable íntegrament per internet i registrat amb ISBN. Ara preparen l'edició d'un nou treball, aquesta vegada en paper.

CAPÍTOL 304: Investigar la llum

L'**Alejandra Valencia** és física i es dedica a estudiar la llum al laboratori de l'Institut de Ciències Fotòniques. Li interessa especialment el comportament individual dels fotons i com es pot utilitzar per a aplicacions més generals com la sincronització del GPS o per fer transaccions més segures.

TEMA 10: HISTÒRIES

CAPÍTOL 305: Fugir per viure

La labor periodística i humanitària de l'**Emana Kanas** en contra l'ocupació de l'Iraq va obligar-la a sortir del país a causa de les amenaces de mort que havia rebut. Ara és una refugiada política al nostre país. Des d'aquesta condició, l'Emana denuncia el paper dels mitjans de comunicació durant la guerra i la falta d'autoritat governamental a l'Iraq.

CAPÍTOL 306: Un negoci familiar

Quan Wang Xueying es va casar, ella i el seu marit van decidir muntar un negoci propi. Vivien a Santa Coloma de Gramenet i van decidir agafar un bar de tapes que es traspassava a Esparreguera. N'han mantingut l'ambient i el tipus d'oferta culinària, i també la clientela. Ara tenen l'ajuda del germà i els cunyats de la Xueying, cosa que els permet anar més descansats i tenir més temps lliure.

CAPÍTOL 307: Passen els anys

Fa vuit anys que l'**Alejandra Caldas** va arribar a Catalunya. El seu pare, que havia vingut dos anys abans, va reagrupar la família. El 2004, "Tot un món" va parlar amb ella i en aquell moment enviaven diners per als avis i els tiets, però ara ja no ho fan. El balanç que fa d'aquests anys és positiu, perquè les coses els han anat bé, però és conscient que no és una situació

generalitzable i que el treball sempre és incert, sobretot per als immigrants. Per això no s'aventura a parlar de com serà el seu futur.

CAPÍTOL 308: Llengües

Quan Joseph Azanméné va arribar a Catalunya, venia de passar uns mesos a Ceuta, on havia après el castellà. No tenia ni idea que aquí es parlava una altra llengua, però al Camerun, país d'on prové, s'hi parlen dues llengües oficials i 280 dialectes. A més d'aprendre el català ràpidament, va decidir que aquesta seria la seva llengua a Catalunya. Encara ara se sorprèn que algunes persones utilitzin ? el català per dirigir-se a la població d'origen estranger.

CAPÍTOL 309: Amb les mans

Les mans de **Jorge Pino** són el seu capital més important. Des que va començar a treballar, a Xile, sempre ha fet tot tipus de feines i ha combinat el vessant professional, l'artístic i el compromís social. Des que és a Catalunya, no li ha faltat feina perquè les seves habilitats s'han escampat amb el boca-orella, però troba a faltar una mica de temps per pintar, la seva gran passió, encara que, com diu ell mateix, el primer és el primer.

CAPÍTOL 310: Reptes

Soraya Sough va marxar d'Algèria per motius personals i es va instal·lar a Osca. Un cop allà, li va sortir una oportunitat de treballar a París i se n'hi va anar. Uns mesos després, es va instal·lar a Lleida, on viu ara. Es va presentar a una oferta de feina com a agent d'acollida per a la Paeria i la van agafar. Fa també de medidora amb la comunitat magrebina i ha creat una associació de dones del nord d'Àfrica del Segrià.

CAPÍTOL 311: La Natàlia de la Segarra

La **Natàlia Holnik** és l'agent d'acollida de l'Ajuntament de Guissona. L'any 2003 va deixar Bielorrússia amb la seva filla, per anar a viure a Cervera, on es va casar amb un català. Però una pèrdua tràgica va trasbalsar els seus projectes. Després d'això, va refer la seva vida amb una nova parella a Guissona, on viu i des d'on treballa en aquest municipi on prop de la meitat de la població és estrangera. La Natàlia col·labora amb algunes entitats culturals on es troba amb amigues com l'Olga o la Tania. Després de cinc anys de viure aquí, ja es mira la Segarra com casa seva.

CAPÍTOL 312: Un gir inesperat

Margaret Chettia feia de treballadora social a Bombai, a l'Índia. Després de vint-i-cinc anys de feina amb dones maltractades, l'ONG Intermón, per a qui Margaret treballava, la va convidar a Barcelona perquè fes una conferència sobre el projecte que duia a Bombai. La directora d'un centre d'acollida de dones del Figaró va sentir-la i la va convidar a unir-se al seu equip. Després de valorar-ho amb el seu marit i amb la gent amb qui col·laborava a l'Índia, Margaret

va iniciar una carrera professional a Catalunya. Sis anys després, el centre tancava i ella tornava a Bombai. Però s'havia quedat amb les ganes d'explorar una mica més aquesta societat i hi va tornar, aquest cop, sense cap feina a les mans i per començar de zero. Ara té dues feines en escoles de Vic i, de tant en tant, fa de mediatra amb la comunitat índia de la capital osonenca.